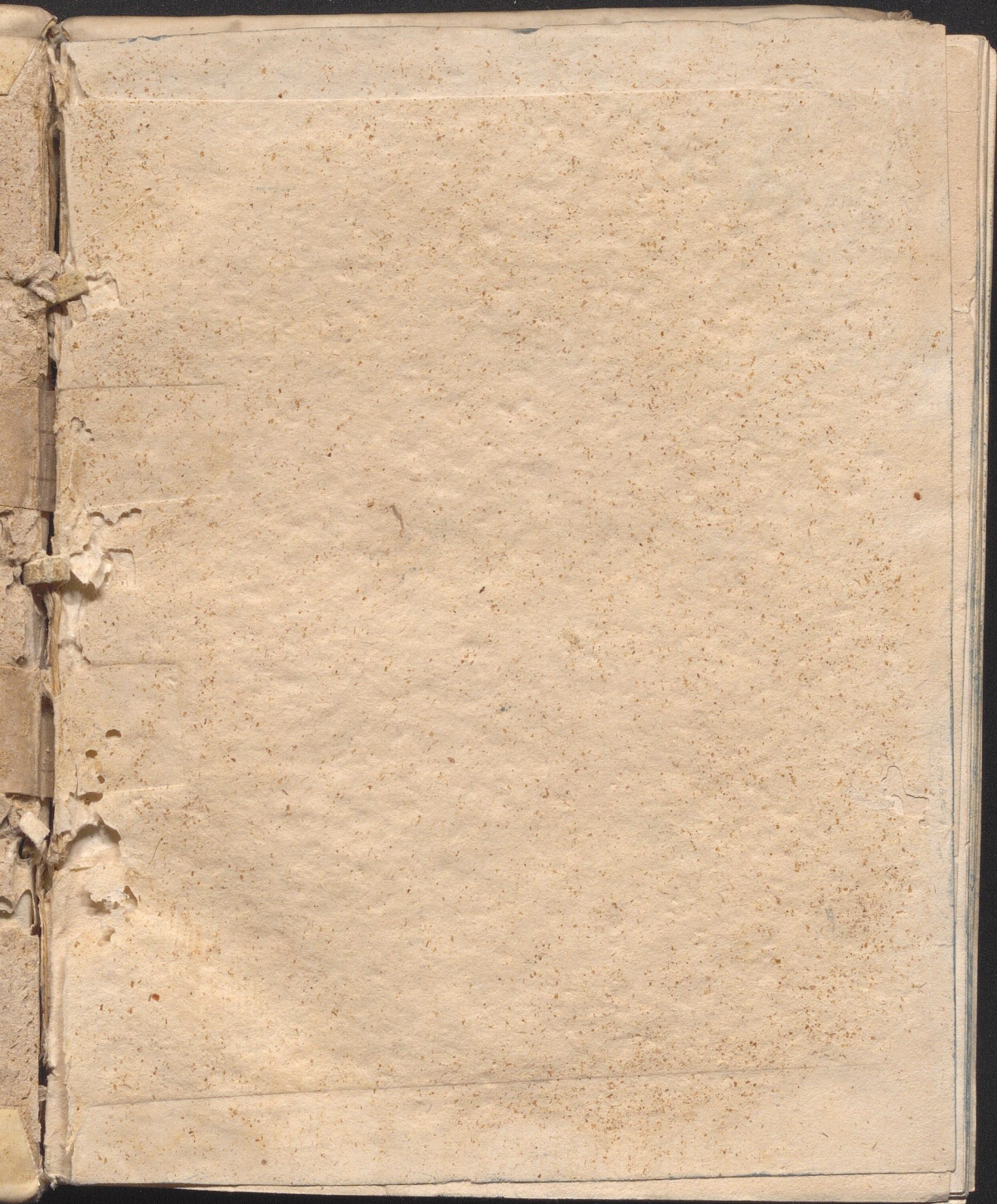

1. Epistola nonjima Anselm Nazareth ad Jacobum
Scroppium de prodo et venia, Venie 1582.
2. Johannis Pfeffinger et Hieron. Salmuthi Gratioris,
Salmutha
3. Lodovici Godleyi Oratio de Natura et hereditate in
nobis habet et corruptione, Salmutha
4. Jo. Cysarii Panamonicus Historiam Salmuthorum
Vscidis 1588
5. P. Thimothaei Kricher, Oratio de heretico de terra
1587
6. Senecy Repreccij Oratio panchus, Lipsie 1581
7. Conradus Salmuthus, Salmutha 1581
8. Prope Traccedia in Salmutha Venia 1588

5. 11. 21

17) Masarellus, Angelus

msb 121-77

1
EPISTOLA MONITORIA
ANGELI MA-
SARELLI S. R. AP. SE-
DIS NOTARII

AD 1112
IACOBVM SCHROPPIVM
Abbatem Maulbrunnensem,

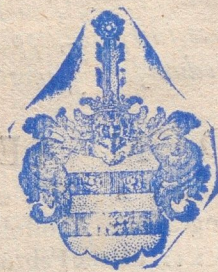
DE SYNODO OECUMENICA
nica ab ipso nuper facta & scripta.

--- habeat nunc Berga pudorem,
Septimus è claustro cecidit pater, Oppius Abbas,
Fraude piam Synodum ferroq; auertere & igni.

R O M A E
PER STEPHANVM NICOLINVM
Sabiensem, Chalcographum Apostolicum, anno
M. D. LXXXII. Mense Februario.

Ουκ ἀνευ νενομίας.

3

A R G V M E N T V M

E T O C C A S I O E P I - S T O L A E .

IACOBVS SCHROPPIVS, terra
filius, olim Monachus Maul-
brunnensis Papista, postea Abbas
Königbrunnensis Euangelista,
nunc Diana Pantachusina Sacerdos & Abbas
Maulbrunnensis Ubiquitista, ut sibi nomen fa-
ceret, & gradus summarum dignitatum, quos
in Scholis & Academijs confingere, nullos po-
tuit, breui tempore & sine magno labore, con-
scenderet: Videns suos socios inuicto illo & au-
reo Consensus Orthodoxi de Eucharistia libro,
& alijs eruditis huius argumenti disputatio-
nibus sic premi, ut quò se vertant, nesciant, &
sicut rei nocentes tribunal Iudicis solent, ita eos
legitimum Synodi Oecumenicae Iudicium re-
formidare: rationem se inuenisse putauit, qua
& sibi apud suos gloriam & opes comparet, &
socios metu omni & solitudine liberet. Quem-
admodum, igitur figmentum & monstrum,

Ubiquitarium audacia Tubingensis preposi-
ti emeruisse, & auctori quastuosum fuisse vidit:
Sic Abbas iste illud monstrum, nouo figmento
& monstro ornare est ausus, comminiscens A-
cta, vel, ut in prefatione vocat, Dialogos, siue
Fabulam potius de Synodo Oecumenica: in qua
homo professione Magus, Diabolos, Simonem,
Magum, Lucianum & alios huiusmodi ma-
los genios ex orco ad Synodum euocat, ut illos
mentiens amplexos doctrinam Consensus Or-
thodoxi, illam tali praiudicio pragrauet: &
Principes, & ceteros Imperij ordines, quos Fa-
bula sua credituros Abbatica presumptione sibi
imaginatur, à pio & recto consilio, de legitima
Synodo conuocanda abducatur: Deniq, memor
illius, quod apud Sophoclem dicit Vlysses: Ubi-
cunque spes est lucri, pudere non decet: Vix
vlli Patri in veteri Ecclesia, vlli Martyri, vlli
viro eruditione & pietate claro parcat, sed eos
teterrimus hic vir, quoties lubet, cum Simone
Mago, Turcis & Iudeis coniungit, Sacra-
mentarios omnes illos pronuncians, qui non
cum Ubiquitarijs perfido Sacramento deficiunt,
ab

ab Orthodoxo consensu ad VBIQVITATIS figmentum. Ipsum Philippum Melanchthonem mortuum indignissime, & planè scurriliter exagitat.

Cum autem Angelum Masarellum, qui Synodi Tridentinae Notarius fuit, sui quoque fictitij Oecumenici Concilij Notarium fecerit, ipse, inquam, qui & inepto & absurdo commento Pontificios facit Calvinianos, & phantastica Synodi, quam Oecumenicā vocat, solus praeses, autor, notarius, & scriba est, demonstrat hac Epistola Angelus Masarellus, quā sese toti Curiae Romanae, atq; adeo omnibus pontificijs lepida illa Synodo ridiculum praebuerit: quosque, & quantos triumphos orthodoxis omnib. apparauerit hic histrio: dum in eo conspicuum est, Vbiquitarios fratres valdè destitui bonis rationibus & fundamentis, quandoquidem in somnijs huiusmodi Abbatum, miserrima & desperata caussa praesidiū quarunt. Jacobo igitur Scorpio Abbati, Masarellus hic respondere voluit, non laceessere. Benedictis si certasset, audisset benè: Quod ab ipso allatum

est, sibi esse id relatum putet: quanquam hoc
 nomine fortassis venia aliqua dignus est hic
 Abbas, quod miscellanea quadam, & farragi-
 nes illius præclara Synodi suppeditavit: Poëtas
 autem vel pedagogos se ipso etiam amentiores
 nactus est hic Orator, qui eius hastas amenta-
 rent, & ut indicant, qui Schroppij captum
 nôrunt, latinam vestem & pigmen-
 ta illi Meretriciæ Synodo com-
 modarent.

A D I A C O B V M
S C H R O P P I V M A B B A T E M
M A V L B R V N N E N S E M , A N G E L I

*Masarelli Epistola moni-
toria.*

T primùm Romam ad nos Acta Oecumē-
nicæ Synodi à te nuper scripta & edita per-
lata sunt, Schroppi Abbas; auidè, crede
mihi, excepta, & attentè lecta fuerunt: Pri-
mùm, quia ab Abbate profecta, cuius or-
dinis homines non postremi inter filios
dilectos sedis Romanę censentur, de qua sæpe optimè sunt
meriti: Deinde, quia liber tuus de Synodo Oecumenica
inscriptus erat: quam mirabamur omnes tam secretò in-
dictam & habitam esse, vt eius locum & tempus totus or-
bis, atq; adeò ipse Pontifex M. ignoraret; solus tantæ rei, &
ad tam multos pertinentis conscius esset Iacobus Scor-
pius in extremis Sueuiæ oris, quem & Abbatem creatum,
imò & hominem natum esse hæcenus οἰκουμενῇ nesciuit.

Postquàm autem liber tuus inspectus & considera-
tus fuit, & statim in limine Simonem Magum, Lucia-
num, Turcas, Iudæos, & præter alios id genus, ipsum e-
tiam Diabolum, qui dum illa scriberes, genio tuo ad-
fuerūt, à te in tua Synodo sisti deprehendimus, varia, vt in
rebus dubijs fieri solet, audita sunt hominum eruditorum
ea dere iudicia. Non deerant viri benigni & candidi, qui
Synodum Oecumenicam Spiritui tuo fortasse præsen-
tem fuisse, existimare vellent, sicut Ecclesia Corinthiaca

1. Cor. 5. cum spiritu D. Pauli olim congregata erat, quando incestuosum excommunicauit: nisi obstitisset recepta vestra opinio de spirituali præsentia, quā vos pro nihilo, & mera imaginatione habetis. Alij, qui te Abbatem esse audiebant, recordabantur Abbatis Trithemij, qui de *εργαγωγία* scripsit, & rationem nouerat vocandi in colloquium genios albos & nigros, quam artem in claustris, in quibus educatus es, discere tibi non difficile fuerit, qui ingenio es, vt ex libro tuo apparet, curioso, & scientiam boni & mali tibi parare studuisti. Pleriq; autem sic factum excusabant tuum, quòd nihil nouum esset, imò Monachorum in vita solitaria & contemplatiua proprium, incidere in *ἐκστάσεις*, & videre visiones, & somniare somnia, quibus nostræ legendæ, vt nosti, refertæ sunt. Imò, vt diuinus Plato in Iouie Dialogo scribit, Deus sæpe per vates parum compotes mentis, res magnas eloquitur, vt intelligamus, illa non esse humana, sed diuina. Et affirmant Poëte, sapientiæ Deam Pallada ex Iouis cerebro natam. Quid igitur vetet, quò minus ex Abbatis cerebro nascatur Synodus Oecumenica? Post longam tandem hac de re disceptationem, alternantibus nobis potior visa est, excellentissimi & celeberrimi almæ huius ciuitatis Medici Alexandri Traiani Petronij sententia: qui & ipse librum tuū legerat, & vt Medici in rerum causas diligenter inquirere solent, causam *μεγαλας κτηνῶ* illius tetraë & phantasticæ Synodi se in libro tuo reperisse ostendebat, vehementem nimirum metum & horrorem conceptum & impressum tenello tuo cerebro ex lectione libri cuiusdam, qui vocatur Consensus Orthodoxus de Eucharistia: cui horrore & validæ apprehensioni cū tu homunculus *μυρόγαμος*, leui corpore & ingenio resistere non potueris (quia licet multa legeris fortassè, non legisti Antidotum D. Ieronymi Velerii

Vera causa delirii
Schroppia
ni de Synodo phantastica.

leri contra omnia genera tentationum) procliue fuit, vt
 in solitudine præsertim, & in eo Monasterio, in quo, tuo
 cerebello obuerfantur semper Palatini illi Theologi, qui
 anno sexagesimo quarto Deam vestram Pantachusinam,
 Maulbrunnē deformarunt, turbaretur *συνοδία* mentis tuæ:
 ex qua turbatione, nata sit hæc tua Synodus, quam existi-
 mamus esse *συνοδὸν ἐκλειπικὴν* non quidem lunæ, sed *τῷ νοῶς σὺ*
παρὲς τὸν ἥλιον τῆς ἀληθείας, quæ in consensu Orthodoxo de per-
 sona Domini nostri Iesu Christi opposita menti tuæ eam
 labefecit. Vnde fit, vt mihi Angelo Masarello, quem no-
 tarium in scelerata & imaginaria tua Synodo fuisse finxi-
 sti, non integrum esse per leges videam, te, sicut constitu-
 eram, in ius vocare, actionemque iniuriarum, ob crimen
 falsi, & usurpatum nomen meum, imò ob violatum no-
 men sacrosanctæ Synodi Oecumenicæ, in te instituere.
 Nam sicut nec furiosi, nec mente capti, qui animi affectu
 carent, iniuriam facere posse existimantur, quippe quæ ex
 affectu æstimatur; sic eos in ius vocare non licet.

L. 3. ss. 5.
 D. de iniu-
 rijs.

Cæterum quoniam, vt ab Aristotele rectissimè di-
 ctum est, Res veræ aut falsæ non sunt propter nostram af-
 firmationem aut negationem: recitabo tibi *τεκμήρια* præ-
 cipua, quæ Medicus ille noster habet, & nos ipsi cernimus
 omnes, tuæ amentatæ amentię & *ἀλογίας*, cū aliàs totus sis
ῥηματικὸς: de quibus & te, & eum, qui diuifum Imperium te-
 cum habet cœnobij Dispensatorem, tempestiuè admo-
 nere volui, vt venienti morbo occurratur, nec talis sit
 tuus exitus, qualis fraterculi illius tui, qui postquàm inge-
 nio abutens, vbiquitatem vestram impotentius defende-
 re instituit, furore percitus, sese in cœnobio Bebehausia-
 no de fenestris præcipitem dedit.

Sed age, mi Schroppi, redi ad te, & excute melancho-
 licas illas imaginationes.

Argumen-
ta animi
perturbati
in Schrop-
pio.

I.
Titulus
libri.

*Ne te semper inops agitet vexetq; cupido,
Ne paupor & rerum mediocriter utilium spes,*
morbique tui indicia agnosce & aduerte, quum sanitatis
initium esse soleat morbi agnitio & sensus.

Primum *τεκμήριον* Melancholiæ morbi, qui te vexat,
& ad scribendum impulit, à nobis deprehensum, est Titu-
lus ipse libri, in quo non solum à Typographo tuo, sed & à
te ipso dissides, cum Tituli & inscriptionis non parua sit
habenda ratio, ut monet Plinius in præfatione historiæ.
Typographus quidem tuus, ut est vir ingenuus, excusa-
uit se coram toto mundo, quod libro tuo, cuius argumen-
tum & scopum diuinare non poterat, imposuerit titu-
lum Concilij Nationalis, qui certè minus mendax erat,
quàm is, quem Typographo postea misisti, **CONCILI-
OECUMENICI**: ostendens tibi displicere, quod Na-
tionale Concilium vocasset: quanquam tua Synodus
nec Oecumenica, nec Nationalis aut Merica, sed Mona-
stica & phantastica est, nisi fortè Maulbrunnam nobis per-
suadere vis esse *μικρόκοσμον*, vel Epitomen Mundi, sicut Sui-
das Romam vocat: aut nisi tuo cerebro, præsentem pu-
tas esse totum Mundum, quemadmodum ei præsentem
sunt *αἰκοσμικαὶ ἐπιθυμίαι*. Verum tu postea in præfatione di-
lucidius habens interuallum, non amplius Acta Synodi
Oecumenicæ, sed Dialogos, urbanioris vocabulo, & ma-
gis conueniente vocas: quanquam longè veriùs Comœ-
diam aut Fabulam, nominare poteris: cum hac inscri-
ptione: **COMŒDIA NOVA**, Schroppius Synodi-
fans. Quod si fortè es *ἀμείρορ & ἄμυνος*, & fonte labra non
proluisti Caballino, ut comœdias agere facilius tibi sit,
quàm scribere, licebat tibi uti opera Nobilis Poætæ Tu-
bingensis Nicodemi: quem in ære vestro esse non igno-
ras; vel nominare debuisti librum tuum, Speculum Con-
cilij

cilij Occumenici, sicut Gilbertus Genebrardus noster, Monachus Parisiensis, Speculum historiæ non ita pridem edidit: nisi maluisses vocare Diadema Abbatum Maulbrunnensium, vt ille Abbas Smaragdus, cuius Trithemius meminit, librum quendam suum Diadema Monachorum nuncupauit: quem Titulum non abs re vsurpare poteras, cum ad libros, quos decessores tui scripsere, Vanius contra Missam, Mageirus contra Historiam Augustanæ Confessionis, tuus hic liber contra Synodos, tanquam Diadema accedat, & inter eos emineat, ante citos quantum Pegasus ibat equos. Nostro tamen iudicio librum tuum conuenientiùs vocasses Acta Synodi **O E C O N O M I C A E**: quia si hæc ad orbem terrarum nihil pertinent, tuam tamen rem familiarem non medio-criter adiuvabunt, & augebunt, tibi que procul dubio grandem aliquem & grauem & inauratum cratera im- petrabunt, cum in illa tua Synodo colligenda non minus sudaueris, quam Pontifex vester Fabellus in Synodo Bergen- si, quam totum decennium & amplius parturiuit, ex- practicanda, vel, vt artis vocabulo vtar, ferruminanda.

Alterum, Stroppi, morbi tui argumentum colle- gimus ex tua tam tetra præfatione ad candidum Lecto- rem: quæ vt die Bartolemæi scripta fuit, ita illam ipsam Erinnyem te vexasse verisimile est, quæ ante annos decem eadem die eos vexabat, qui Lanienam illam, & stragem eorum, quos Sacramentarios & Calvinianos nobiscum vocare soletis, Lutetiæ patrârunt. Nam in tota præfatio- ne à capite ad calcem ita baccharis: ita in singulis lineis tuum furiosum ingenium prodit, vt appareat, te præ ira- cundia in Orthodoxos, nec ratiocinari posse, nec apud te esse, deniq; vt ille ait,

II.

Tetra præ-
fatio
Schroppij.

Scintillant oculus, dicitur, facies, quod ipse,
Non sani esse hominis, non sanus iuret Orestes.

Nam qualis est, quæso, ista tua ratiocinatio? Sacramentarij (sic aduersarios tuos in morbo tuo vocare soles) prouocant ad Synodos: Ergo patribus, quibus olim defendere se voluerunt, diffidunt. Cur diffiderent aduersarij illi tui testimonijs patrum, quibus in Germania, cum ab Occolampadio adferrentur, Philippus Melanchthon vestrarum Ecclesiarum decus cessit: Gardinerus noster in Anglia à Martyre constrictus fuit. Vos ne vnum quidem testimonium vel in Orthodoxo Consensu, vel à Benedicto Talmanno allatum & explicatum refutare adhuc vel conati estis, vel potuistis: licet, vt rabiosi canes, libros illos contumeliose arrodatis. Vel cur hæc, mi Schroppi, inter se pugnent (si locum de pugnantibus pugnantium ingenium intelligit) simul prouocare ad scripta patrum & ad Synodos: cum scripta patrum nihil aliud sint, quàm explicatio vberior illius doctrinæ, quæ in Synodis Oecumenicis determinari, & in Canones aut Aphorismos conijci solet? Ergone vos Luthero Brentiani, piæ & orthodoxæ antiquitati diffidebatis, cum toties, temporibus Caroli V. & Ferdinandi Imperatorum ad Synodum Oecumenicam liberam prouocastis? Nõne ideò postulant vestri aduersarij Synodum, vt testimonia Patrum, quæ ex toto orthodoxo consensu ab illis & à nobis contra fratriculi tui Abbat is irreligiosissimi Euty chis hæresin à vobis renouatam, adferuntur, & vos tam audacter conculcatis & discerpitis, à Synodo legitima recognoscantur & expendantur, vt hoc pacto Schismatibus, quæ noua quotidie excitatis, obuiam eatur, neq; in Ecclesia, cuiuslibet intemperantis hominis supercilium mensura sit iuris & æqui? In vetere certè Ecclesia de nulla re magna deliberabatur,

Synodi
 cur hoc
 tempore
 necessarij.

rabatur, nisi in Synodis, vt Eusebius lib. 1. de vita Constantini cap. 44. his verbis scribit. Ἄλλως δὲ ἢ συνάδον τὰ μεγάλα τῶν σεμμάτων, ἢ διὰ συνόδων κληροθιάσαι οὕτως. Et verissimè dictum est ab Imperatore Iustiniano, Nouella 123: Multos deprehendimus ex hoc in peccata incidisse, quòd Synodi non celebrentur. Nam si id obseruatum fuisset, vnusquisque reueritus subeundam à se in Religiosa Synodo redargutionem, studuisset sacra ediscere mysteria &c.

Quæ postea in præfatione tua, verba fundis sapientia, iam sæpe nimirum auditos aduersarios vestros, & multa eos scripsisse, vt Synodo opus non sit, à nobis Romanensibus mutuatus, qui hoc argumento vos Lutheranos à Synodo hætenus exclusimus, quòd nimirum & Constantiæ Hussus, & Lutherus Augustæ à Caietano, & postea Lipsiæ, & alij alibi ab Eckio, Cochläo, cæterisque nostris Doctõribus satis supérque auditi essent: in primis verò anno 21. Vormatiæ venerabilis Eckius, Luthero acriter id ipsum inculcabat, eum satis supérque auditum, & eius errores in Concilio Constantiensi damnatos. Sed nisi, Schroppi, surdum te, aut cæcum redderet splendida: audiuißes & vidisses, quid Lucio Hosiandro ad hanc obiectionem & Sturmius & Danæus & alij millies responderint. Audiuerunt eos Philippus, Cruciger, Victorinus, Hiperius, & qui inter vos eximij fuerunt, & aures ad audiendum habuerunt, ipsiisque dextras τῆς κοινωνίας dederunt: Colluuiem Flaccibrentianam incircumcisam auribus, ipsis reluctantem, & patrum, ac Synodi iudicia declinantem, faciliè contemnunt.

Pergo ad alia, quæ ostendunt, tibi, loco opportuno, nempe, Maulbrunnæ, os scateremaledictis: & te per Melancholiam in illa solitudine tibi monstra imaginari, Hippocentauros, Sphinges, tricipites homines, & alia si-

Schrop-
pio appa-
rent mon-
stra.

mulachra, quæ *φειλασία* tua turbata effingit. Scribis Cingli-
 anos iam ad blasphemias deuenire: Monstra & impietate
 eorum iam reuelari: Quæ verò tu monstra monstras ex eo-
 rum scriptis? quanam illæ sunt blasphemix, quas recen-
 ses? Omnipotentiam (inquis) Christo homini non esse
 tribuendam: Tantum nosse Christum, quantū ei conce-
 datur: Miraculorum vim omnem diuinitati ascriben-
 dam: Humanam Christi naturam ne in hypostasi quidem
 adorandam. Hæc sunt ergo illa monstra, quæ tuo vbiqui-
 tario genio obuersantur: hæc monstrosa nimirum & to-
 ties repetitæ calumniæ, quibus vos doctrinam orthodo-
 xam traducere soletis. At quoties & à nobis, & ab ijs, quos
 Sacramentarios vocatis, audiuiſtis: Homini Christo ita
 datam esse omnipotentiam, vt ei data est ipsa Deitas, cum
 omnipotentia non aliud sit, quàm vnica & æterna Deita-
 tis essentia: Data autem est Deitas nō conuersione diuini-
 tatis in carnem, aut carnis in diuinitatem, sed assumptione
 humanitatis in Deum, differentia naturarum propter v-
 nionem haud sublata, sed magis vtriusq; naturæ in vnā
 personam & hypostasin concurrentis proprietate serua-
 ta: vt Symbola Oecumenica docent. Vos autem hæreti-
 ci vbiquitarij omnipotentiam atque ita essentiam Dei,
 facitis accidens humanitatis Christi, & cum Abbate Eu-
 tyche ipsam humanitatem statuitis omnipotentem,
 non per vnionem, sed in sese per realem communicatio-
 nem, & transfusionem. Et vos Maulbrunnæ scilicet
 Sacramentarios in eas redegistis angustias, vt negarent, o-
 mnipotentem esse, & habere omnem potestatem in cælo
 & in terra, æquipollere? Hæc enim sunt tua verba Thraſo-
 nica, hæc tropæa, quæ cum magno vestro dedecore ia-
 ctas. Maulbrunnensis enim illius Colloquij, si micam ve-
 recundiæ haberetis, nunquam mentionem faccretis: cum
 toti

Omnipoten-
 tia quo
 modo ho-
 mini Chri-
 ſto data.

De Collo-
 quio Maul-
 brunnenſi.

toti mundo ostenderint tunc Heidelbergenses, vos pessima fide, pro vestro arbitrio Epitomen quandam illius colloquij, mutatis nimirum mutandis edidisse. Quas tu tibi angustias fingis in angusto tuo cerebro, cum Calvinistæ, Maulbrunnæ vos Eutychianos docuerunt discrimen esse inter personam & naturam, & aliter hominem dici Deum, nempe per vnionem, non quòd natura illius hominis sit Dei natura: aliter *λογος*, qui naturaliter Deus est, & est omnipotens: homo autē omnipotentiam habet, per sonali vnione, non naturæ permixtione, aut transformatione. Sic ergo Lindanus noster in præfatione sui Apologetici, de Colloquio Maulbrunnensi rectè pronunciauit: Fictitiam illam vbiquitatem Brentij solidis admodum rationibus, & manifestis orthodoxorum Patrum testimonijs, nobis concorditer refutârunt nō modò Calvinistæ in Colloquio Maulbrunnensi, sed plurimi Augustanæ Confessionis Professores, vt Melanchthon, Ioachimus Morlinus, Chemnitius, Nicolaus Selneccer, Paulus Eberus, Hemmingius, Victorinus &c. Illi, illi Calviniani, mi Schroppi, vos tum in summas angustias, in cunas infantium, Cantharos vini, & saccos auenæ detruferunt.

Altera vestra calumnia putidissima est, de scientia Christi, quam fingis certam & definitam ab orthodoxis Christo tribui, dum videlicet distinguunt scientiam hominis Christi, siue animæ Christi creatam, ab increata & æterna: quam ipsam tamen creatam tam excellentem asserimus omnes, vt eam nulla alia creatura præter hunc hominem capere possit, qui homo scit, quicquid vult, & quando vult, licet successiuè. Si hæc sunt monstra vel blasphemiae, cur dicam Schroppius non impingit Luthero, qui in sermone natalitio in cap. i. ad Heb. sic inter alia scribit: Nō necessaria est hæc glossa: filius hoc ignorat, hoc est,

De scientia Christi.

non vult eloqui. Quorsum ista glossa? Humanitas Christi, æq; ac alius sanctus & naturalis homo, non semper omnia cogitavit, dixit, voluit, animadvertit: sicut quidam omnipotentem hominem ex eo faciunt, imprudenter confundentes duas naturas: & earum operationes: Sicut non semper omnia vidit, audiuit, sensit, sic non omnia semper animo intuitus est, sed sicut eum Deus duxit & ei obiecit: plenus gratia & sapientia fuit, propterea quod Deitas, quæ sola videt, & scit omnia, in ipso personaliter erat præsens &c.

De miraculis.

Quod de miraculis objicis Scorpi, illa nimirum non sine blasphemia ab orthodoxis ascribi diuinæ naturæ: facit, vt recordere eius, quod D. Aurelius Augustinus Ecclesiæ Hipponensi, Epistola 137. scribit, se videlicet vix expertum esse peiores homines Monachis, qui in Monasterijs ceciderunt. Ergo ne Iacobe Abbas, Oecumenica Symbola blasphema sunt, dum asserunt in vnione personali, vtramque naturam operari, quod suum est: omnipotentem, quæ sunt omnipotentia: Humanam, quæ humanæ sunt naturæ: vt in miraculis humana natura adhibet preces, gestus, verba: Diuina efficit miracula? Ergo ne blasphemus erit Leo ad Flavianum, cuius sententiam Synodus Oecumenica amplexa est, cum de duabus in Christo naturis in hunc modum scribit: Vnum horum coruscet miraculis: aliud succumbit iniurijs: non est eiusdem naturæ flere Lazarum, & resuscitare &c. Vltimum monstrum, quod tibi Schroppio, licet non *ἡ θεοποίησις*, tamen in *ἡ θεοφωβία* apparet: est de adoratione carnis Christi, quam orthodoxos ais, ne in hypostasi quidem adorandam sentire: quibus verbis illum fortasse perstringis, cum quo tamen in harenam descendere non audes, qui contra Kemnitium scripsit: totum quidem Christum adorari: sed pro-

De adoratione carnis Christi.

propriè adorationem Latriæ, fidèi & inuocationis debè-
 ri Deo, non autem creaturæ, atque ita ne ipsi quidem hu-
 manæ naturæ assumptæ, in sese consideratæ: vt vbiq̃uitarij
 non sunt contenti, hominem Christum esse omnipoten-
 tem, nisi & humanitatem omnipotentem faciant: atque
 ita duos statuunt omnipotentes, τὸν λόγον & humanam na-
 turam. Caterum, vt vnio personalis non facit, vt huma-
 nitas sit in sese omnipotens, æterna, infinita, sed vt ille ho-
 mo sit omnipotens: sic nec facit, vt humanitas in se sit ad-
 orabilis, & obiectum adorationis, Fidei, & inuocationis:
 Hæc sunt enim Danæi verba: Totum quidem Christum
 à nobis adorari, & inuocari, ne personam Christi (quæ v-
 nica est, ex vtraque natura constans) diuidamus seu sepa-
 remus; Non autem in totum Christi, adorationem & in-
 uocationem PROPRIE DIRIGI: ne naturas, quæ in ea
 vnione inconfusæ manent, confundamus, aut HUMANI-
 TATEM DIVINAE adæquemus. Nostra adoratio & inuo-
 catio propriè dirigitur in Deitatem, NON QUAE subsistat
 SEORSIM EXTRA NATURAM ASSUMPTAM (quod sen-
 sit Nestorius, & Cyrillus in Anathematismis refutauit)
 sed quæ cum eadem assumpta natura in vna persona sem-
 per copulata & coniuncta maneat &c. Sic patres omnes
 orthodoxi docent, Adorationem & inuocationem non
 in carnem, sed in Deitatem dirigi: vt Athanasius scribit,
 Deum adorandum τῇ τῆς θεϊότητος λόγῳ: ratione vel respectu
 Diuinitatis: Sic Augustinus, Cyrillus, Damascenus, & alij,
 ad quorum testimonia prouocat ibi Danæus. Quid
 hîc, mi homo, impietatis aut blasphemîæ? quidue aliud
 Cyrillus docuit, cuius lib. 2. Thesauri cap. I. hæc sunt ver-
 ba: NEMO AUTEM IGNORAT, NULLI PRORSUS
 NATURAE, præterquam DEI, ADORATIONEM à Scri-
 ptura contribui. Et, vt noster Cassander, vir doctissimus in

suo Commentario de duabus naturis in Christo, pulchro simili exposuit. Adoratur caro Christi, non quatenus est caro, sed quia illa cum Verbo vna est hypostasis, exempli causa: nulla res mortalis & caduca est capax imaginis Dei: At homo mortalis est capax illius imaginis, sed non quâ mortalis, sed quâ ratione & intelligentia utitur: Ita scriptores Ecclesiastici, cum carnem Christi adorandam dicunt, non carnem per se, sed personæ unitatem spectant. Hactenus Cassander. Estne hoc blasphemias docere, id ipsum tradere, quod tota semper docuit Ecclesia? Vel an hoc est Ephesinæ Synodi decreta conuellere, cum iisdem verbis, eodémque sensu cum tota Synodo loquimur, cuius determinationes illi, illi ipsi, quos Sacramentarios vocat Schroppius, tanti faciunt, vt nouis Testamentis Geneuæ excusis articuli Ephesinæ Synodi cum reliquis Symbolis Ecclesiæ, adiecti & impressi inueniantur: etiam illa octaua determinatio, quæ est de toto Emanuele vna glorificatione venerando? Sed breui procul dubio efficiet Danæus, vt qui has calumnias tam proteruè & tam superciliosè inculcant, auriculas demittere cogantur, quod iam Lucius Hosander cum suis asseclis, & Nicolaus *Πυροφθόρος* experti sunt.

Schroppij
buccina.

Vltima pars præfationis tuæ, Iacobi Scorpi, est tota Thraonica & *ἀλαζονική*. postquam enim conuicia & calumnias tuas euomisti & despumasti, imaginans iam victoriam certam, & in tua *φανασία* hostes prostratos aspiciens, tibi delicias facis, dum tibi persuades miser, te vltimè hiscere temporibus, *ὡς τινα θεόν ἐκ μηχανῆς ἐπιφανέντα*, deletum & excitatum esse, ad illudendum Diabolo, & omnibus Sacramentarijs: Item ad ostendendum, Calvinianos corrumpere Philosophiam & Theologiam, & in castra Hebræorum & Turcarum transiisse: Item omnes hæreticos,

cos, quo truculentiores fuerunt, eò doctrinæ vbiquitariae de coena fuisse infensiores, & in eo congruere omnes, tantum abesse corpus Christi à pane, quantum cælum à terra; Te totam mundi Historiam representaturum. Valeant igitur in posterum vastæ illæ Enneades Sabellici, & Illyrici centuriæ, Nunc aliquid maius nascitur Iliade. Item te adducturum Patres & Philosophos, qui tuæ sententiæ addicti fuerint: Papistas autem Sacramentarijs te meritò adnumerare, licet Berengarium damnent &c. Næ tu, mi Schroppi, magno conatu magnas nugas dicis, & illius versiculi parum es memor:

Nec tua laudabis studia, aut aliena reprendes:

Sed id demum tuam amentiam pari coniunctam impudentiæ nimis aperte patefacit, quòd illa omnia magna & memorabilia, de quibus gloriaris; te præstiturum, tibi persuades per tuos Dialogos de Concilio Oecumenico: in quibus profiteris, te plaustro mendaciorum non esse alaturum. Vide miser, quomodo tuo indicio te prodas. Nam verè in tuo libro (quod Lectores animaduersuros facile præuidisti) nihil habes, præter plena mendaciorum & calumniarum plaustro. An non quæso mendacium plus quàm Diabolicum est, quòd cum liber tuus planè sit anti-
 synodicus, & hunc scopum tibi proposueris, vt Synodi
 Oecumenicæ conuentum dissuadeas, quia non credis
 Ecclesiam Catholicam, & nihil, nisi Simones Magos, Lu-
 cianos, Turcas & Diabolos animo tuo obuersantes ha-
 bes, librum tamen tuum fallacissimo & mendacissimo
 Titulo, Acta Oecumenici Concilij vocasti? Tunc ergo
 Schroppi, omnibus orthodoxis os obturabis fictitia &
 diabolica Synodo, quæ nunquam in rerum natura fuit:
 cum nos Romanenses tot Synodis, quæ verè & realiter
 habitæ sunt, idque auspicijs Imperatorum, Regum, Pon-

Liber
Schroppij
Antisyno-
dicus.

tificum, & inter alias, Constantiensis & Tridentina, cui interfui, hominum animos ad sedis nostræ obedientiam flectere non possumus? Tūc Tropfi, Theologiam & Philosophiam, quam didicisti nunquam, Caluinianos ex huiusmodi Synodo docebis? tu Miselle, qui coram classicis adolescentibus illarum Scholarum consistere non posses, & statim cum tua phantastica Synodo exhibereris, & Vahingam ad tuos agnatos & gentiles amandareris? Nam tibi statim ex prima facie libri tui illud Ioannis 18. ab orthodoxis adolescentibus obijceretur: Si malè locutus est Consensus Orthodoxus, ò Abbas, testificare de malo; sin bene, cur furiosi instar cedis orthodoxos? Cur fingis Synodum nusquam, nisi in regno tenebrarum & tenebroso capitulo tuo habitam? Fuerunt certè multi Monachi impudentes & audaces. Audax & sceleratus fuit Eutyches; Audax & impudens erat ille, de quo Abbas Vrspergensis in Chronico, qui cum hæreticus esset, Philippici Imperatoris tempore, anno D. C. C. XIII Imperatori persuadebat, Synodum sextam Oecumenicam malè habitam esse, vt hoc pacto pseudoEpiscoporum sibi astipulantium Concilium congregari curaret: sed omnes Historias omnium temporum memoria repetenti nullus occurret, qui tecum Schroppi (si audaciam & fatuitatem spectes) comparari possit, & qui ausus sit, primùm, Synodum Oecumenicam ex Diabolis & hominibus, ex hæreticis Iudæis & Turcis in suo cerebro fingere: deinde talem phantasticam Synodum legitimis omnibus Synodis opponere: Synodum falsam contra Synodos veras adferre, & in tali *φαντασία* magnificè sese efferre, in eaque velut arcem causæ vbiq̃uitariæ ponere. Noster certè suprà nominatus Medicus Petronius vix putat, iam tantum ellebori reperiri posse in Anticyra Insula, quantum ad tale ce-
rebrum

rebrum purgandum requireretur. Verùm hæc sunt vltima tempora, quibus efficacia erroris in ijs animaduertitur, qui contra conscientiam oppugnant veritatem. Nos autem contra pessimum Abbatem, optimi Abbatis Bernhardi verba libenter vsurpamus: O bone Iesu, videtur contra te coniurasse vniuersitas Christianorum, & illi in persecutione primi sunt, qui in Ecclesia primum locum tenere volunt. Sed expedita tua præfatione, transeo ad alia argumenta ægrotationis mentis tuæ, Schropi Abbas.

Terrium ergo *τελευτήσιον* est ἡ ἀπρέπεια, siue indecentia, III. quæ vt in toto progressu tuæ Synodi, sic vel maximè in tuo præside apparet. Nam, si tibi mens non læua fuisset, vt Schropi in sua Synodo nullo modo seruum de-
πρέπον, quod talibus actionibus est uit decorum.
 tem aliquid, & illud *πρέπον*, quod talibus actionibus est consentaneum, adhibere debebas. Primùm autem præses tuus in propositione sua, causam vbiq̃uitarij & Lutheranorum fauorabiliter: aduersarij inuidiosè proponit: Interim primæ partes aduersarij dantur: Et præses tuus, quem *ἀπαθῆ* esse decebat, Lutherum pro se dicentem vix ferre potest: cūque cum socijs (quod à præsidis persona est alienissimum) subinde interpellat: ita vt ex tua Synodo coniecturam facere quilibet possit, quales vos vbiq̃uitarij Synodos affectetis, Listericas nimirum, in quibus & præsides & Notarij sitis: nullisque nisi præsidibus & suffragatoribus vestris liberè loquendi potestas fiat. Sic Quales Synodos quærant Vbiq̃uitarij.
 socij vestri Flacciani anno 61. tempore Naumburgici conuentus in libello Supplicatorio ad principes Synodum adumbrabant, ex qua excluderentur omnes dissidentes, & quæ ex Sueuia & Turingia, tanquam ex duabus selectis tribubus Iuda & Benjamin, colligeretur: Tales fuere Synodi Torgensis & Bergensis: quibus particulari-

bus & aulicis Synodis, vt omnis deferatur autoritas, Oecumenicas Synodos, Stropi, tanquam Diabolicas, Simoniacas, Turcicas, & Lucianicas traducis, & facit exagitas: non cogitanstibi omnes Orthodoxos responsuros, quod beatus ille Athanasius in Epistola ad Afros de Ariminensi Synodo scribit: Quis ferat eos, qui Ariminensem, aliamue Synodum quampiam præponat Nicenæ? aut quis non potius oderit eos, qui reiiciunt patrum decreta, & præponunt RECENTIORA HAEC ARIMINI, NVPER, CONTENTIONE, ET VI EXPRESSA? Quis etiam cum illis hominibus societatem iungere velit, qui ne sua quidem ipsi tuentur? Cùm enim in decem pluribusque Synodis suis nunquam eadem præscripserint, Nõne planè sigillatim præscriptiones suas carpunt &c? Quid magis appositè de vestris Synodis factiosis & clancularijs dici potest, cùm inter decreta Synodorum, quas in Saxonia anno 70. habuit vester Pontifex, & placita Bergensia tantum discriminis esse in Epistola Apologetica scribat Heshusius, Germaniæ vestræ Ismaël, quantum inter lucem & tenebras: Et rursus à Torgensibus decretis anni 74. multum discrepent Bergensia: & iam à Bergensibus, Recitationes siue NARRATIONES magni illius vestri Selnecceri?

Sed quàm hoc quoque est parùm decorum, Schropi, quòd extra hunc mundum positos, ad Synodum Oecumenicam vocas: deinde quòd Diabolo, qui princeps est huius seculi, primas partes dicendi non dedisti; præterea quòd, cùm in illa tua Oecumenica Synodo Lutheranos & Ubiquitanosingas obrui numero votorum: paria eis vota tribuis, si rectè numeravi, nempe singulis duodecim; quòd denique me Masarellum & à te dissentientem & procul remotum, Notarium tuæ Synodi facis, quæ
Maul-

Maulbrunnæ partim à tuis Pædagogis, partim Tubingæ à vestris Stipendiatis descripta est? Sed transeant illa cum multis alijs. Vnum est, quòd vereor, ne Calviniani illi tui Antagonistæ de te pronuncient: te nimirum vel esse prophetam anni præteriti 81. instar Iudaici illius Abbatis Caiphæ, qui præuideris & prædixeris, si res veniat ad Synodi Oecumenicæ cognitionem, vos causâ casuros, sicut tuus Titulus Actorum Oecumenici Concilij, & conclusio siue Canones testantur: vel te esse magnum Nabal, qui te ipsum perdidideris, & deridendū omnibus propinaueris, dum ipsemet Canones Oecumenicæ Synodi, cui Lutherum cum Vbiquitarijs interfuisse scribis, contra vbi-quitatem vestram, & impanationem Lutheri, quæ dogmata Romana & Catholica Ecclesia semper damnauit, scripsisti & edidisti. Sed cur tempus perdo in te monendo, qui vel fronte, vel mente, vel potius & fronte & mente cares, & ex Luciano tuo his verbis me statim protelabis,

καὶν σόναμα πάντες καὶ συγοῶσι, ὃ φέρνεις ἐπὶ τοκλείδῃ.

Quàm illud, quæso, verecundum est, quòd statim in initio orationis tui præsidis profers de statu controuersię: hunc videlicet esse: An sit corpus Christi præsens in cœna: paulò pòst autem ex ipso Beza adducis testimonia, quibus tantum *τοπικῶς* siue localē, quam vos ipsi agnoscere vos non velle, aliàs præ vobis fertis, præsentiam excludit, atque ita non simpliciter, vel omni modo abesse corpus Christi, vel te ipso teste, docet. Sed heus tu, mi homo, an Calvinistas in Lutheri scriptis tam parū versatos credis, vt non sint tibi statim opposituri tuū Lutherū, qui in parua Confessione, nec de persona Christi, nec de vllā alia re controuersiam Marpurgi fuisse scribit, quàm de præsentia corporali: quòd ipse vellet in pane **CORPORALITER** esse corpus Christi, & æque à Iuda comestum atque à Pe-

De statu
controuer
siæ manife
sta calu-
mnia
Schroppij.

tro: quod Zvvinglius cum suis negabat. Tu autem quam verecundè subiungis causam dubitationis de præsentia corporis Christi in pane hanc esse, quòd de persona Christi non rectè omnes doceant. Deinde vt Turcis & Iudæis Christianos subfannandos tradas, & nostram fidem Catholicam de Christi persona in dubium voces, affirmare audes Stropi, inter ipsos Christianos, summam ea de re esse varietatem opinionum: Cùm tamen neque Auguste anno 30. neque postea, vlla de persona Christi inter eos, qui Euangelici vocantur, & nos Romanenses controuersia fuerit, nisi postquam vos vbiquitarij præuaricatores, Eutychis & Monothelitarum sepultos errores ex orco reuocastis, & nouo errori impanationis, præfidiũ ex vetere

Exerementa
Diaboli
quid vo-
cent or-
thodoxi.

Lanfrancus
contra
impanatio-
nem.

Eutychianorũ hæresi quæsiuistis. Quid mirum, si talia excrementa Diaboli detestantur Calvinistæ? quàmue vobis iniuriam vel Viretus vel Boquinus fecerunt, Impanationem vestram exagitando & deridendo, cùm noster ille Lanfrancus Cantuariensis Episcopus ante annos fermè 600. disertè & ex ipsis Christi verbis eam oppugnaverit & refutauerit? licet vos præuaricatores hætenus mundo frustra persuadere volueritis, vos cum Ecclesia Romana de præsentia corporis in Eucharistia sentire. Hæc sunt enim Lanfranci nostri in libro de Eucharistia, verba: CHRISTVM incarnari humanæ redemptionis ratio exposcebat: At impanari Christum, nulla expetit ratio: Nec Prophetæ hoc prædixerunt, nec mundus (exceptis his paucis hæreticis) credidit. Totus mundus concinit: Sicut anima rationalis & caro vnus est homo: Ita Deus & homo vnus est Christus: Nemo audet dicere: Ita Deus homo & panis vnus est Christus: Vnde igitur istis hæc noua personatio? Hos impanatores ipse Dominus Iesus verbo oris sui interfecit, cùm accipiens panem, gratiasque agens & benedicens
ait;

ait; Hoc est corpus meum: Et Ecclesia orat, non vt lateat, seu adueniat in panem corpus, sed vt nobis fiat corpus Christi &c.

Quid tu verò, os impudens, Arrianismum semper crepas, qui nondum intelligis, aut præ furore non consideras, quæ fuerint Arrij dogmata? Sic enim tuus ille bellus Præses loquitur: Aliorum opinio tam propinqua est Arrianismo, vt dicant, humanam Christi naturam, cum sit creatura, non esse adorandam: propterea quòd cultus ille nulli creato, sed soli creatori debetur &c. Ex qua, obsecro, historia Ecclesiastica, ex quo veteris Ecclesiæ Doctore didicisti, vnquam disceptationem cum Arrio propriè fuisse de humana Christi natura? aut (quod tu cum Schvvenckfeldianis nobis persuadere conaris) patrum dicta & responsa contra Arrium, CHRISTVM non esse creaturam, de humana Christi natura accipi debere? Arrius enim, teste inter alios Hilario lib. 4. de Trinitate, volebat, Filium Dei, neque ex aliqua subiacente materia genitum, quia per eum creata sunt omnia: neque ex Deo esse, quia decedere ex Deo, vt ille loquebatur, nihil posset: sed esse ex ijs, quæ non erant, id est, Creaturam Dei perfectam: veruntamen non similem alijs creaturis: Filij ergo Dei, non filij hominis, virtutem, potestatem, diuinitatem, infirmare conabatur Arrius, vt ibi docet Hilarius. Quid hoc ergo eos tangit, qui vt veras & incommunicabiles naturæ diuinæ proprietates tueantur, contra vos hæreticos docent, naturam humanam in sese nec adorationis, nec diuinarum proprietatum capacem esse: quia si id fieret, Arrio triumphus pararetur: qui voluit, filium non æqualem esse patri, nec natura Deum esse, quod omnino concedendum esset, si filij maiestas, gloria, dignitas (vt vos vultis) in huiusmodi communicatione reali, & deificatione

“
“
Quid cum
Arrio con-
trouerſu
fuerit.

humanae naturæ, quæ tamen passâ & mortua est, posita esset, & confunderetur omne discrimen naturæ diuinæ & humanae in Christo: neque amplius locum haberet illud D. Augustini verissimum pronunciatum lib. 1. de Trinitate cap. 7. Quæ est homo Christus, pater est eo maior; & idem quoque filius se ipso minor est &c. Verè igitur, mi Abbas, scribis, hoc doctrinæ caput, quod nunc in controuersiam vobiscum venit, præcipuum, omniumque periculosissimum esse. Ideò Tigurini in illa sua Apologia anno 75. c. 13. p. 2. rotundè sic scribunt: Marpurgi cum inter Ecclesiæ Doctores ageretur tantùm de modo præsentia, oblata est à nostris parti aduersæ fraternitas: Vbi quitiſtis autem non est oblata, apertè enim testamur, noua Vbiquitarianorum dogmata ex Nestoriana & Eutychiana hæresi prognata, in Ecclesia ferri non posse: neque nos tales pro fratribus vnquam agnouisse aut agnoscere posse, nisi aliter & melius suam sententiam explicent. Quod de Augustana Confessione, cui, diffamato eius autore, & noua NORMA conscripta, auctoritatem omnem abrogatis, adfers Viriligator, tunc credam pugnare contra Caluinistas, primùm quando docueris hæc verba: distribui cum pane & vino corpus: Et hæc: in pane & vino corporaliter & inuisibiliter esse & latere, idque à Iuda non minùs edi, quàm à Petro, æquipollere: Deinde postquàm à vobis, solidis argumentis refutatum fuerit caput v Admonitionis Neustadianorum Theologorum, quod est de vera sententia Augustanæ Confessionis. Vos certè, qui Lutheranos vos plenis buccis profitemini, illud Zvinglianorum SIGNIFICAT (quod & tu Abbas, pag. 5. strenuè audes) non ita traduceretis, si vel sibi constitisset Lutherus, vel si vobis constaret, Lutherum de Eucharistia semper rectè scripsisse. Ille enim Tom. 2. Ienensi latino de abroganda Mis-

sa

sa priuata ad fratres Augustinianos his verbis scribit, Hoc est corpus meum: Hic pignus & signum promissioni apponit: ita habet consilium diuinæ bonitatis suas promissiones aliquo sigillo signare. Sic circumcisio fuit signaculum pacti: Sic literis sigilla apponuntur, stipulationes manuum fiunt, & Tom. I. latino Ienensi, de digna præparatione cordis pro suscipienda Eucharistia, p. 175: præcepit Dominus id Sacramentum, non nisi in memoriam sui celebrari: idè id maximè curandum &c.

Quòd porro tuus præses in fine suæ orationis p. 6. monet, orandum esse Deum, ne peruersi, & in reprobum sensum dati homines, more Berengarij, aliquando in extremam salutis suæ desperationem incurrant: non admodum benè conuenit cum eo, quod postea in tua Synodo fateri cogeris, p. 97. honestum Epitaphium ab Hildeberto vel Fulberto Cœnomanensi Episcopo positum ei fuisse, quod factum non fuisset, si Berengarius in desperatione mortuus esset. Sed nos omnes Deum seriò quotidie pro te precabimur, mi Abbas, ne tibi & tuo Pontifici accidat, quod fratribus Bidenbachijs vestris præpositis, & vbiq; tariae factionis Coryphæis, qui non ita multis annis interpositis, in horrendo fremitu, & terribili mania mortui sunt. Tu enim Schroppi, si & lingua & calamo abuti perges, quid aliud expectare poteris, quàm quod psalter tibi occinit psal. 52. interprete non solum bono poëta, vt eum Selneccerus in Recitationibus nominat: verum etiam bono Theologo, & Christi exule, per Vbiq; tarios furores:

En tua lingua dolos, vt acuta nonacula stringit,

Quæ nisi perniciem, nil meditata parat.

Falsa magis, quàm vera loqui tua summa voluptas:

Nil nisi sermones perditionis amas:

d 2

*Iusticia titulo cades & funera spiras,
 Scilicet hac lingua fabrica docta tua est.
 Te Deus in nihilum iustissimus ergo redactum
 Aeterno penitus destruet excidio,
 Exul ut huc illuc sine sede, domoq; vagatus
 Non vlla capias in Regione locum.*

Pœna V.
 biquitario
 rum.
 IV.

Mirabilis
 & inaudita
 Concor-
 dia Schrop-
 pij.

Postelli
 Concor-
 dia.

Gregorius
 de Valen-
 tia.

Venio nunc ad quartum & euentissimum signum,
 Scorpi Abbas, tuæ inualetudinis spiritualis: quod pa-
 trum Bergensium, tanquam cornicum oculos configere,
 & longè aliam CONCORDIAM in orbem inuehere co-
 naris, quàm ipsi, qui tempestiuè & intempestiuè vrgendo,
 & vtrunq; etiam gladium vibrando, ægrè aliquot ordines,
 Imperij præsertim Saxonici & Sueuici, ad CONCORDIAM
 Bergensem traxerunt: Tu autem absq; vlla peregrinatio-
 ne, & vlllo strepitu, nisi qui in Typographia Grubenbachij
 factus est, dum liber tuus typis mandaretur, CONCOR-
 DIAM, in tua Synodo Oecumenica fecisti, & sanciuisti in-
 ter nos Pontificios, Simonem Magum, & Hæreticos, Iu-
 dæos, Turcas, Diabolos, Berengarianos, Caroloistadianos,
 & Caluinistas, imò etiam inter fratres tuos Lucianistas:
 quæ res facit, ut suspicer, te discipulum aliquando fuisse
 clarissimi illius Archifatui Guilelmi Postelli, Sacerdotis
 & Monachi, qui ante aliquot annos librum edidit de
 CONCORDIA ORBIS, & omnes Religiones conciliare
 studuit: quo in incepto memorabili, vnum illi defuit,
 quod tibi quoque deesse videmus, quòd videlicet cere-
 brum ipsius cum recta RATIONE (quam vos Lutherani
 cum initiamini VESTRAE IMPANATIONI, abijcere so-
 letis) concordare non potuit. Habere must tibi autem nos
 Pontificij aliquam fortassè gratiam, quòd in tua Synodo
 nobis, id est, Gregorio de Valentia, Iesuitæ primum lo-
 cum in votis dicendis dedisti, nisi verisimile esset, te ita
 voluisse

voluisse palpare D. Herbrando Scholæ Tubingensis professori primario, cui longa iam altercatio intercedit cum Magistro nostro de Valentia, qui ferè certè desperabat de sua causâ contra Herbrandum virum acutum obtinenda, nisi tuus liber illi nouam fiduciam ministrasset. Nam si cuius licet, sua somnia obtrudere, & Synodo Oecumenicæ liberæ nullus est relictus locus, quæ duo tui Dialogi nos docent: Videt se cum socijs, omnibus modis te Abbate fore superiorem: & ἀνώβητις ἀναιµακτος, nobili victoria potiturum. Habemus enim & plures & ditiores & vetustiores Abbates, quàm vos: Et possumus scribere ingeniosiores facetias, & legendas: & producere longè probabiliiores, & magis authenticas Synodos, quàm sit Synodus Schroppiana Maulbrunnensis.

Sed quid, homo facete, hoc sibi vult, quòd nos Romanenses cum Calvinianis conglutinas, sicut nimirum duos asseres conglutinat tuus Schmidelinus in doctrina de vnione personali? Ergòne perfidum dixistis Sacramentum, & veteris amicitiae, veterum pactorum estis immemores? Nónne Augustæ Vindelicorum de persona Christi & Eucharistia vos idem docere nobiscum professi estis? etiam de Transsubstantiatione, vt apparet ex primis & incorruptis Apologijs, quas in Archiuo Moguntinensi non ita pridem inspicere voluistis? Nónne pater vester Lutherus adorationem & eleuationē in odium & dedecus Carolostadij, vt ipsemet scribit in Confessione parua, retinere nobiscum maluit, quàm vel latum vnguem ad Zvinglianos accedere? Nónne Pontifex vester Schmidelinus anno 69. publica gratulatione testatus est, Vvirtingenses & Bauaricos Theologos concordēs esse? Nónne pro idolis, tanquam pro aris & focis adhuc nobiscum contra istos Iconomachos Calvinistas pugnatis, qui (vt

Schroppi^r
Papistas
facit Calui
nianos.

Vbi quita-
rij foedi-
fragi.

Ingenioſe contra Sturmium concludit Pontifex veſter Iacobus Fabricula) dum crucifixos terre nolunt, oſtendunt, ſe inimicos eſſe Chriſti & maieltatis eius Vbiquitaria, qua à crucifixo Analogicè ſcilicet repræſentatur? Et nã tu, mi Schroppi, peculiarem (quem tuum ſtomachum pag. 137. non diſſimulas) cauſam habes iſtis Iconomachis toto pectore ſuccenſendi, quia S. illius Huberti in Arduenna Silua fanum & ſimulachrum, quod vnicum erat fanaticorum & mente captorum perſugium & remedium, funditus illos demolitos eſſe intelligo, vt non ſit mirum, ſtultorum hodie *VBI QVE* omnia eſſe plena. Denique tanta fuit hætenus inter nos concordia, vt in Germania nos mutuò, in iſdem Templis, Sacellis, tabernis, tripudijs, Encænijs, choreis, virtute illius nunquam ſatis laudatæ *Religionsfried*/vt vos loquimini, tolerare poterimus: Iſtos autem tetricos, macros & ſpirituales Zyvinglianos, Idolorum euerſores, diſciplinæ duræ exſtructores, nos fratres carnales, *VNO ORE* deuorare & deglutire viuos parati fuerimus. Quid nos Catholici commeruimus, quòd, cum à noſtris Traditionibus & moribus non diſceſſerimus, nos iam in Zyvingliatorum & Caluſianorum numerum aggregare ſtudes? Quænam hæc eſt mirabilis combinatio? quam ſi Cicero ſuo tempore intellexiſſet, indubitatè in librum ſuorum Paradoxorum retuliſſet. Sed agè expendamus tuas argumentationes, procul dubio ex aliqua Tripode tibi ſuggeſtas.

P. 9.

Sacramentarij, inquis, ſuum dogma, Iuris Canonici Decretis ſtabiliunt, & glorientur, ſe non noua afferre, ſed antè Patrum & conciliorum autoritate confirmata. Nam hoc Sebaſtianus Francus & Hallerus Bernenſis anno 72. publicè editis libris teſtatum fecerunt, & Romanenſibus inſultârunt, quòd proprio gladio caſſi iaceant: Ergo
Ponti.

Pontificij & Calvinistæ idem sentiunt de cœna Domini. Næ tu, mi Abbas, bellus es argumentator, Et planè Epicuri illius frater, quem in arte differendi nudum & inermem fuisse, scribit Cicero in libris de Finibus: atque ideò in horrendas illas salebras incidisse. Quomodo enim, mi homo, concludis nos esse Calvinianos: dum ipsi contra nos testimonia ex nostris Decretis proferunt? An nobiscum faciunt, qui nos omnibus machinis oppugnant? Si igitur argumentari volebas, oportebat, te sic concludere: Calvinistæ adducunt testimonia ex nostro Decreto pro ipsis facientia: Ergo ipsum nostrum Decretum in multis pugnat nobiscum. Hoc est enim perpetuum telum Calvinistarum: Non eos discedere à verere Ecclesia, qui discedunt à nobis, Quòd veterem Ecclesiam & veteres Canones aliter docuisse purant, quàm nos doceamus. Sed etiamsi aliquid ex nostris scriptoribus modernis contra nos à Calvinistis adduceretur: an ideò tenerentur esse Papistæ? Quoties illi contra vos, Lutherum, Flaccium, Brentium, adducunt? Vosne hoc nomine eos Lutheranos, Flaccianos, Brentianos censetis? Consule, Schroppi, tuos Iurisconsultos, Synodi tuæ assessores, & illi te docebunt, quòd qui pro se testem aut instrumentum produxit, non potest quidem illum vel illud reprobare, sed tenetur illum vel illud etiam contra se recipere. In L. si quis Testibus. C. de Testibus: Idem tenent Innocent. & Hostiensis in C. Fid. Non ergo si nobis nostrorum Magistrorum dicta obiectantur: vicissim ea contra se recipere tenentur Calvinistæ. Nam productio instrumenti potest acceptari, quatenus facit pro se, & non aliter, vt dicit Bartol. In L. Aure. §. penult. de lib. Leg. Aliàs & omnes protestantes Principes, & Ludouicus Grempius vester Iuriscons. qui ex mandato Ducis Vvittenbergici scripsit protestationem

Principum contra concilium Tridentinum, iudicandi
 essent Papistæ, & tenerentur recipere omnes nostras tradi-
 tiones, quia in illa protestatione, multa sunt ex Concilijs,
 ex Decreto Gratiani, ex toto iure Canonico deprompta.
 Sed heustu Schroppi, nondum animaduertisti, multò ma-
 iore cum prætextu Caluinistas clamare in suis libris, Lu-
 therum in doctrina Sacramentaria fuisse Papistam, quia
 in Confessione maiore simpliciter probat sententiam
 Papæ Nicolai, & in eius verba ita iurat, vt glossam ipsam
 Decreti, quæ moderaminis aliquid habet, repudiet, tan-
 quam Sacramentariam? Præterea quæ hæc est, & quàm
 concinna argumentatio? Papistæ & Caluiniani simul im-
 probant vbiquitatem, & impanationem: Ergo per omnia
 idem sentiunt de coena, & sunt concordēs. Si Dialecticam
 primis labris degustasses, nōne videres esse, vt vulgò lo-
 quuntur, fallaciam à dicto secundum quid ad dictum sim-
 pliciter? Et nōne ò fœdissimi, ancipites temporum pal-
 patores, & Prothei, & degeneres homines, Maiores vestri
 Augustæ Vindelicorum, anno 30. & de persona Christi, &
 de transubstantiatione contra impanationem eandem
 nobiscum professi sunt sententiam: & dicto Vulgarij trans-
 substantiationem in Apologia confirmarunt? Sic enim
 vetustū & incorruptū exemplar (ad quod fingitis vos pro-
 uocare, cum tamen hæc verba omittatis) habebat: Com-
 perimus non tantū Romanam Ecclesiam affirmare
 corporalem præsentiam Christi: sed idem & nunc senti-
 re, & olim sensisse Græcam Ecclesiam, vt testatur Canon
 Missæ apud Græcos: IN QVO APERTE ORAT SACER-
 DOS, VT MUTATO PANE, CHRISTI CORPVS FIAT:
 Et Vulgarius, scriptor, vt nobis videtur, non stultus, disertè
 inquit, panem non tantū figuram esse, sed VERE IN
 CARNEM MUTARI. Hæc longè sunt alia, mi Schroppi,
 quàm

quàm quæ vel Hallerus, vel alij Calvinistæ ex vestris Decretis adferunt. Illi contra vos pugnant: Vos Augustæ simulastis in doctrina Eucharistica consensum nobiscum: Illi ex Decretis adducunt testimonia Augustini: Vos nostros Canones Missæ & dicta Pontificum recentiorum, vos probare, coram toto Imperio professi estis. Ergo decretum Gratiani Sacramentarium est, quòd ex eo quædam non Gratiani, sed D. Aurelij Augustini dicta citauit Hallerus Bernensis Ecclesiastes: vt illa: *Quid paras dentem & ventrem, crede & manducaſti*: Item: Sacramentum suo modo vocari corpus Christi, non rei veritate: sed significante mysterio. Item hæc Augustini: *s v r s v m* Dominus est: Sed tamen hîc nobiscum est veritas Domini: Corpus enim, in quo resurrexit, *IN VNO LOCO* esse oportet: Veritas autem eius vbique diffusa est, &c.

Si hæc, mi Schroppi, Sacramentaria sunt, priùs tibi probandum erat, D. Augustinum, ex quo de verbo ad verbum desumpta sunt, Sacramentarium fuisse, quod etsi cogitatione & animo nefario ante hac iam sæpè conclusum habuistis, pronuntiare tamen ante te nouum Abbatem ausus est nemo, ne Lutherus quidem, nec ille ipse infelix fraterculus tuus, D. V Vilhelmus Bidenbachius, qui contra Augustinianam Confessionem à Magistro nostro Torrense, Augustanæ oppositâ, nescio quem consensum scripsit: in quo per omnia bonus Augustinianus videri vult. Sed benè se habet, quòd vestri Theologi, id, quod tacita cogitatione hætenus preſſerunt (eos scilicet omnes, quicunque sint, patres vel matres, Augustinos, Athanasios, Fulgentios, Vigilios, Theodoretos, qui cum noua norma Bergensi non consentiunt, Sacramentarios esse) id per confidentem & effrontem Abbatem, tandem effutiuerunt.

Schroppi
Augusti-
nus, & alij
vetusti Pa-
tres sunt
Sacramen-
tarij.

Pag. 66.

pag. 90.

Socrat. Hi-
stor. lib. 7.Niceph. li.
9. cap. 42.Euseb. li.
4. cap. 19.

Sic tu Origenem, Clement. Alexandrinum, Raba-
num Moguntinum illum præfulem, sic Paschasium, sic
Bertramum palam Sacramentarii erroris insimulas. Et
sat tibi est, quòd eos accusas: quanquam in grauissimo
crimine hæreseos, luce meridiana clariores probationes,
vt in capitalibus criminibus, esse oportebat: Tibi verò
absolutissimo, & omni exceptione maiori viro multa di-
centi, nihil probanti credi, & tibi, omnia patrum & con-
ciliorum dicta conuellere licere vis: quia scilicet idem
Pyrrhus olim factitabat: Ita, inquam, comparatus erat
Nestorius ille Hæreticus: de quo Historia Ecclesiastica in
hunc modum scribit: Nestorius cùm naturalem quan-
dam haberet Eloquentiam, eruditum se putabat, cùm re-
uera indoctus esset: Etiam interpretum libros legere de-
dignabatur. Inflatus enim propter Eloquentiam, veteri-
bus non accuratè incumbebat: sed seipsum potiore om-
nibus iudicabat, &c. Cōtra tales belluas, Occumenica
rum Synodorum & piæ vetustatis auctoritatem tam flagi-
tiosè conculcantes, & nihil orthodoxum censentes, nisi
quod in sacra Montana Synodo, qui Mons Murem ridi-
culum & ἀντὶ εἰρήνης ἐπίδοα peperit, communibus studiis, the-
sibus & rationibus ex tota vetustate repetitis, pugnare mi-
raris Papistas & Calvinistas, sicut præter alios aliquot Ar-
ticulos Fidei, contra Epicureos & Sadducæos articulum
de Resurrectione Carnis, & vita æterna defendunt: Et sic-
ut olim Nouatiani cum Orthodoxis τὸ ὁμολογεῖν contra Ar-
rianos profitebantur: & inter vtrosque contra Macedo-
nij furores & sæuitiam societas coaluit?

Quæ tu porrò exempla ex Flaccij tui Catalogo pro-
fers, de quorundam Monachorum tibi similium impie-
tate, qui hostias intoxicatas & venenatas præbuerunt, &
de quodam Archiepiscopo, qui hostiam consecratam in
fissu-

fissuram crucifixi indidit: Vnde colligis, nos in Papatu non credere praesentiam corporis Christi in Eucharistia: est tale argumentū, ac si quis ita argumentaretur: Schroppius Abbas Maulbrunnensis est nugigerulus, & somniauit Synodum Oecumenicam, & cōuiciatur Melanchthoni: Ergo omnes Lutherani sunt tales. Quasi verò delicta personalia debeant toti collegio & vniuersitati imputari: Ergone quia curiosi quidam Lutherani An. 57. Vormatiam ad Philippum & vestros Theologos ex aula Onollsbachiana mittebant hanc bellam quaestionem: An corpus Christi descendat in ventrem: ideò statuemus, omnes Lutheranos esse tam stolidos, & ita turpiter loqui de corpore Christi? Tu verò, Schroppi, censes, dignitati Eucharistiae multum ab illo nostro Episcopo detractum fuisse: qui hostiam in fissuram crucifixi indidit; nihil autē prater dignitatē corporis Christi fieri, quando, vt vos ipsi asseritis, inditur hostia & corporale corpus Christi ori a-theorum, infidelium, Epicureorum, blasphemorum, dentibus eorum terendum, sicut Lutherus ipse loquitur. Vtrum, quaeso, purius & nitidius est, fissura crucifixi, an os blasphemum Epicurei hominis? Viden' scurra, quàm insulsæ sint & putidæ tuæ ratiocinationes?

Verum, Abbas, postquam semel verecundiae fines transiisti, gnauiter pergis esse impudens: & in tua Synodo sistis Iudæos, Lucianum, Simonem Magum & Hæreticos: quasi vel talis Synodus à Papistis aut Caluinistis petatur: vel CONSENSVS ORTHODOXVS firmamenta suæ causæ ex Talmud Iudæorum, aut ex Luciano & aliis huiusmodi depromserit: Sicut fratres tui Brunsvicenses, Helmstadij nuper MYSTERIVM MAGNVM de Christo à Rabino Iudæo, professore illius Scholæ arte Caballistica excogitatum, cum multis encomiis euulgarunt. At

Schroppi
impuden-
tia.

Quales Sy-
nodi Vbi-
quitariis
opponan-
tur.
Lib. 3. de
vita Con-
stant. cap.
16.

Apologus.

Iacobitar.
Hæretici.
Niceph. li.
18. cap. 52.

quid necesse fuit, vt tam multum temporis tribueres le-
ctioni Alcorani, Luciani, vt in Turcam & Lucianū totus
transformatus videaris, neque vllam paginam, vllam li-
neam, vllum argumentum illius consensus Orthodoxi,
qui liber ita te premit & vrget, refutandum aut explican-
dum susciperes? Nos, mi Schroppi, non Iudæorum Syna-
gogas, non hæreticorum conciliabula, vestræ Vbiquitati
opponimus: sed Synodos tales, quales Constantinus Im-
perator apud Eusebium prædicat & extollit, quæ ex ple-
risque Ecclesijs, *QVAE CVM IMPIETATIBVS* nihil com-
mune habent, ex Italia, Affrica, Britannia, Gallia, Lybia,
Græcia, id est, ex omnibus partibus, in quibus Christus
sibi colligit Ecclesiam, legitimè conuocatæ sunt. Certè
cum te sic video arrodentem illum consensum orthodo-
xum, & ei tuam fictitiam & Diabolicam Synodum op-
ponentem, facis, vt recorder illius Apologi, qui memo-
rat selem irrepsisse aliquando in officinam excusoris, i-
bique repertam limam lingere coepisse, cumque sauciara
de lingua cruor manaret: gaudentem illam euentu, quòd
crederet ferrum à se lacerari, non fecisse finem lingendi,
donec tota lingua absumeretur. Idem tibi, Schroppi, ac-
cidit, dum consensum Orthodoxum arrodis, vt te ipsum
miser subinde faucies & iugules, imò tunc, cum maximè
te effers, & tripudias. Nam quid tu Iudæos Caluinistis ob-
ijcis, cum scias, eos vel hoc maximè vobis occinere,
quòd sitis fratres Iudæorum illorum in Capernaum: qui
spiritualem manducationem nō agnoscebant, & Christi
corpus ore comedendum, & dentibus terendum puta-
bant: quanquam Pontifex vester *Iacobus*, ex familia Iaco-
bitarum illorum, qui An. 575. Syriam à fide Christi a-
uerterunt, & Eutychanismum contra Chalce. Synodum
defendebant: in admonitione contra Sturmium mirifi-
cè glo-

cēgloriatur, quòd Neostadiani Theologi in sua de libro Concordiæ admonitione non simpliciter, sed aliqua ex parte tantum Capernaïsum Lutheranis tribuant. Sed si rectè locum illum inspexisset Iacobus, non magnam certē gloriam inde quæsiuisset: quia Neostadiani pag. 109. rident Lutheranorum effugium, vel potius ἀσύματον, quòd oralem, labialem, dentalem, &c. manducationem duplicem faciant, alteram crassam & Capernaiticam, alteram subtilem & supernaturalem: Quæ si locum haberet, ora & dentes & labia rusticorum & aurigarum in Sueuia & Saxonia communicantium, prius reddere oporteret subtilia, supernaturalia & cælestia.

Ad illud verò vestrum vetus, **QVOMODO**: Et locum Cyrilli in cap. 6 Iohannis: volui non semel inspicere, quid Calvinistæ vobis respondeant. Ego enim nondū tam præclare de vobis sentio, vt quidquid crimen facitis, criminofum statim esse putem. Deprehendo autem & Oecolampadium in Dialogo de dictis Patrum ad Philippum, & alios multos, sæpè respondiſſe: se non quære, vt Iudæi Capernaitæ quærebant: **Quomodo** potest hic carnem suam nobis dare, qua vescamur? Sed **quomodo** PANIS sit corpus Christi, quod etiam D. Ambrosius & Augustinus sæpè quærunť, & definiunt. Item, **quomodo** tenebo absentem; Mitte fidem &c. Et Maria virgo beata, in magno mysterio quærit: **Quomodo**, cū virum non cognoscam? Ad quod **Quomodo**, Angelus respondet: sicut Christus ad illud **Quomodo** Nicodemi: **Quomodo** potest homo gigni, cū sit senex: & ipsemet Cyrillus in loco, quem eis obiicitis, vbi Iudæorum incredulitatem damnat, subiicit: **CARNALES** erant, **SPIRITUALIA** non intelligebant. Fide quæri vult, &c. Ex quo loco vestri Antagonistæ conficere volunt, vos ipsos esse, qui

Iohan 6.

Quale

QVOMODO

DO sit Iudaicum & vitiosum.

Collatio
vbi quitari
orum cum
Iudæis.

Matth. 15.

MODVM non modum definiatis, & doceatis perperam,
QVOMODO panis sit corpus: quando dicitis CORPORA-
LITER, ORALITER: cū tamen nolitis panem muta-
ri: sicut nos docemus: sed statuitis panem manere panem
naturalem: Et hunc tamen panem esse realiter & corpo-
raliter Christi corpus: quod in æternum non euincetis: &
in illo luto hærebitis, donec vel in Papistarum, vel in
Caluinistarum castra transcat. Apage ergo, mi Schrop-
pi, cum tuis Iudæis: quorum mores vos ipsimet egregie
refertis: Illi præ Zelo erga Moſen, Christum contemne-
bant: vos præ zelo erga tertium vestrum Eliam, omnes Pa-
tres, omnes Synodos deridetis: Illi Scripturas & VERBUM
VERBUM Domini semper in ore habebant: & interim tur-
piter transgrediebantur verbū Domini per suas traditio-
nes: Sic vos illud, DICIT DOMINVS, nunquam nō incul-
catis, & relicto statim Dei verbo, omnia iuxta Dominum
Lutherum & Dominum Brentium interpretamini: Illi
cū Christi causa ageretur, & argumentis solidis vrgeren-
tur, neque ad legitimam cognitionem, neque ad Syno-
dos, sed ad lapides & ad gladium Pilati confugiebant:
Sic vos hodie contra eos, qui à vobis dissentiunt: Illi quæ-
rebant primos accubitus, & Rabbinum vocari volebant: Sic
vos & accubitus, & pateras inauratas, & titulos superbos,
& Abbatias, & præposituras, & Legationes ad Principes af-
fectatis. Illi de ESU corporis Christi & alijs Myſteriis ni-
hil intelligebant, quia non CREDEBANT: SIC VOS
CARNALES ISRAELITAE, Fidem vocare soletis specu-
lationem & vagationem mentis in aere, & cogitationem
vacuam: Illi vt Christo malefacerent: iam Sadducæis
Hæreticis, iam Romanis ac Ethnicis sese adiungebant:
Sic vos nunc Papæ Nicolai autoritate, nunc Eutychanis
principijs, nunc Turcicis Azoaris contra aduersarios ve-
stros

stros abutimini, & cælum inferno, infernum cælo, Diabolus cum Christo miscetis, vt saltem parti vestræ aduersæ agrè faciatis: Denique vos, mi Schroppi, planè illorum infelicium hominum, Iannes & Iambres fratres vos esse ostenditis: qui veritati resistebant, mente corrupti: RE. ^{1. Timo. 3.}

PROBI circa Fidem. Quæ porrò per tuum fratrem Rabinum conuicia iacis in Caluinum, Bezam, Danæum, etsi ad me nihil pertinent: quia tamen fides hominis irati & furiosi in citandis locis & autoribus meritò mihi suspecta est, præsertim cùm moneant Iurisconsulti, non testimoniis, sed testibus credendum esse, Magistros Inquisitionis nostræ, quibus solis tales libros habere licet (quod nostrum exemplum feliciter imitami in vestro Exarchatu) rogavi, vt autores illos à te citatos mihi cōmunicarent, quò certiùs cognoscerem, quàm vel tu verum testimonium dixeris: vel illi perperam docuerint.

Ac Petro Vireto quidem hoc tribuis, quòd lib. 15. ^{pag. 39.} de Ministerio verbi & Sacramentis cap. 4. scripserit, Iudeorum Sacrificia, Christianorum Sacramentis esse præstantiora, &c. Ego totum illum librum 15. quem margo tui libri indicabat, percurrendo legi, nihil in illo libro reperi eiusmodi, imò multa, quæ te calumniæ redarguunt, vt cap. 8. & cap. 19. vbi de vero paschate, & de vera, non imaginaria Christi exhibitione agit. Tandem deprehendi erratum esse in numeris tui marginis, & libro demum 16. cap. 3. & 4. scribere Viretum de collatione, non, vt tu impudenter mentiri ausus es, Sacrificiorum Legis cum Sacramentis Noui Testamenti: Sed de collatione Symbolorum siue signorum externorum in Sacramentis veteris & noui Testamenti: Et hîc quidem verissimè ab Epicteto dictum esse animaduerti: Verba hominū duas ansas habere, alteram, qua in bonam, alteram, qua in malam

Calumnia
in Viretū.

partem rapiuntur. Tu enim, Schroppi, omnia in malam partem detorques, & aliter rem refers, quàm se habeat. Vireto enim hoc non fuit propositum, vt excellentiora faceret veterum Sacramenta nostris: Sed ibi loquitur secundum quid: videlicet de signis; Si in signa respicere oporteret: & cultum eis exhibere, Signa veterum externa præstantiora, inquit, viderentur: Vt Nubes, Mare rubrum, Manna, quæ omnia cum miraculo coniuncta fuere: Manna panis erat miraculosus: Nubes illa miraculosa: quod de nostris signis dici non potest: Imò, vt ait cap. 6. & in ipsa cœna, calix argenteus vel aureus est pretiosior pane vel hostia, si rem externam spectes. Interim cap. 11. prolixè docet, rectè à Christo cap. 6 Iohannis, extolli panem illum verum, qui de cælo descendit, supra Manna: & ibi non signa cum signis, sed Christum cum signo Mannæ conferri: Quæ omnia adfert Viretus, non vt deprimat signa Noui Testamenti, sed contra adorationem signorum. Capite enim 25. ostendit, Christum in noui Testamenti signis instituendis de industria pompam & speciem externam non quæsiuisse, quia apparuerat Sol iustitiæ, & omnia impleta erant. Postea lib. 17. cap. 4. prolixè demonstrat Viretus, signa Noui Testamenti significantiora, aptiora, faciliora esse signis & typis veteris Testamenti: & aquam Baptismi, effusionem sanguinis Christi, omnibus lauacris veteris Instrumēti apertius significare, & Baptismum vnicum abunde complecti, quicquid circumcisione & omnibus Legis ablutionibus & purgationibus figuratum est. Hec Viretus.

Sed audi tu, quomodo eam notam, quam aliis inuere vultis, vos in fronte geratis. Pontifex enim tuus in altera concione Memmingensi an. 73. pag. 81. disertè ita scribit: Sacrificia veteris Testamenti multò clariùs, signifi-

gnificantius, intelligibilius mortem Christi repræsentarunt, quàm panis & vinum in cœna repræsentare vnquâ possint. Nam si agnus in ædibus mactaretur, sanguis effunderetur, id multò melius & efficacius reuocaret in memoriam, Christi mortem: Hæc, inquam, affert, vt concludat, quod falsissimum est, & ab eo excogitatum: verum & vnicum discrimen sacrificiorum veteris Testamenti, & Sacramentorum Noui Fœderis, in præsentia corporis sub pane, & sanguinis sub vino, positum esse: quæ si non agnoscat, angustiora & significantiora fore sacrificia Legis: Quæ hæc, quæso, non tam inscitia, quàm dementia & petulantia est? Ergo nihil valet apud ipsum, quod venit Christus, quod impleuit Legem, quod mortuus est, & passus? Ergo ei tota doctrina Euangelij præ lege fordebit, nisi in voce, & sub voce concionatoris, vel in Noui Testamenti libris realiter lateat corpus Christi? Ergo Baptismus inferior erit circumcisione, nisi corporaliter sanguis Christi sub aqua lateat & fundatur?

Venio ad locum, quem tu Abbas vellicas in Caluino verius, quàm citas. Ita enim latras pag. 43. Sacramentarij pleraque Scripturæ Testimonia, quæ antiquissimi Doctores Ecclesiæ de Christi Deitate intelligenda censuerunt, in allegorias & tropos transformarunt: Sicut Iohannes Calvinus in suis super Genesin Commentarijs passim facit. Quæ autem loca profers? Ne vnum quidem: nisi quod in margine indicas Calvinum super hæc verba: *Ipsum conteret caput Serpentis, &c.* Quid ille autem ibi, quod Christi maiestati deroget? vel quam ille tropologicam Maiestatem Christo tribuit? Estne hoc, Schroppi, tropicam maiestatem facere, cum horum verborum (conterere caput serpentis) sensus explicatur, vt quid Serpens, quid caput Serpentis sit, lectores intelli-

Calumnia
in Calui-
num.

Ephes. 6.

Cōnitium
in Beza
centies re-
futatum.

gant, id nimirum, quod alibi Scriptura docet, Christum potestatem, vim & dominium Diabolo eripuisse, & in hunc venisse Mundum, ut opera eius destruat. Vel quid hoc derogat Christo, quidue nobis detrahatur, quod Calvini sub illius Seminis nomine, non solum Christi capitis, sed & membrorum victoriam comprehendit, sub quorum pedibus Sathanas quotidie cōteritur, ut docet Apostolus Rom. 16. & ab eis assumpto scuto fidei omnia iacula mali illius ignita extinguuntur. Vix certè, ut ingenuè loquar etiam de eo, qui aliàs hostis fuit nostræ Sedis Romanæ summus, vllus scriptor inueniri potest, qui solidis & neruosis argumētis Iudæos plus cōvincat, quàm Calvinus, ut videre est & in 49. Geneseos, & in cōmentariis in Esaiā, & maximè in 9. cap. Danielis. Sed apparet, Calvinum studio ea, quæ arguta potius, quàm firma, & cōiecturis leuibus potius, quàm certis rationibus niti videbātur, prættermisisse: quia dū talia adferuntur, Iudæis occasio datur deridendi nos, & alia grauiora argumenta contemnendi.

Quod Bezæ conuitium illud ingeris pag. 43. muniorem illum sensisse partem pudendam coniugis, illorum ore, qui simpliciter verbis Christi inhærentes, credunt, se præsens corpus ore accipere: pudenda est & rancida calumnia, ad quam audio illum sæpe vobis respondisse: In primis Lipsensi Superintendenti Nicolao, anno 78. in responsione ad repetitas Iacobi Andreae, & Nicolai Selnecceri calumnias, vbi sic scribit, Quod ego non in ipsa disputatione de coena Domini, sed de falsissima impudicitiae nota mihi vxoriq; meæ inusta differens scripsi: & quidem non in vos, sed in conuiciatorem Monachum, qua conscientia rursus obijcitis? At hæc foeda sunt, inquires? Esto: Sed Monasticam maledicentiam & detestabile Missæ Idolum foedius arbitror, &c. Hæc etsi dura esse con-

te contra nos Papistas videmus: tamen nihil ad institutum tuum faciunt: & te criminis falsi manifestè coarguunt.

Eiusdem farinae est, & eiusdem fidei, quòd Danæum ^{pag. 41.} contra Laonicum cum Iudæis fingere scribis, cælum ^{Calumniæ in Danæu.} Talmudicum, in quo spatietur Christus: cùm hæc sint Danæi verba, pag. 64. Christum Hominem & ipsius corpus in cælo esse, vt Regem in augustissimo Palatio, ex Dei verbo docemus, in quo LIBERE, SI VELIT (nec enim tuum est hoc, vel meum quærere) cum infinitis Angelorum & electorum millibus spatietur. Illi enim sequuntur agnum. Apocalyps. 14. &c. Ne quid autem ad ^{De Luciano.} Synodum tuam cohonestandam, & ægritudinem mentis tuæ ostendendam deesset, Lucianum nomine Philosophorum, Physicorum & Mathematicorum valdè scilicet appositè producis in scenam, & ita quidem decla- ^{pag. 41.} mantem, vt planè cum Orthodoxis de cœna idem loqui videatur, in quo proiectam tuam & eminentem fatuitatem & impudentiam ostendis. Quòd si ita pergetis, vos Ubiquitarij, Deo & hominibus illudere; vos omnes Libanios, Porphyrios, Lucianos, Diagoras maledicentia & impietate superabitis: imò multò iam periculosius, quàm illi, Religionem Christianam, prætextu pietatis & Religionis, fordidatis & labefactatis. Tibi autem idem accidet, quod Luciano Samosatensi accidisse verè scribit Iohannes Riuius lib. 3. de Mystério Redemptionis: Huic, inquit, si propositum fuisset Christianos in cælum (vt sic dicam) tollere, Quis magis eorum potuisset virtutes prædicare, ac facit, dum inimicè & acerbè insectatur? obijcit Christianis, quòd Deos Græcorum, vt falsos & commentitios, repudient, illum solum in Palæstina crucifixum colant & adorent, huius ad præcepta, vitam o-

Schroppi-
us Lucia-
num agit.

Bella obie-
ctio Abba-
tis contra
Bezam.
pag. 47.

minem dirigant. Si etiam alter Luciano Schroppi, Orthodoxis maledicis, quod non credant Christo impanato, quod infernum in caelo non constituant, quod corpus inuisibile & infinitum, quale pro salute nostra, nec natum, nec crucifixum fuit, non agnoscant. Sed illum tantum Iesum Nazarenum, qui verè natus in Bethlehem, non in Suevia, Saxonia & inferno simul. Er verè in Palestina, non in caelo crucifixus fuit.

Tu carpiſ in Beza, quod de ſoederibus ſcribens, quosdam verſus Homeri ad ſuum propositum accommodarit: quaſi non idem ſæpe Ieronymus faciat: Et Auguſtinus in libris de ciuit. Dei: & ipſa Apologia Auguſtanæ Confessionis, inter alia in Tractatu de Miſſa & Liturgiis: vbi ex oratione Demosthenis ad Leptinem quædam citantur: Item in veſtris locis, Theologicis, cum Euangelij Etymon explicatur, nonne ex Homero & Plutarcho teſtimonia profertis? Vitio das orthodoxis, quod Phraſes quaſdam, cum de loco aut corpore loquuntur, ex Philoſophis & Ethnicis mutuuntur. Quaſi D. Paulus ipſe ex Poëtis non integros verſus & Hemistiſchia nonnunquam vſurpâr: vel quaſi piaculum ſit, cum Ethnicis ſcripto-ribus ligonem vocare ligonem, corpus corpus, locum locum: vel quaſi adhibere ſyllogiſmos, & ſequi regulas ratiocinandi iuxta præcepta Logicorum, quod ſæpe Prophætæ, & D. Paulus faciunt, aliquid habeat impietatis. Hypotheſes verò & principia ac fundamenta doctrinæ, Orthodoxi negant ſe ex Ethnicis deſumere, & in vos idipſum retorquent, qui ex Ariſtotele contra Scripturâ pronuntiat, ſuprà hos cælos aſpectabiles non eſſe locum. Quæ porrò in ſingulis concionibus, recitationibus & narrationibus veſtris declamatis contra Zyvinglianos: ipſos Chriſtum cælo, tanquam capriuum, aſſigere, cate-
nis

nis vincere, dextram Dei finitā facere, & alias huiusmodi
ῥησιδῶν, omnia eorum scripta, omnes Confessiones & ad-
 monitiones tam apertè refutant, vt iam Synonyma esse
 incipiant in orbe Christiano: spiritus mendacij, & spiri-
 tus *ὑποκριτικῆς* *ἁμαρτίας*. Et sæpe nos Pontificij miremur, vos
 animalia tā aurita nihil audire: & sic amentes esse, vt non
 cogitetis, quod grauitè Cyprianus monet, mēdacia diu
 fallere non posse, Cum ipsas ranas auersari mendacia ini-
 tiō suā. Batrachomyomachia doceat Homerus, vt ex D.
 Froeschlino cognoscere potes. De Zyvinglio, quo sensu
 illa de Catone & Aristide scripserit, mecum non est tibi ex-
 plicare. Id te docebit Rudolphus Gualterus, si leges eius
 Apologiam operibus Zyvinglij præfixam: sed vos, ô V-
 biquitarij, Zyvinglij opinioni omninò patrociniamini.
 Nam cur Catoni & Aristidi in cælo non sit locus, si veli-
 p̃si Diaboli sunt in cælo, in quem Christus ascendit, vt Pa-
 ter vester Brentius in recognitione scripsit?

Venio ad alia: postquā orthodoxos cum Iudæis De Simo-
ne Mago.
 & Luciano tuo composuisti, ex inferis euocas nobis Si-
 monem Magum illum, vt Eusebius loquitur, *ἀρχηγὸν αἰρέ-
 σως*, quem nobis persuades ita scilicet docuisse, vt nos or- Lib. 2. cap.
13. Histori.
 thodoxi de persona Christi ex symbolis Ecclesiæ & Syno-
 di Oecumenicæ, contra Vbiquitatem & impanationem
 vestram docemus. Ita semper, mi Abbas, tibi constans in
 scurrilitate tua es, & personā, quam induisti, bellè agis &
 sustines, quanquā tu, qui Theologus, & quidem *παιδοδαίης*
 videri vis, si iocari volebas, in reseria, in re graui, in Reli-
 gionis mysterijs, iocari tam flagitiosè non debebas.

Est enim hoc iocandi genus, vt Ciceronis verbis vtar,
 illiberale, petulans, obscœnū, flagitiosum: & incurris pœ-
 nas ab Imperatore Martiano ijs impositas, qui Chalce-
 donensis Synodi auctoritatem violant, reuerendissimū

que Synodis iniuriam faciunt: & veneranda Religionis nostræ mysteria coram Iudæis & paganis per contentione profanant: tu os impudens, qui illi sectæ, quam Valentinianus & Martian. Imper. funestâ, profanâ & facinorossimam vocât, Eurychetis nimirû, es addictus. Hæc facit tua impudentia, quam Euripides meritò τὴν μεγίστην τῶν ἐν ἀνθρώποις νόσων esse pronuntiauit: quæ in te, Abbas, est intollerabilis, ita, vt cum ad hunc locum veni, vix mihi in monitoria mea Epistola progrediendum esse putaerim, sed versiculi triti consilium sequendum:

Dum furor in cursu est, currenti cede furori.

Quia tamen si sanabilis est mens tua, vbi ad hanc Epistolæ meæ partem perueneris, fortasse remiseris aliquid de tuis illis furoribus, & in hac Epistola, tanquam in speculo te ipsum & scripti illius tui monstrositatem intueri & agnoscere disces, nolui desistere coeptis: præsertim cum de sacrosanctarum Synodorum, & totius Orthodoxæ Ecclesiæ, quam infamare non es veritus, dignitate hîc agatur. Et tu quidem primûm ex tuis Iurisconsultis, quos in causâ testamentaria adhibuisti, discere debebas, quid in Testimoniis adferendis, Legibus cautum sit; superfluum nimirum multitudinem testium non aduocandam ad vexandos homines: Vt tu Simonem Magum, Manichæos, Messalianos, Arrianos, & alios huiusmodi familia restuos contra Orthodoxos vocasti: Deinde in testimonium accusatorem citare non debere eos, qui in iudicio publico rei sunt. Quemadmodum tu Hæreticos damnatos contra Orthodoxos citas: Vt hoc prætermittam, Scorpi, quod propter libellum tam famosum, atque tuus est, meritò inrestituibilis censeri debes. Sed verissimum est illud Tertulliani de Hæreticis: Hæretici ex conscientia infirmitatis nunquam via ordinaria tractant; & rursus idem

Digest. de
Testib. T.
s.

idem contra Gnosticos: Hæreticorum hæc est peruersitas, vt probata nō credant, non probata præsumant. Sic tu Abbas animum tuum explere voluisti, & veterum Hæreticorum vestigijs insistere, atque videri saltem *πολύταρ;* & alter Hippias, siue vera sint, siue falsa, quæ narras: siue probabiliter, siue aliter, quàm res sese habent, tua recenseas. Non est nobis ignotum, Iacobe Abbas, quid de Simone Mago scribat Tertullianus in Apologetico, cap. 13. Quid de eodem Irenæus lib. 1. cap. 20. & lib. 2. cap. 9. Quid Eusebius lib. 2. Historiæ, cap. 13. Quid denique Augustinus lib. de Hæresibus ad Quodvultdeum cap. 1. Sed quid ibi, quæso, memoratur, quod vel suspiciose saltem Orthodoxi consensus autoribus tribui possit? Primum portentum Simonis fuit, quod se ipsum Deum faciebat: **C O N S E N S V S O R T H O D O X I** autores asserunt contrà, nulli creaturæ, ne ipsi quidem Humanitati Christi, proprietates Diuinitatis realiter communicari, licet realissimè de persona ipsa Christi prædicetur, quod sit Deus omnipotens, omniscius &c. Nam si iuxta vestram hæresin fieri posset, vt creatura in se capax esset proprietatum Diuinæ naturæ & essentiæ, excusationem & verisimilitudinem haberet Simonis Magi Hæresis, Deum se facientis. Carnis Resurrectionem negauit: Huic errori fenestram aperitis, dum eum, qui pro nobis resurrexit, & pignus est nostræ Resurrectionis, non facitis nobis *ἑμῶσιν*, iuxta Humanitatem, sed corpus inuisibile, infinitum, totum à nostris diuersum ei assignatis. Si enim caro nostra non resurrexit, & in cælum non ascendit: Vana erit nostra spes & expectatio Resurrectionis: Atqui Dei optimi maximi consilium fuit, vt quia per hominem mors, per hominem quoque Resurrectio mortuorum, qui factus est primitiæ eorum, qui obdormiuerunt, vt copiosè Apostolus, 1. Cor.

Collatio
vbiquitari
orum cum
Simone
Mago.

15. & Terrullian. de Resurrectione carnis differunt. Ideò tam strenuè pro veritate humanæ Naturæ Christi pugnat contra vos Vbiquitarios, consensus Orthodoxus. Simon Magus discrimen Personarum in diuinitate non agnoscebat. Vos, vt Theses Ingolstadianæ nostræ ad oculum demonstrant, Hypostasim & *ὑποστάσις* perpetuò confundendo, & *νοῦς ὡς ἰδέσθαι* proprietatum, specificam differentiam faciendo vnionis personalis, vel tres Deos, & tres *ὑποστάσεις* facitis, vel vnā tantū personam in Diuinitate.

Simon Magus simulachrorū superstitionem defendebat, & vos panem Eucharistiæ, quem panē manere dicitis, adorandū cum Luthero putatis. Et Iacobus Andreæ cōtra Sturmium actū putat de Christi cognitione & Maiestate, nisi crucifixi simulachra in tēplis retineantur. Simon Magus magicis artibus & incantatiōibus totus deditus erat: Tu, Schroppi, artē nouisti, quā Diabolos & ipsum Simonem Magum Maulbrunnam ad Synodum tuam Oecumenicam ex inferis ciēre potes. Et vobis Caluinistæ sæpe, vt scis, exprobrarunt, cum verba coenæ versus hostiam pronuntiatis, & prolatis verbis, corpus subire panem, & esse in pane creditis, hoc magicam incantationem redolere: quod Brentius in recognitione non diffitetur. Deinde rumor est, & experientia docet, Pontificem vestrum Fabriculam suā Sueuiloquentia, partem protestantium sic fascinaſſe, vt à recognita, recepta, subscripta, toties laudata confessione Augustana, & à suis prioribus Catechismis & Synodicis decretis ad Normam Lesbiā Vbiquitariā aliquot defecerint. Simon Magus Legem Moſis non à bono Deo, sed ab infausta virtute editam docuit: Lutherus vester contra cælestes Prophetas, Decalogi præcepta non plus obligare Christianos, quā speculum Saxonum Eluctios pronuntiauit: Et quæ de Sacramentis adferunt

adferunt Caluinistæ, illa tanquam umbratilia, inania, & ad Nouum Testamentum non pertinentia reijcitis. Simon Magus turpitudines multas exercebat, & promiscuos concubitus excusabat: cuiusmodi flagitia Illustrissimum Principem, libidinum acerrimum vindicem & vltorem, Electorem Palatinum in vbiuitariis aliquot Ministris, in suis ditionibus vlcisci, & grauissimis suppliciis mulctare non semel hoc quinquennio coactum esse, Morguntia ad nos perscriptum est. Caluinistis certè hæc laus dari potest, quòd disciplinam Ecclesiasticam, quam eorum exemplo nonnulli Lutherani restituere incipiunt, rigide & seuerè, si qui vlli alij, semper sancierunt & exercuerunt. Hæc cum ita se habeant, mi Schroppi, quæso, tibi vis, cum tuo Simone Mago, & huiusmodi Satanæ excrēmētis, quæ Bezam detestari conquereris? Vtri, quæso, ad Simonem Magum magis accedunt? Vos Vbiuitarij, an Consensus Orthodoxi autores? Dictu autem mihi, Iacobe Abbas, & eris mihi magnus Apollo, in qua Historia Ecclesiæ, in quo autore probato legisti vnquam, Simonem Magum, spirituales Christi præsentiam in Eucharistia credidisse? Nonne ita fasciatus videris, vt ille ipse Simon Magus, qui Agyrta cum per aërem volare vellet, miserè cecidit, & fracto crure omnibus ridiculus extitit? Hæc de Simone Mago, Hæreticorum patre & duce, quanquam Augustinus in Psal. 54. primam Hæresin vocat fratrum tuorum Capernaitarum hæresin, qui carnaliter & corporaliter verba Christi intelligebant, secretum verbi diuini pia fide non excipientes.

Ceterum, quia Zvinglij iam dudum mortui cineres quiescere nō sinis, & cum Simonianæ hærescos, Schroppi, renouatorem facis, etsi mihi ante hæc, religio fuerat eius libros legere, volui tamen impetrata venia à Magistris In-

Zwinglij
de persona
Christi &
coena Con
fessio.

quisitionis, ex eius scriptis cognoscere, quidnam ei cum
Luthero potissimum controuersum fuerit, & quid ille
de Christi persona senserit. Inuenio autem primum in e-
ius exegesi ad Lutherum hæc verba: Hæreticos non debe-
mus appellare, quos Scripturis non conuicimus: Nos au-
tem tantum abest, ut Scripturis vincatis, ut contrà, omnis
Scripturæ sensus à nobis stet. Vos autem ad infima Elemen-
ta confugitis, & ad illa vestra audacia: Clara sunt verba.
Tropum in re tam ardua admittere non vultis, & tamen
tropo exponitis, cum dicitis: In illo pane editur corpus
Christi. Ais, Christum à nobis nunquam agnitum neque
doctum esse, cum de Christo nihil doceamus, quam
quod Paulus I. Corinth. I. scribit, factum à Deo sapienti-
am, iustitiam, sanctificationem & redemptionem. Quis
scis autem, nunquam à nobis doctum? Nos audistis?
Ecclesias nostras vidistis? Cordane nostra tibi perspe-
cta sunt? Anabaptistæ meritò hæretici vocantur. Nam
multoties conuicti resipiscere non solum renuunt, sed e-
tiam secessionem faciunt, non ab impiis, sed à fratribus &
Ecclesijs. Idem in Apologia ad Lutheri Sermonem con-
tra Suermeros: Dei verbo fides est habenda: Sed rectè in-
tellecto, non corrupto & fictitio sensu: verbis istis, Hoc
est corpus meum, omninò credendum est: sic nimirum,
ut Christus ea dixit & intellexit. Testantur inter alia, e-
ius apparitiones: cum non esse simul multis locis. Nam
ex omnibus eius apparitionibus post resurrectionem, nul-
lam legimus, qua simul multis in locis fuerit. Accedit &
Angeli testimonium; Surrexit, non est hic. Inuisibiliter
in coena esse non negamus, ut est in fidelium pectoribus:
corporaliter esse nequit: quia esset sensualiter & visibili-
ter. Variis calumnijs & contumelijs fidem nobis deroga-
re conaris: ut Pontificij, qui ut reddant Euangelij doctri-
nam

51
 nam exosam, Lutherum Hæreticum vocant. Tu videris,
 qualem pacem quæras. Tuo certè nomine epistola quæ-
 dam ad aliquem principem circumfertur: in qua inter a-
 lia est scriptum, *jes gilt es schlagens* &c. Verba Christi eti-
 am truncas: & cùm hæc verba, *QVOD PRO VOBIS*
TRADITVR, priora interpretentur, ea prætermittis. Ex-
 tat præterea Zvuinglij Epistola ad Carolum V. Impera-
 torem, & Principes Augustæ Anno 30. congregatos: in
 qua confessionem edit de Persona Christi ex symbolis
 Niceno & Athanasij: eius summa est: vnam personam es-
 se λόγος & Hominem: verum Christum: perfectum Deum,
 perfectum Hominem: Idèò propter personæ Mediatoris
 vnitatem, rectè dici: Filius Dei passus est: & Filius Homi-
 nis remittit peccata.

Nam vnaquæque Natura pro sua proprietate agit,
 quod suum est, in vnitatem personæ. Verè Christum, Fidei
 præsentem esse credo: sed quod per essentiam corpus
 Christi in pane sit, aut ore mandatur, negamus, &c. Hæc
 Zvuinglius: Quæ si Simoniana & Manichæa sunt, omnia
 Ecclesiæ symbola, & Athanasium cum Augustino & Pa-
 tribus, Simonitas & Manichæos fuisse oportet. Hic est
 honos, hæc reuerentia, quam vos Eutychiſchvvenckfel-
 diani, Orthodoxæ & veteri Ecclesiæ defertis. Hæc sunt ve-
 stra strategemata, vt per latus Zvuinglij & Caluini, omnes
 Ecclesiæ doctores eximios confodiat, vt soli in Ecclesia
 emineant S. Lutherus & S. Brentius, quemadmodum D.
 VVilhelmus Bidenbachius, lamentabilis memoriæ, in
 concione funebri Brentij, pro cumulo felicitatis opta-
 uit, se in vita futura posse videre Lutheri & Brentij faci-
 em. Quo tu igitur ore Abbas ἀμαρτοσπὴς βουαίε, Simonitas,
 Messalianos, Manichæos, & alios eiusmodi Orthodoxo-
 rum socios facis? Et quo tua spectat oratio, nisi, vt totam

D. VVil-
 helm. Bi-
 denbachij
 votum.

Messaliani
hæretici.

Vbiquita-
rij Mani

Religionem Christianam ludibrio exponas? & cùm vos Vbiquitarios Ecclesia Catholica & orthodoxa, ianuam patefacere queratur teterrimis quibusq; hæresibus, tu re-
criminando & blasphemando, vestrà turpitudinem te-
gas, eius immemor, quod præclare à D. Augustino dici-
tur epistola 7: Illum nimis peruersè se ipsum amare, qui
& alios errare vult, vt error ipsius lateat? Messaliani certè,
ἐυχῆται & spirituales à veteribus vocati sunt, non quòd cre-
derent spiritualement praesentiam, sed quia enthusiasmis,
& somnijs, quale tuum est, Abbas, de synodo Oecumenica,
dediti erant. Nam quòd illi senserunt, sacramenta nihil
nos iuuare, & impunè contemni posse, quid hoc vel nos
Romanenses, vel Calvinistas tangit: qui contrarium sem-
per professi sumus, & in scriptis & confessionibus omni-
bus profiteamur? Quàm autem ἀνάσσοις sit coena Domini,
vestris plerisque auditoribus, ex eo apparet, quòd maxi-
ma pars semel in anno, nempe die Paschatis ad synaxin
accedere solet, & cùm ex vobis audiant, puta ex Parsimonia
in concione edita an. 61, & ex Marbachio in olorina,
siue potius olida eius cantione, corpus Christi esse in py-
ris, caseo, cantharis cereuisiarijs, & in omni pane (quas
phrases iam Fabricula & Selneccerus simulant, se abomi-
nari; ita pulchra est inter vos harmonia) quomodo non a-
pud se statuerent auditores vestri, cum Messalianis & Ma-
nichæis, coenam rem esse ἀνάσσοις? O te igitur lepidum
Abbatem, qui longum Catalogum Hæreticorum texis,
& crimina alijs infers, quorum vos conuicerunt inter ali-
os, consensus Orthodoxi autores, & veteres illi Augusta-
næ Confessionis assertores, Anhaltini Theologi, qui ma-
gno studio & zelo, veterem & orthodoxam de persona
Christi doctrinam, quam simul Augustæ anno 30. reco-
gnouimus & probauimus, retinent. Manichæos ergo tu
ipse

ipse habeto tibi socios, cum vestrum de reali communi-
catione Idiomatum dogma, blasphemiam Manichæo-
rum stabiliat, qui, Augustino teste, negabant, Christum
verè Deum & verè hominem fuisse, itaque imaginariè
passum: Nam si talis est Deus, cuius proprietates cadāt in
creaturam, & sint communicabiles, non est verè Deus.
Nam qui proprium negat, ἐπομένως negat subiectum pro-
prij: Et, si humanæ naturæ proprietates, diuinæ naturæ
realiter ab incarnatione sunt communicatæ, vt omni-
potentia, vbiquitas, inuisibilitas, impassibilitas, nōne effi-
citur, nec verè natum, nec verè passum esse? Meministi,
quid scribat Brentius de vnione personali pag. 12? Cum
Christus puer annorum 12. sederet in templo inter Pha-
risæos, illum puerum iuxta humanitatem, simul Athe-
nis, Romæ, & vbique fuisse, &c. Manichæi in globo Solis,
& visibilibus Elemētis, Christi corpus collocabant. Vós-
ne, quæso, honorificentius de eo sentitis, qui in frusto pa-
nis, & sub pane, & in ore Epicureorum, & in cantharis il-
lud esse pronuntiatis? In calo, vt in Throno diuinæ ma-
iestatis liberrimè esse Filium hominis, & triumphare, &
inde bona dona communicare hominibus, facilè ex Scri-
pturis & patribus demonstrant aduersarij vestri: in pane,
& sub pane, & in cantharis cereuisiarijs, & in Inferno esse,
præter Brentium, & vos eius filios, nullus docuit vnquam,
qui vel mediocriter principijs Christianæ Religionis im-
butus, aut sana mente præditus esset.

Sed nolo singula ἀποτα, & singulas insulitates libri
tui persequi, Abbas, ne tecum insanire videar. Nam vt
stultis nonnunquam est respondendum iuxta stultitiam
eorum, ne sibi sapere videantur: sic non ad omnia re-
sponderi vult Salomon, ne eis adæquemur. Quàm enim
sit mens tua profana, & quomodo tibi in tuo libro pro-

chæorum
blasphemi-
as stabili-
unt.
De fide
Trinit.
cap. 28.

Prouc. 26,

Schroppio
est Nicena
Synodus
cum Cypri-
ano Sacra-
mentaria.

Pag. 72.

Pag. 78.

Chrysosto-
mum pro
vbi quita-
riis non fa-
cere.

positum fuerit, vniuersæ piæ & orthodoxæ antiquitati
bellum indicere, vel ex eo apparet, quòd veterem illam
& piam commune factionem, quæ in celebratione Myste-
riorum adhibebatur, & apud Cyprianum in Tractatu, qui
ei de cœna tribuitur, extat, *SVRSVM CORDA*, sceleratè,
tanquam Manichæam, sugillas: quasi illud sursum, ani-
mos nostros in Solem, & aspectabile cælum tantùm defi-
xos esse iuberet: non autem in cælestia mysteria, & res di-
uinas atque cælestes, quæ tibi ita sunt incognitæ, vt nihil
SVRSVM esse putes, præterea, quæ oculis tuis corporeis
vides. Sic Manichæus erit tibi D. Paulus, cùm Colo. 3. iu-
bet eos quærere quæ *SVRSVM* sunt. Et tu sanè eò insanix
es prouectus, homo impudentissime, vt ipsa concilij Ni-
ceni verba, quæ monent, vt in diuina mensa, non in pro-
positum panem, & poculum humiliter intenti simus, sed
mentem seu cogitationem eleuantes noscamus, posi-
tum esse in sacra mensa agnum illum Dei, qui tollit pecca-
ta mundi &c. tanquam Sacramentaria derideas. Mundus
certè nisi sciens, volens, videns, decipi & seduci velit, iam
tandem vel ex tua Synodo, Schroppi, videt & deprehen-
dit, quæ monstra latis: & qui sint illi Caluinistæ & Zvui-
gliani, qui luminibus vestris officiunt, & quibus ita suc-
censetis: nempe ipsa Symbola veteris Ecclesiæ, Oecume-
nicarum & orthodoxarum Synodorum decreta: & deni-
que ij omnes, qui non ad singulas phantasias vestras di-
cunt Amen. Frustrà, Frustrà, tu Abbas, Leoninam induisti
pellem, cùm tales Asininas aures tam apertè prodas & pa-
refacias. Chrysostomus scilicet vobiscum sensit, quem
vnum ferè ex tota vetustate, tui dogmatis patronum a-
gnoscis: Cùm tibi consensus Orthodoxus inter alia locū
irrefutabilem opposuerit, ex Homil 83. in Matthæum,
vbi respondet Chrysostomus: cur turbati non fuerint A-
po-

postoli, cū audierint Dominum distribuere ipsis corpus suum. Rationes autem adfert tres. 1. Quia multa iam & magna de eo antè differuerat, nempe de corporis sui manducatione, Iohan. 6. 2. Quia utebatur modo loquendi apud Mosē vſitato, vbi Pascha æternum memoriale vocatur: sicut in cœna dicit Christus: Facite hoc in mei commemorationem. 3. Quia, vt vult Chrysostomus, ipse prior bibit de poculo & cœnæ communicauit, vt tranquillo animo ad myſteriorum communicationem inducerentur. Et Homil. 41. in Iohannem: Carnale est dubitare, quomodo nobis possit Christus carnem suam ad manducandum dare: cū hoc sit mysticè & spiritualiter intelligendum, &c. Audis, Chrysostomum cum aduersarijs tuis, non autem tecum facientem, Archimandrita? & audes pro te eos autores adducere, qui ex diametro tecum pugnant, & totum tuum dogma euertunt? Tropicōs vocas Orthodoxos, cū nihil tam Tropicū sit, quā vestrā sunt ingenia, vestrā dogmata: qui & Synecdochen ipsi agnoscitis in verbis cœnæ, & præcipuos Fidei articulos, vt de incarnatione & ascensione in cælum, Tropicōs facitis: Ita Figuras amatis, non quales sunt in Scripturis: sed quales fingitis: vt & vobis religio non est, fingere Synodos Oecumenicas: Et hoc vos vrit, quod

CONSENSVS ORTHODOXVS, veteris Ecclesiæ, veterum symbolorum doctrinam de persona Christi, contra vestrā portenta repetijt. Sed heus tu Mastigia, qua fronte Nestorium, Eutychem, Schvuenckfeldium, humanæ naturæ Deificatorem contra tuos aduersarios proferis? qui hæretici si viuerent, Concordiæ Bergenſi, in articulo de persona Christi statim subscriberent. Nam ante natam illam Concordiam apertè conquestus est coram toto mundo Schvuenckfeldius, iniuriam sibi à Luthero & Brentio fieri, quod cū multis in locis, quæ citat, similia

Vbiquitarij Tropic.

Libr. 3. magnæ Confess.

secum docuerint, de Deificatione & vbiquitate humanæ naturæ Christi, ipsi tamen in eo tale dogma reprehendant.

Cæterum expende, mi Abbas, qui totus turges Historijs, quàm egregiè in Historijs sis versatus, & quàm bona fide, vbiquitaria scilicet, tua recenseas. Nestorius, inquis, nullam præsentiam corporis in cœna credebat, nisi spiritualem, & hîc citas Cyrillum Lib. 11. in Iohannem cap. 26. & 27. vbi Nestorij nulla fit mentio: sed nostræ coniunctionis cum Deo, cuius vinculum est Christus Deus & homo, quæ ad oralem impiorum corporis in pane manducationem stabilendam nihil facit: cùm ita nos corporaliter iungi Christo, scribat Cyrillus, vt vnum fiamus cum Deo: quod ad Epicureos & infideles nihil pertinet. Sed si vis scire, quæ Nestorij dogmata fuerint, Abbas, & quàm vicina & affinia vestris, apud Euagrium lib. 1. Nicephorum lib. 18. Isidorum lib. 8. & in primis apud Cyrillum lib. de incarnatione vnigeniti cap. 27. inspicere te oportet. Hoc verò eius fuit perpetuum dogma: Christum duabus personis separatis & seorsim consistentibus constare: alium esse Dei Filium, alium Mariæ: Ideò illam θεοτόκον vocari non posse: Sed χριστοτόκον. Diuinam naturam habitasse in Christo ἐνεργεία tantum, vt in Petro, non vni-
Iohan. 1. one & σπινώσει, vt D. Iohannes loquitur, &c. Nullus porro est ex orthodoxis aduersarijs vestris, qui scribat aut scripserit, vel docuerit, Hominem passum separatum à Diuinitate: Imò scribunt, eum, qui passus est, verè esse Deum: cum verè Deo vnitus fuerit: & ne tum quidem Hominem illum à Deo separatum, cùm anima à corpore separaretur. Hæc sunt Neostadianorum verba in Admonitione. Itaque Deum in hoc homine Christo habitare personaliter, & indiuisè, vt Deus & Homo vnum sint ὁφεισμένον: quod

quod Nestorius nunquam sensit, nec confiteri vnquam voluit. Vos autem Vbiquitarij, tribus modis eius hæresin stabilitis, primùm cùm vnionis personalis propriam differentiam ponitis non in eo, vt Deus & Homo sint vnum *ἰσὶς μένον*, sed in reali cōmunicatione Idiomatum, quam admisit vobiscum Nestorius. Is enim docebat, Deum homini permixtum, vt scribit Augustinus cap. 91. de Hæresibus: Et humanam naturam fatebatur Deum posse vocari, ob exæquationem, hoc est, ob vestram realem communicationem idiomatum, vt Cyrillus lib. suprâ memorato docet. Hæc enim sunt eius verba: Verùm nōnulli sunt, doctos se esse, scientesque opinantes, & supercilio & tumore inflati, qui hominem seorsim, & separatim eum ponentes, qui est ex sancta virgine procreatus: Deinde ei, quantum ipsis videtur, modum gloriæ tribuentes, adunatum fuisse dicunt Verbo Dei, & Patris, & rationem adunationis exponentes, DONATAM ESSE IPSI DICUNT à Deo, AEQUALITATEM dignitatis siue autoritatis, & vt simili appellatione & Christus & filius dicitur & Dominus: Sin verò passus esse etiam aliquid dicitur Homo, qui ab ipsis excogitatur, oportere aiunt, in ipsum Dei Verbum referri, eò quòd coniunctus sit ipsi AEQUALITATE DIGNITATIS, &c. Agnoscis hîc, Schroppi, vestrum Nestorianismum, vestram realem communicationem in natura humana, vestram fictitiâ Maiestatem hominis Christi, Alterum, in quo ad Nestorij dogma de duabus personis in Christo proximè acceditis, est, vestri Pontificis Fabriculæ trita distinctio: Christum iuxta esse naturale humanæ naturæ esse in cælo, non vbiq: iuxta esse personale, vbiq: esse. Vnde conficitur duplex subsistētia, & sic persona duplex. Tertiū, in quo Nestoriū refertis, est animus ad arrogāriam & contumeliā infrans,

Collatio
Vbiquita-
riorū cum
Nestorio.

55

CC

66

55

66

cc

61

25

1

1

1

H

vt loquitur Cyrillus in Apologia contra Nestorium: & cōtemtus Synodorum. Nam iussu Theodosij iunioris ad Synodum Ephesinam vocatus, vbi se vidit Cyrillo imparē, sicut vos hodie consensui Orthodoxo impares estis: secessit, abdidit se per aliquot annos in Monasteriū, & synodis ita fuit inimicus, vt tu Abbas Maulbrunnensis. Caue igitur, si sapias, ne, vt ille tandem lingua à vermibus arrosa miserè periit, idem tibi contra conscientiam veritati insultanti accidat.

pag. 84. 85. De Euty-
che. Ast tu Archimandrita, siue Abbas Schroppi, commodam producis Archimandritam, & Abbatem Constantinopolitanum Eutychem: qui, vt veram carnē Christi negabat, inquis, sic præsentiā veram corporis in cœna agnoscere non poterat. Rectè, mi Schroppi, hactenus. Nunc perge ad assumptionem, quam inuenies, sæpe in **CONSENSV ORTHODOXO** inculcatam: Vbi quitarij autem veram Christi carnem, veras corporis proprietates negant. Ergo sunt Eutychediani, & vt fictitiā habent carnis Christi Maiestatem: sic fictitiā in cœna præsentiā. Illud est telum, Iacobe, quod te sauciat in **CONSENSV ORTHODOXO**, illud, inquam, ipsum, quod meritò in vos à catholicis omnibus torquetur. Et tu miser, in his narrationibus historiarum, sicut Selneccerus tuus in Recitationibus, non secus ac sorex, tuo te indicio prodis & perdis: Et, quemadmodum Eutyches, omnem spem reponis in aliquot Chrysapijs aulicis, & in Dioscuro Fabricula, Synodi Bergensis præside: qui suum erga Vigilium Eutychedianorum acerrimum oppugnatorem, odium, etiam in publicis Lectionibus tegere non potuit, cū eum Dormilium, vt scis, non semel vocauit. Docuit igitur Eutyches post vnionem, naturā humanā à diuina praeualente absorptam esse, & *ἐν τῷ* in ventre virginis nihil assumisse

sumfisse nobis ὁμοφύες & ὁμόσιον: Sic vos ἀντιλογῶντες, simul asseritis, Christum esse verum hominem; & cum extra creaturas esse, periculosissima phrasi scribitis. Item: humanam naturam, Deum esse, omnipotentem esse, ubique esse, ab vtero sedisse ad Dei dextram, affirmatis: Deum quidem siue λόγον prævalente diuina natura, non factum per vnionem mortalem, corporeum, visibilem: sed humanitatem à natura fortiore redditam inuisibilem, omnipotentē, omnisciam pronuntiatis: Ad hæc cum Monothelitis, & Monophysitis, Eutychetis posteris, tollitis discrimen inter scientiam creatam & increatam Christi, & eos hæreseos accusatis, qui duplicem distinctamque scientiam, sicut duplicem naturam Christo tribuunt; de quo dictum est suprâ in examine præfationis tuæ: quod etiam apertè à Danæo in aureo examine plumbeæ repetitionis Kemnitij luculenter est demonstratum.

Verum vt tute magis etiam turpiter des, Theopascitas, Menonitas, Anabaptistas, Schvvenckfeldianos, & hanc totam Eutychetis sobolem, lepidè admodum fin-
 gis facere cum Orthodoxis, vbiquitatem & impanationem negantibus. Hæc fortasse Mundo persuaderes, si prius hominum oculos & mētes, instar illius Simonis Magi fascinare posses, vt nihil cernerent, nihil intelligerent: Vel si in manibus hominum non essent libri eruditissimi, Ioachimi Vadiani, Bullingeri, Caluini, & aliorum contra Anabaptistas, & Schvvecfeldianos, quos, sit venia dicto, longè firmioribus rationibus, & solidioribus argumentis refutârunt, quàm verbosus Pontifex vester Fabricula in suis concionibus Esslingensibus. Huc accedit, quòd ex historijs nostri temporis manifestum est, ita non fauere Zvvinglianos Anabaptistis, vt Tiguri, Bernæ, & alibi de talibus pertinacibus hæreticis, de seducto-

Impudentissima
Schroppij
calumnia.

Caluinianos, Anabaptistas & Schvvenckfeldianis maximè restituisse.

ribus in primis, capitale supplicium sit sumtum. Schvvēckfeldius autem Lutherum & Brentium, quos conuicijs tantum agere videbat, contempsit, nec vsquam omnes ingenij neruos sic intendit, vt in sua magna confessione, quam Doctissimo viro Ioachimo Vadiano, qui eum inuictis argumentis prostrauit, tanquam clypeum, sed papyraceum opponere conatus est. Testatur porro Schvvenckfeldius cum multis in locis, tum in Epistola Latina de dijudicatione opinionum Lutheri & Zvvinglij, non solum Oecolampadium, & Zvvinglium secum non fecisse, sed intellecta sua sententia, quam diu occultauerat, ipsi in os restitisse, & cum ipsius dogmatibus nihil commercij habere voluisse. Et tu Abbas ipsemet pag. 139. fateris, Zvvinglium non probasse interpretationem Schvvenckfeldij in verbis coenae. De persona Christi certum est, eum eadem fundamenta in plerisque vobiscum habere. Nam & passim clamat, se non esse Eutychianum, sed agi de Christi hominis & Regis caelorum maiestate & gloria: & de melioratione, vt loquitur, non de abolitione humanae naturae: vobiscum contendit, carnem Christi esse deificatam & Deum, quod viuificet eodem modo, quo Deus: item, quod adoretur vt Deus: Vobiscum duplicem facit Christum, alterum, qui vt homo consideretur, & in vtero fuerit: alterum qui Deificatus sit, vbique vt Deus. Vobiscum sentit, haereticos quantumuis blasphemos in Deum, capitis supplicio non afficiendos. Vobiscum sentit, crucifixos & imagines in templis relinqui debere, & tolerari posse: Vobiscum in verbis coenae subiecti & praedicati ordinem inuertit: Corpus meum est hoc, scilicet panis: Vos autem sic inuertitis: corpus meum est corpus meum in pane. Tu igitur, mi Abbas, quid tibi,

2. parte
Confess.

In summa-
rio de du-
plici statu.
Epist. 7.

In Cōfess.
de capiti-
bus fidei
Christia-
nae.

tibi, quæso, cum Schvvenckfeldio voluisti? Satin' sobrius, obsecro, fuisti, cum illa scriberes?

Venio iam ad tuum Catalogum nouorum Hæreticorum, quem pertexis. Tibi Hæretici sunt, Schroppi, non qui à Dei verbo, sed qui à tuis Vbiquitarijs somnijs dissentiunt. Tales hæretici sunt Augustinus, Paschasius, Bertramus, Viclefus, Ieronymus Pragensis, Iohannes Huf-
 sus: quem vos hætenus voluistis esse Martyrem Christi: pag. 90.
Martyres
Christi fa-
cit Schrop-
pius Mar-
tyres Dia-
boli.
 Tu autem, vt semel tandem nobis Pontificijs applaudas, Hæreticum, Sacramentarium, atque ita Martyrem Diaboli eum facis: Nec curas, quid vel Flaccius in Catalogo testimonium veritatis, vel Lutherus de eo senserit, & de discipulis eius, Valdensibus fratribus, quos tu omnes Berengarianos & Hæreticos Magistratim pronuntias: & autores adducis omni exceptione maiores, & sedis Romanæ dilectos filios: Papirium Massonum excucullatum Iesuitam, iuratum Religionis vestræ hostem, non curans, quomodo Matagonides de Matagonibus in strigili anno 75. illius Historici fatuitatē depinxerit (sentis enim, te simili morbo laborare:) citas etiam magnum illum virum, sedis Romanæ Cardinalem Hosium, cum quo Petrobrusianos, & pag. 102.
 Valdenses nō credentes Missæ, inter Sacramentarios numeras: & perstringis grandiloquum, vt vocas, Bezam, qui in libello suo Iconico Valdensium honorificam mentionem fecerit. Næ tu iam demum mihi places, venerabilis Abbas, qui cum antè totus spumares in catholicos Romanos, nunc ita disertè, ita solidè, accumulatis multis historijs, confirmas nostros rogos, nostras lanienas, & persecutiones contra Hussum, Hussitas, Valdenses, & alios, qui Missæ nunquam credere voluerunt, & Evangelicū videri volebant, multis seculis ante Lutherum natum. Vnum est, quod vereor, ne contra te Calviniani produ-

Chytrei
testimoni-
um de Val-
densibus
contra
Schroppi-
um.

cant testimonium irrefragabile vnus ex præcipuis ve-
stris Patriarchis Bergensibus, Dauidis Chytrei, quem mul-
ti credunt doctiorem esse pontifice ipso Fabricula, licet
non ita sit popularis & festiuus. Is enim in Oratione,
quam edidit de statu Ecclesiarum hoc tempore in Græ-
cia, Asia, Africa, Vngaria, pag. 30. sic scribit: Extant Con-
fessio Fidei & Apologia doctrinæ fratrum, quos vulgò
Valdenses, Picardos, Boleffauientes appellant: & cum
duobus Ecclesiarum illarum præpositis, mandantibus
Dominis meis, procerum Austriæ delectis, Ego & colle-
ga meus de singulis Christianæ Religionis partibus ordi-
ne collocuti sumus: ac tum ex scriptis editis, tum viua e-
orum voce comperimus, eos de omnibus ferè articulis
eandem sententiam, cum fundamento Prophetarum &
Apostolorum congruentem, quam & nostræ Ecclesiæ v-
na voce & vno spiritu cum Catholica Ecclesia Christi,
profitentur, piè complecti & profiteri, & à fanaticis opi-
nionibus, & iudicio veræ Ecclesiæ damnatis plerisque ab-
horrere. Donatistarum error falsò eis obijcitur, &c. De
Eucharistia sententiam suam in Apologia D. Georgio
Marchioni Brandenburgensi exhibita, satis commodè
exponunt: ac in publicis etiam scriptis & cantilenis, pa-
nem & vinum cœnæ Domini, verum corpus & sangui-
nem Domini esse, apertè profitentur, tametsi disputatio-
ne de GENERALI OMNIPRAESENTIA ab hoc loco
remouendam putant. Disciplinam honestissimè & seue-
ria cōscientissimè regunt, &c. Etsi autem fratres isti, per probum
& ignominiam se Valdenses & Picardos ab aliquibus vo-
cari ostendunt, & nominis Picardorum originem à Io-
hanne quodam ex Picardia Galliae orto, qui Platonicam
communione facultatum & vxorum inchoarit, cà-
que de causa, cum suo agmine per Ciscam deletus sit, exti-
tisse,

Disputa-
tio de Vbi-
quitate, à
cœna, fal-
ua cōscien-
tia remo-
ueri po-
test, teste
Chytreo.
Sic Schrop-
pius eos
vocat.

tisse, vnus exfratrum doctoribus mihi respondit: tamen collatis Historijs, & ex aliorum eruditorum sermonibus didici, longè ante Hussi tempora, pontificia dogmata & abusus multos improbatos. Postea Viclefi & Hussi honestissimam facit mentionem Chytraeus. Ceterum, vt videas, Schropi, Hussitas illos siue Valdenses in illa Apologia ad Marchionem Georgium, quam laudat Chytraeus, non inflexisse aut mutasse suam Religionem in gratiam Lutheri, vt Kemnitius vester in sua Repetitione de coena ann. 61. scripsit, hæc sequentia tibi describere volui ex illa Apologia ann. 38. à Georgio Rhauo, viuende, & approbãte Luthero impressa, quæ omninò Calvinistica mihi videntur. Primùm enim conqueruntur de calumnijs Iohannis cuiusdam Schlestræ, qui ad Erasmus falsa de ipsis scripserit. Sicut de te, Schropi, procul dubio conqueruntur. Deinde prouocāt ad illam doctrinam, quam ann. 106. imperante Venceslao Rege professi sunt.

Posteà sic scribunt;

Vtimur recepto & vsitato vocabulo, quòd salus offeratur & tradatur in Sacramentis **SACRAMENTALITER**. Credimus Christum præsentissimum adesse Coenæ: Alij nimis in altum se subuehant: cùm volunt integrum Christum inibi **CORPORALITER** præsentem corporibus nostris habere. Alij nimis se demittunt, qui nuda signa agnoscunt. Panis est corpus Christi modo essendi, quem dicimus Sacramentalem & **SPIRITUALEM**. Christus corporali modo essendi non in terris est, sed in cælo. Visibiliter in cælum ascendit, & ibi residet. Nobis vtile est, vt humanitas Patri adstet incorrupta, vt intercedat pro nobis. Si quis dicat, Hic est Christus, ne credatis. In Sacramentis adest testificans gratiam, non corporaliter, sed essendi modo spirituali, spiritibus nostris præsentissimo &c.

Hæc, mi Schroppi, si tibi à Calvinistis obijciantur, non video, quomodo cum omnibus tuis historijs Massonicis de Valdensibus & Albigenis consistere possis. Nam D. Chytræus maius nomen habet in Germania, quàm tu, licet nō sit Abbas, & vnus est ex primarijs Patriarchis Bergensibus, & ipsemet audiuit, & vidit illos Valdenses, quod tibi non contigit, & Eliam vestrum Lutherum habet sibi suffragantem, qui anno 33. non Palinodiam, vt vos fingitis, sed confessionem Valdensium cum honorifico testimonio imprimendam curauit.

Et si autem abundè iam demonstratum est, Schroppi Abbas, te simul & mente & fronte carere: vt tibi tamen innotescas melius, imò vt omnibus innotescat niger ille genius Vbiquitariorum: recensebo deinceps etiam aliquot tuas narrationes, in quibus longè superas audacia & maledicentia, ipsas Recitationes Superintendentis Lipsensis. Quæ de horrenda morte Carolstadij scribis, ipsi à malo genio denūciata, & alijs eiusmodi, cum nuper Basileæ essem vnà cum Reuerendiss. Episcopo Vercellensi, sedis Romanæ apud Heiuetios Legato, audiui ex Professoribus & Senatoribus illius loci, mera esse figmenta, quæ æquè sint vera, atque vbiquitas à Fabricula fabrefacta. Sed hoc vobis facilè condonamus nos Romanenses, qui talia aliquando de morte Lutheri Eliæ vestri, propter odium in personam facilè credidimus, & in vulgus sparsimus. Cæterum nisi hoc tibi non esset insolens, mirarer te pro historijs tam putida mendacia, tam audacter referre, vt sunt ea, quæ te fingis habere ex libr. 8. Sleidani, quod nimirum Zvinglius Monetarij exemplo, anno 31. bellum excitârit, in quo perierit, cum nec in toto illo libro, imò nec alibi, belli incendium vel occasio Zvinglio tribuatur, sed honorifica eius fiat mentio, & disertè testetur Sleidanus,

pag. 140.
Calumnia
de morte
Carolsta-
dij.
Tales Fa-
bulas con-
tra Luth-
erū, Zyvin-
glium & al-
ios exco-
gitatas à
Monachis,
refellit Be-
za in Re-
sponsione
ad Repeti-
tiones San-
ctesij Mo-
nachi. pag.
38. & 89.
a pag. 160.

Sleidanus, cum tunc ex officio & pro more patriæ in ca-
stris fuisset. De eius dogmate non est meum disputare. Ca-
terum illa, quæ suprâ ex eius scriptis adduxi, satis osten-
dunt, vnde se dogma suum hausisse profiteatur. Quia te
autem video Bezæ poësi delectari: ex cuius Psalterio to-
tum Psalmum secundum carmine expressum, in tuam
Synodum transcripsisti: subijciam hoc loco Epitaphi-
um ab ipso de obitu Zvinglij iam pridem scriptum: nu-
per verò calumnijs fratris & Historici tui Sanctesij Mona-
chi oppositum. pag. 90. Responsion. ad repetitas calu-
rnias Monasticas:

Zvinglius arderet gemino quum sanctus amore

Nempe Dei in primis: deinde etiam patriæ,

In solidum fertur se deuouisse duobus,

Nempe Deo in primis: deinde etiam patriæ,

Quàm benè persoluit simul istis vota duobus,

Pro patria ex animis, pro pietate cinis.

Epistola porro illa, quam dicis à Batauo scriptam, vnde
dogma suum Zvinglius depromserit, & quam tu festi-
uus homo in tua Synodo per Dathenum recitari iubes,
nihil habet de signis Sacramentalibus, & de annulo
sponsæ à sponso dato, quod Bernhardus, Abbas te melior
non docuerit, & tota consumitur in refutanda nostra
Transsubstantiatione, ijsdemq; argumentis ferè, licet pau-
lò validioribus utitur, quibus olim Lutherus vester con-
tra Regem Angliæ est usus. Sed tibi homini Sueuo, & Ia-
cobo Andreæ Bauaro, sterquilinia sunt omnia, etiam o-
ptima quæque: quæ à Barauis, Bohemis, Heluetijs, &c.
profiscuntur, & Sueuico tuo palato non arident.

Petro Martyri audio te facere summam iniuriam,
cùm scribis, quod nusquam in eius scriptis legitur, cum

Epistola
Barauæ

Calumnia
Schroppij

in P. Mar-
tyrem.

inuertisse cum Schvuenckfeldio, ordinem verborum
coenæ, dicendo, corpus meum est hoc, id est, spiritualis
cibus.

Lugdunen-
ses fident
Schroppij
mendacia.

Sic intelligo, te Lugdunensibus & Geneuensibus
Caluinistis magnos dedisse risus, cum pag. 163. tuæ Syno-
di legerunt, te Scarabæum historicum ex stercoreis hi-
storicis, Massono & Prateolo, & ex Claudij Sanctesij olim
Monachi, nunc Episcopi examinere citare: Caluinistas
multos Lugduni anno 66. magnam defectionem à cate-
ris suis socijs facere voluisse: & autore Ludouico Alman-
ni Italo, à Caluini sententia ad Zvinglium transisse,
cum omnibus notum sit, sententiam Almanni, qui nos
efficaciæ Christi tantum participes esse volebat, non au-
tem Christi ipsius, & per paucos sectatores habuisse, & à
ministris illius loci subito & palam refutaram fuisse,
quemadmodum ipse non ignoras, qui omniscius videri
vis, Bezam tempestiuè Sanctesio respondisse, aut saltem
in Epistolis Bezæ legere potuisti, quid scribat cuidam
Lugdunensis Ecclesiæ turbatori.

Schisma
patrum
Bergensi.
mm.

Vos Vbiquitarij, mi Abbas, longè aliam secessio-
nem fecistis, & aliud Schisma in Germania excitastis,
quando à Catholica doctrina de persona Christi, & ab
Augustana Confessione, quam recognitam hætenus vo-
castis, & à corpore Doctrinæ VVitebergensi ad Brenti-
flaccianam Bergensem normam anormem defecistis, & à
veteribus illis Augustanæ Confessionis assertoribus An-
haldinis, Hassis, Noricis & alijs plerisque Imperij ciuita-
tibus vos seiunxistis. Caluinistæ igitur parum, ut video,
tuis illis narrationib⁹, quas ex Sanctesio Monacho, & Pra-
teolo, æquè Lutheranorum, ac Caluinistarum iuratis ho-
stibus habes, percellentur, quæ non minus ipsis sunt ridi-
culæ, quàm quæ Lugduni à quodam faceto de vita Calui-
ni

ni nuper edita, & à vestræ factionis hominibus auidè statim excepta, & in Germanicam linguam conuersa fuerunt. Huiusmodi scurrilitates, calumniæ & figmenta, sunt Vbiquitariorum Abbatum, præpositorum, Superintendentium, & cathedrariorum pastorum delitiæ.

Sed ô delitias Ecclesiæ Christi amarissimas: ô delitias eorū, quos nihil pascit, nisi quod ex mendacij patre Diabolo proficiscitur. Sunt, sunt hi vestri quidē ^{χηματισμοι}: neque tamen oracula diuina, sed ex lucri cupiditate manantes blasphemix: qualis est horrenda illa Crambe, ^{Iacob, Andr. com. rra Sturmum.} quam post tuū pontificē Iacobum Andreā, Eistertensem Bauarum (vt nunc se vocari vult) nobis reponis de Alcorano, Turcismo & aliis portentis, quæ tu excusas, collaudas, Orthodoxorū doctrinæ anteponis, & non sine grandi supercilio scribis, de cælesti mensa religiosius Turcas loqui, quàm orthodoxos: planè nobis repræsentans Cardinalem Marcellum Ceruinum postea factum pontificem, virum tamen te longè doctiorem & verecundiorem, qui anno 55. Legatus ad Imperatorem in Belgium missus, edito libro aliquot argumentis demonstrare conabatur, longè magis necessarium & consultū esse, exercitum contra Lutheranos pestilentissimos omniū Hæreticos conscribere, quàm contra Turcas. Pudeat, Pudeat vos homines profanos, & omnis pietatis, omnis verecundiæ, omnis conscientix expertes, totum Alcoranum cum suis Azoaris ita subinde describere, inculcare, extenuare, vt familiariorem eum & notiorem populo breui reddituri sitis ipsis symbolis Ecclesiæ: Nōne satis erat, Lutherum ^{Alcoranus quàm familiaris vbiq̃uitariis.} ex Latina versione F. Richardi, Germanicum fecisse: nisi quotidie in inscriptionib⁹, admonitionibus, Synodis & cōcionibus omnia Turcicum Alcoranum sonarent. Romæ certè sunt nobis ignotæ Azoaræ illæ Alcorani: Dicimus

enim cum Psalte Psal. 16: Non libabo libamine eorum;
 nec assumam nomina eorum in labijs meis: Et vt monet
 D. Paulus Ephes. 5: Quæ ab istis fiunt, turpe est vel dicere.
 An tu verò Abbas non vidisti, quid effronti Præposito Tu-
 bingensi, nunc primati Bergensi, & Brentio, de Turcismo
 vestro toties respōderint Tigurini in Fundamento: in Re-
 petitiōe: in Apologia ann. 75. edita, in qua Iacobo Andrea
 pag. 116. ostendunt, quàm benignus sit erga Turcas, quòd
 dum Deo animam tribuunt, illam animam interprete-
 tur esse Diuinitatem Christi? pag. autem 118. 119. 120. ma-
 nifestissimè probant, vbiquitatem Iacobi Andrea, viam
 patefacere Arriāismo, Turcismo, & Antitrinitariis: quòd
 ipsum Theologi Heidelbergēses planū fecerunt in Con-
 fessione de vno Deo & tribus personis, ann. 74. pag. 135.
 item nuper Neustadiani in admonitione de Concordia
 Bergensi, pag. 73. Nam quomodo, quæso, in posterum
 contra Arrianos & Turcas probabimus, Christum esse
 verum Deum, si vestræ reali communicationi in natura
 est locus? Si enim omnipotentem, omniscium, infinitum
 esse ^{αὐτὸν} dicemus, opponent nobis ex vestra stoa, illa non
 esse certa argumenta & idiomata Deitatis, cū iuxta
 Bergenses patres cadant in creaturam, nempe in huma-
 nam Christi naturam. Deinde si Diaboli, iuxta patres ve-
 stros Brentium & Marbachiū, sunt in cælo, in quem Chri-
 stus ascēdit, nōne speciosè in Alcorano docetur, Diabo-
 los seruandos? Et si Schroppij phāstica Synodus Oecu-
 menica valere debet: cur Mahomedis ^{ἐκδόσεις} & visiones
 nō admittantur? Quid tu igitur ad tam tetras calumnias,
 & tam tetra mendacia confugis Schroppi, in quibus dum
 vir videri vis, Nebulo magnus appares? An putas, Mun-
 dum non legisse, aut legere libros aduersæ partis vestræ,
 quia eos Tubingæ & Maulbrunnæ nec legere, nec aspice-
 re licet?

relicet? An non credis, in manibus hominum esse Tigrinorum, Heidelbergensium, & aliorum de Persona Christi confessiones? Annon historias de supplicio, quo abominabiles illi hæretici, Seruetus & Gentilis affecti sunt? quorū mortem, & supplicium vobis valde displicere, in vestris scriptis cum magno stomacho ostenditis. Annon illius verè Polyhistoris Theodori Bibliandri Christianissimum sempiternum lectum Mundo existimas, quem ex varijs libris Ecclesiarum Patriarchalium, etiam de ritu Baptismi & coenæ ann. 56, collegit? Annō Volsij, quem tu sugillas, defensionem contra fratrem tuum Mageirum? Annon libros Petri Martyris, qui cum tota Ecclesia Christiana docuit, verè, licet potentia diuina, ascendisse Christum in cælum: verè ingressum ad Apostolos, siue per fenestram, siue per ianuam, quarum vtramque, imò & parietes ipsos potentia sua diuina patefacere sibi potuit, ut olim per ipsum mare rubrum vi sua diuina deduxit populum suum Israël? Quorsum tu igitur illum hoc nomine sugillas? An tam obtusa pectora nos gestare putas, ut perpetuum illum paralogismum Fabriculæ Eistetenensis Bauari contra Sturmium non animaduertamus: Caluini ani non agnoscunt Christum Deum secundum humanitatem, sed tantum secundum Deitatem: Ergo non agnoscunt esse realiter Deum, nec agnoscunt eum esse Agnum tollentem peccata Mundi: nisi per humanitatem sit vbi-que, & nisi humanitas sit Deus. Certè, Schroppi, si F. Francisci Titelmanni librum leges, de Fide Aethiopum & Indorum, deprehendes presbyterum Iohannem melius esse institutum, presbytero Iacobo Eistetenensi Bauaro, pontifice vestro, quia Presbyter Iohannes ex Symbolis credit, Christum simul verum Deum & verum hominem esse: ita ut presbytero Iohanni faciliè sit futurum Iacobo Eisteten-

Vbiquita-
rij sardi
sunt & cæ-
ci.

Iacob. An-
dræ Para-
logismus.

Fides Ae-
thiopum
& Indorū.

Calumnia
Schroppij
in R. Gual-
therum.
pag. 177.

Hebr. 8.
Col. 3.

Quo Argu-
mento
Schroppi-
us suam re-
uerentiam

si respondere, verè Dei agnum esse tollentem peccata, qui non per accidens, neque per gratiam sit Deus, sed natura Deus & verè Homo Et te nō pudet, Abbas, Agnoetarum errorem, quem Neustadiani Theologi in admonitione pag. 85. in hortis vestris Eutychnianis natum esse probarunt, ipsis objicere? Imò nec tibi religio est, Rodolphum Gualtherum carpere, quòd cum Scriptura, cum Ambrosio in 2. Lucæ, cum Luthero, quem suprà citavi, de Christo scripserit in 13. caput Marci: vt sese exinaniuit, & in nostri gratiam veram serui formam suscepit, corpus nimirum & animam humanam cum omnibus infirmitatibus excepto peccato, sic se subiecisse ignorantia, vt iuxta humanam scientiam ignorauerit diem Iudicij, & profecerit in scientia & sapientia, is, inquam, qui aliàs nobis factus est sapientia, & in quo omnes thesauri sapientia habitant: quia simul verus Deus est & verus Homo: & in illo omnis plenitudo Diuinitatis corporaliter, siue personaliter habitat. Tu præterea, Iacobe, pro vestro more omnia miscens & cōfundens, dicis orthodoxos dextram Dei facere localem, cū hos duos distinctos articulos distinguunt, Ascensionem in cælum, & dextram Dei: Et cum Scriptura docent, illum sedere ad dextram in cælo, quod cælum est Thronus Maiestatis cælestis: vbi Christus est ad dextram Dei sedens. Hæc ne Apostolorum verba tibi Mahometica & Saracenica sunt Tropfi? Et tu ne ita te comparasti, vt sacram Scripturam, vt religionem Christianam conspuas? Et hoc scilicet vnum & præclarum indicium & argumentum est eius reuerentiæ, quam Filio Dei deferitis, quòd vos Lutherani (vt scribis) nominantes Iesum, caput denudatis & genua flectitis, postquàm blasphemij vestris Diabolicis, eius Maiestati & verbo illuistis: vt Mat. 27. Iudæi faciebant, qui genu summisso ei per sannam dicebant,

cebant, Aue Rex Iudæorum. Quasi verò, vt ipsa vestra Augustana Confessio & Apologia docent, veri cultus Noui Testamenti, non in recta potius Fide, inuocatione, Religione, pietate, positi sint. Aliàs enim nobis religiosiores Iudæi essent, qui Dei nomen **I E H O V A** huiusmodi externo cultu sic reuerentur, vt illud ne effari quidem ausint. Sed quid ego in hoc quarto argumento tuæ insanix pertractando tam diu immoror, videlicet in tuo **C O N S E N S U** Simoniaco, Turcico & Diabolico, quem orthodoxo opponere ausus es, cum singulæ paginæ, singulæ lineæ te mendacij coarguant? Vbi enim, venerabilis Pater, inter alia legisti, quod pag 187. scribis, Danæum hortari homines, **N E C R E D A N T D E I V E R B O**? Cur locum illum nō indicas, vt Danæus, cui cum fratribus Tubingensibus tantoperè succenses, vel hoc vno crimine probato conuincatur, excommunicetur, & exterminetur. Sed eadem fronte & fide pag. 189 Danæo obijcis, quòd Vbiquitarios inauditos damnandos censeat, ideò, quòd iam à Synodo Tridentina sint damnati: Cùm Danæus contrà expostulet cum Laonico his verbis, quòd Synagogā Constantinensem, in qua Hussus & Pragensis damnati sunt, Laonicus approbet; & addit: Satin' sanus es Laonice? Atqui illa ipsa Synodus, & Tridentina tuam Vbiquitariam definitionem damnant &c.

erga Christum probet.

Calumniam contra Danæum.

v.

Alterapars

Synodi

Schroppi-

anæ.

Coccyfmi

Schroppij.

Venio ad quintum argumentum tuæ amentix, Schroppi, quod desumimus ex altera parte tuæ Synodi, in qua inducis Lutherum loquentem, cum prodromo Gabriele: in qua parte nihil præter meros coccyfmos, & veterem vestram cantionem adfers: Et dum de verbis Christi multum cum tuis socijs gloriaris, mundo das verba; vos enim, instar serpentis illius antiqui, Domini verba in dubium reuocatis, & dicitis: Quasi verò Christus,

Genes. 3.

licet exaltatus ad dextram Patris in loca caelestia, possit dare suam carnem ad comedendum, & panis coenae esse corpus Christi, nisi in pane sit, & lateat corpus eius corporaliter realiter, &c.

Schroppius
illudit
Angelis
Dei: ipse
etiam Gabri-
eli.

Sed heus tu Sannio, non satis erat te patribus & Doctoribus Ecclesiae illudere, nisi in tuam scenam ipsos Dei Angelos pertraheres: Et quidem GABRIELEM illum, à DEI FORTITUDINE sic dictum, quem tu tamen in tua Synodo Oecumenica superatum fingis à Simone Mago, Luciano, Diabolo, & tota illa cohorte, quam Sacramentarijs patrocinari scribis. Gabrielem Archangelum ex Scripturis compertum habemus, missum esse ad Danielelem Prophetam, ad mysterium illud de 70. septimanis & tempore aduentus Messiae, item, de eius sacrificio & vera morte explicandum. Sic Luc. I. ad Zachariam, & ad beatam virginem Mariam: Maulbrunnam ad Schroppium Abbatem missum, ad dedecorandas Synodos Oecumenicas, & novos fidei articulos cum Vbiquitarijs cudendos, nec legimus vsquam, nisi in tua Fabula: nec credunt, aut credituri sunt, quicunque aliquid sanæ

Archange-
li Gabrie-
lis doctri-
na pugnat
cum Vbi-
quitarijs,

mētis habebunt. Neque enim is est Angelus Gabriel, qui secum aut cum veritate pugnet. Is autem Mariæ dixit: Ecce concipies in utero, non dixit cum Vbiquitarijs: concipies in utero, & in cælo, & in aquis, & inferno: & denique VBIQUE: ut vos Vbiquitarij etiam in libro Bergenfi docetis, Christum Hominem ab utero, & momento incarnationis sedisse ad dextram Patris: quod idem vobis est, atque VBIQUE existere.

Angelus Gabriel non pronunciat cum Vbiquitarijs, blasphemiam esse, si quis dicat, Christo ut Mediatori Deo & Homini, ad muneris eius executionem commissum, & datum esse aliquid à Patre. Contrà enim sic ait, illi
ipsi,

ipsi, qui vocabitur IESVS, & verè Deus & Homo est, **DA-**
VID Dominus Deus sedem David Patris ipsius, &c. An-
 gelus Gabriel non dicit cum Ubiquitarijs, hunc homi-
 nem natum ex Maria virgine, titulo & verbotenustan-
 tum fore Dei Filium, nisi iuxta humanitatem etiam ex
 Deo gignatur, vel realiter communicentur humanitati
 Idiomata Deitatis: sed verè vocat eum hominem, quem
 peperit Maria (nimirum ob vnionem personalem) Filiū
 Dei altissimi, licet iuxta humanitatem sit *ἀπ᾽ αὐτοῦ*, id est,
 patrem non habeat. Vt ergo satis est, eum iuxta alteram
 naturam esse Filium, vt ille Homo ex Maria natus verè &
 realiter sit Filius Dei altissimi: Sic satis est, iuxta alteram
 naturam esse omnipotentem, & ubiq; vt hic homo omni-
 potens sit, & nobis adsit: quia λόγος & homo vna sunt hy-
 postasis, siue vnum *ὑποστάμενον*. Angelus Gabriel non repre-
 hendit Mariam, tanquā incredulam, Capernaiticam vel
 Sacramentariam, cū, vt erudiat de tanto mysterio,
 quærit ex Angelo & doctrina Spiritus sancti, **QVOMODO**
 erit istud, quandoquidem virum non sum cognitura?
 Non enim oportet Fidem nostram esse crassam, rusticam,
 carnalem, aut incertam opinionem: sed *πληροφορίαν*: Ideò
 statim instruit illam Angelus; **QVOMODO** id futurum
 sit: Spiritus sanctus superueniet in te &c. Sic sæpe vobis
 Calvinistæ responderunt, se suū **MODVM** in cœna discere
 à Christo: Facite hoc in mei commemorationem, cum
 Lutherus profiteatur, se suum **MODVM** habere iam ex
PAPA NICOLA O nostro, iam à Cardinale Cameracensi,
 iam ab **UBIQUITATE DEXTRÆ DEI**. Hic vides quo-
 modo Gabriel Archangelus vobiscum consentiat. Cæ-
 terum, quòd tam sæpe inculcas, Bezam & Martyrem blas-
 phemare, & negare omnipotentiam, quia negant, velle
 Deum contradictoria, aut aliquid contra ordinem à se

pag. 193.

pag. 196.

Blasphe-

mia

Schroppij

in Martyrē

K

& Be-
zam.

Nota
Schroppi.

Locus Be-
zae de prae-
sentia Chri-
sti in Coe-
na.

institutum, videtur mihi insulsum. Nam ita Euangeli-
stas ipsos blasphemiae accusabis, cum Marci 6. sic de Chri-
sto scribatur: Non potuit illic virtutem ullam edere;
quia scilicet non voluit, & Dei consilium est, ut ad eius
beneficia accipienda accedat Fides. Et ipsemet Elias ve-
ster Lutherus, Tom. I. Ienensi Germanico, pag. 329. scri-
bit: Deus, qui omnia operatur, in nullo homine **POTEST**
operari bonum, nisi firmiter credat. Scio, leues quosdam
homines & petulantes, Hæreticum me statim vocaturos.
Sed vide, mi Homo, an ita facile possis probare, ut tibi fa-
cile est, me ita calumniari, &c. Sed verè deprehendo,
Schroppi, tuum Dæmonium non quidem mutum, sed
surdum esse. Nam quid vos iuvat putidam illam calu-
mniam, ad quam Beza, Danæus & alij centies responde-
runt, subinde renouare, ab ipsis nimirum planè negari
præsentiam, & remoueri procul Christum à Cœna? Si
non omnia eorum scripta legisti, at legisse debueras, quid
Beza in Apologia ad Acta quindecim Theologorum
Torgensium anno 75. ad illam criminationem, & eam
quam toties repetis: Calvinianos Carolstadij, Cratoaldi,
Schvvenckfeldij, & aliorum dogma de cœna amplecti, re-
sponderit: dum disertè testatur, errores Carolstadij, Cam-
pani, Schvvenckfeldij, quos ipsi toto animo improbant,
ad se nihil pertinere. Item. pag. II. Non negare se, sed di-
stinguere **ABSENTIAM**, qua si notetur loci distantia, mi-
nimè eos pudere eius sententiæ, cuius auctores cum Chri-
sto Angelos & Euangelistas habeant, de ipsius secundum
corpus vero à nobis discessu, nec ante vltimum diem fu-
turo reditu: cuius rei & Petrus & Paulus quoque testes
sint omni exceptione maiores. Quòd si ad veteris Eccle-
siæ testimonia veniendum sit, disertis verbis testari Cyril-
lum, nullum ambigere, Christum præsentia carnis abesse.
Sic

Sic Augustinum: Abiit per id, quod homo erat, mansit per id, quod Deus est, & est vbiq̃ue, &c. Deinde subiicit Beza. Sin verò eo sensu dicatur Christus abesse, vt quoniam in cælis est, non in terris, idcirco non in Sacra cœna adsit: nec præbeatur: magna Oecolampadio, & nobis omnibus iniuria fit, qui corpus illud ipsum, quod est in cælo, multò efficacius ex Domini institutiõe, Fidei manu & ore percipi credimus, quàm externa symbola cernuntur, & manu tanguntur. Haftenus Beza. Iudicet ergo Lectores, an non accusationes vestræ à vero tantùm absint, quantum supremum cælum à terra abest: Iudicent inquam, qua fronte, pontifex vester Iacobus Andreas tum in Theſibus VVitebergenſibus, tum in furiosis illis inuectiuis contra Sturmium, affirmare & gloriari audeat, & Sturmium & omnes orthodoxos, quos Sacramentarios vocat, hære, & responso destitui, quando interrogantur, an Christus, saltem in cœna, præsens esse possit, quotiescunq; cœna celebratur. At quoties vobis Iacobitis ad futes illas obiectiones respõderunt Tigurini, Geneuenses, Heidelbergenses, Localem quidem siue τοπικὴν præsentiam corporis in vel sub Elemētis, à se excludi & repudiari, qualẽ vos monstrosi vestris Præpositionibus, aduerbiis & similitudinibus describitis: IN, SVB PANE, CORPORALITER, IN ORE, ORALITER, & cum dicitis, HOC EST CORPVS MEVM, talẽ esse phrasin, VT DE INFANTE IN CVNIS dicitur, Hic est INFANS: de AVENA IN SACCO, Hæc est Auena: DE CEREVISIA IN CANTHARO, Hæc est Cereuisia: Hæ sunt bellæ vestræ Sacramentales scilicet locutiones, quibus verba cœnæ explicare soletis: ex quibus apparet, vos longè aliter Præpositionibus IN, SVB & CVM vti, quàm veteres Ecclesiæ Doctores, qui de Sacramentis Sacramentaliter locuti sunt, & in doctrina Eucharistiæ reliqua Sa-

Iacobi Andree vana
iactantia.

Planum re
sponsum
ortho-
doxorum de
præsentia
Christi.

cramenta & Sacramentales Phrascs cum verbis coenæ composuerunt: Cum portentosis autem illis vestris similitudinibus, & glossis commercij nihil habuerunt. Planè igitur, rotundè, disertè respondent vobis **ORTHODOXI**, se omninò veram Christi præsentiam in Coena agnosce-
re, qualis est in toto Euangelij Ministerio, Item, in ipso Baptismo, & qualem requirit illa κοινωμία, qua membra fi-

1. Cor. 12. lem deniq; D. Apostolus Paulus his verbis docet: Per v-
num Spiritum nos omnes in vnum corpus baptizati su-
mus: & omnes vna potione potati sumus in vnum Spiri-
tum. Hæc est vera præsentia, quam omnipotens & omni-
præsens Spiritus Domini efficit, & quæ Christi corpus
non in caduca Elementa deducit: sed nos cum vero eius
Philip. 3. corpore in cælo, in quo est πολιτεία nostrum, coniungit,
atque in cordibus, non in ore, efficaciter, cum magno fi-
delium solatio sentitur: Licet vos eam (vtpote cantharis
toti immersi, & nihil præsens credentes, nisi quod manus
vestræ palpant, & os vestrum carnale lambit) non agno-
scatis, & pro mera imaginatione habeatis.

De consen-
su Euange-
listarum.

pag. 199.

Sed venio, Schroppi, ad locum illum vestrum com-
munem, in quem expatiari soletis, quando auditoribus
vestris fucum facere vultis, nimirum **DE CONSENSU
EVANGELISTARVM**, in verbis institutionis coenæ, in quo
recitando, proijcis ampullas, & sesquipedalia verba: quasi
de eo Christianus aliquis dubitet, aut de Euangelistarum
consensu, si opus esset, à D. Aurelio Augustino quatuor
illis libris, quibus id argumentum pertractauit, edoceri
non mallems, quàm à Scurra Maulbrunnensi Schrop-
pio: qui cum Vbiquitarijs fratribus, Euangelistarum
consensum tam parui facit, vt de præsentia corporis Chri-
sti in coena actum putet, nisi pro vero & certo eius Fun-
damento

damento subternatur **VBIQVITAS**, vel **OMNIPRAESEN-
TIA** Brentiana. Hic certè ingenuè profitentur orthodo-
xi, se in Canone suo, nec habere, nec agnoscere Euange-
lium secundum Martinum, secundum Brentium, secun-
dum Iacobum Eistetensem, vel secundum diuos Bergen-
ses, ad quos, tanquam ad Cynosuram respicere soletis. Il-
lis vestris Euangelij & Euangelistis opponunt Euangeli-
um secundum Matthæum, Marcum, Lucam, Iohannem,
& D. Pauli Epistolas: qui omnes (licet non planè iisdem
verbis cum Matthæo & Marco vtantur, Lucas & Paulus)
inter sese pulcherrimè consentiunt: Vos verò orales, ter-
reni & corporales Doctores cum illis cælestibus & diuinis
Theologis, & Euangelistis non consentitis: nec illorum
oratio & doctrina vllò modo, cum vestra impanatione &
vbiquitate corporis consentit, aut congruit, ita vt non
immeritò vos toties monuerint Calviniani, vos verbosa
vestra verborum cœnæ inculcatione nihil aliud agere,
quàm quòd petitis, vel sumitis principium, & Sophistas
agitis, cum pro fundamento & principio vestri erroris
sumitis id ipsum, quod maximè contra vos facit: & in ex-
plicatione huius mysterij Eucharistici, tum à verbis, tum
à sensu institutiōis procul disceditis, & pro hac certissima
propositione: Panis est sacramentaliter corpus Christi
naturale, & visibile, quod pro nobis traditum fuit, repo-
nitis hanc falsissimam, cum Dei verbo, & Articulis fidei
ex diametro pugnantem: in pane est corporaliter Christi
corpus inuisibile, quod simul est in cælo & inferno, & in
omnifolijs arborum, & cantharis cereuisiæ, vt Marbachius
& Parsimonius, duo vestræ factionis Coryphæi, locuti
sunt, & scripserunt. Hæc sunt, Schroppi, de quibuslis est
vobiscum, non de ijs, vt tu calumniaris, quæ D. Paulus in
tertium cælum, non autem in infernum raptus vidit: ne

De quibus
lis sit cum

Luthero
Brëtianis.

que de ijs, quæ Prophetæ & Apostoli docuerunt. Esaiæ credunt orthodoxi, eum qui seruat Israel, Deum, & verè Deum appellanti: Vobis Vbiquitarijs non credunt, in Filio Dei nullam veram diuinitatem agnoscantibus, nisi quæ per gratiam Humanitati in tempore sit communicata. Dauidi credunt de Christo pronuncianti, eum oleo lætitiæ præ consortibus suis vnctum: vocem Mercenariorum non audiunt, qui Christum iuxta humanitatem Deificam, & consortium & creaturarum numero per realem illam transfusionem proprietatum Diuinarum in humanitatem eximunt, atque hoc pacto nos omni solatio, & spe resurrectionis priuant. Filium hominis gloria, & honore coronatum, in cælis, non in cantharis cereuisiæ, aut terrenis Elemētis venerantur: & eius gloriæ summū fastigiū esse docent, NON CORPVS VBIQVE EXISTENS: Sed illius hominis cum æterno Dei ^{alio} vero Deo vnionem personalem, & exaltationē ad Dei thronū, qui est in cælis. Euāgelistis & Apostolis summa habetur ab orthodoxis Fides: & nulla ab orthodoxis glossa, nulla recipitur aut admittitur interpretatio in mysterijs Diuinis, quæ

Rom, 12.

non sit iuxta proportionem Fidei, & cum mysteriorum doctrina conueniat. Vos verò Lutherobrentianos, nec verba, nec verborum cœnæ ordinem & seriem, neque sensum retinere, imò omnia euerfas & inuerfas ceruices vestras peruertere, luce meridiana clarius cum alijs, tum Neustadiani Theologi nuper in Admonitione demonstrarunt. D. Lucæ & Paulo, qui vberius, quàm Matthæus & Marcus verba Institutionis recensent, vos non assensuri, & illos tantum nō Calvinismi suspectos habere, ex eo apparet, quòd verba illa: quibus tota mysterij vis comprehenditur, & quæ ab ipsis vsurpata sunt: QVOD PRO VOBIS DATVR. Item: HOC FACITE IN MEI RECORDATIONEM.

PA.

DATIONEM, pro parergis habetis, & ad Sacramenti, vt lo-
 quimini, substantiam pertinere non existimatis. Diuo
 Iohanne Euangelista sic vtimini, vt Arithmetici calculis
 suis vtuntur. Cum animus iubet, ex capite sexto Iohan-
 nis profertis aliquid, in negotio coenæ: Cum rursus libet,
 illum Euangelistam remouetis & detruditis, ac si in con-
 trouersia de ESU CORPORIS Christi, & in causa Eucha-
 ristica nulla eius deberet esse autoritas. Sed obsecro te, mi
 Schroppi, inspicere, quid Neustadiani illi in Admonitio-
 ne, de vestro consensu cum Euangelistis scribant. Quod
 si per Oeconomicas, aut Oecumenicas occupationes
 totam perlegere non licet, compendij causa obserua,
 quid pag. 50. 51. 91. 92. 93. 94. & 101. ea de rescribant, nisi
 fortè tibi homini faceto iucundius est legere, quæ de hac
 vestra controuersia Dipnosophistica, anno 69, Elias Pa-
 lingēius Germanus in sua procatastrophe scripsit: ex quo
 inter alia discēs, quomodo pium Doctorem deceat *ὁρτο-
 τομὴν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας* in negotio Eucharistico: ne, cum
 tua *ἀειλογία*, instar Sadducæorum, erres, nesciens Scriptu- Matt. 22.
 ras, neque potestatem Dei: vel perpetuò *ἀνόητος* maneas,
 vt *ἀνόητοι* erant discipuli, euntes in Emauntem, donec illis Luc. 24.
 mens aperta est, vt verum Scripturarum sensum intelli-
 gerent: quæ, vt rectissimè monet Hilarius, non in legendo Contra
Conflan-
tium.
 sunt: sed in intelligendo, neque in præuaricatione, sed in
 charitate. Hæretici enim (inquit) omnes Scripturas sine
 sensu loquuntur: Fidem sine Fide prætendunt. Vides igi-
 tur, Iacobe Abbas, quàm parùm orthodoxi inanes vestros
 de verbis coenæ, & Euangelistarum consensu crepitus
 morentur: cùm, vt Tertullianus de Hæreticis queritur,
 Scripturas tantùm adferatis, vt veritati obstrepatis, &
 Scripturarum adulteratio, vel ex interpretationum ve-
 strarum diuersitatibus deprehendi facilè queat, quam
 nos ipsi Romanenses quotidie animaduertimus, quando

Scripta Iacobi Fabriculæ, Kemnitij, Selnecceri, Heshu-
sij de cœna, quæ anno 58. & 61. edita sunt, & Confessio-
nem Torgensem anni 74. cum Norma Bergenſi, & rursus
Superintendentis Lipsenſis Selnecceri Recitationes ſe-
mi Caluinianas, cum tuis & Iacobi Andreae modernis
ſcriptis, & cum Bergenſi INTERIM conferimus.

Et tu mirabilis Homuncio, quaſi extra te poſitus, in
Actis tuis concilij Oecumenici miraris, nullum ex duo-
decim Apoſtolis excitatum, qui verba Chriſti aliter re-
cenſeret, quàm Chriſtus. Hoc tu, mi Schroppi, deſine mi-
rari: Sed admirare audaciam veſtram, qui in verbis cœnæ
ex prædicato, vt vocant, facitis ſubiectum: & pro corpore
tradito pro nobis, tale corpus, quale in rerum natura nun-
quam fuit, comminiſcimini: & inſtitutionis verba ita in-
firma putatis, vt qui illis tantum nitatur, & in Vbiquitatis
præſidio, & tutela non lateat, vna nocte in Zvvingliano-
rum caſtra pertrahi poſſit, ſicut ſacer ille vir Oſiander in
Pag. 214. Tribunitijs ſuis concionibus palàm docuit. Rursus mira-
ris Schroppi: in concilio illo Ieroſolymitano inter Apo-
ſtolos nihil de cœna agitatum: nullam etiam interpreta-
tionem nouam propositam fuiſſe. In promptu cauſa eſt,
Aſtor. 15. Domine Abbas, Hieroſolymitano quippe concilio in-
terfuerunt Apoſtoli Chriſti: non Apoſtoli Vbiquitatis:
qui Apoſtoli Domini ſciebant, Chriſtū nō in inferno, aut
Maulbrunnæ, & Romæ ſimul, ſed in terris, in vrbe Hieru-
ſalem cœnam ſuam celebraſſe: & Dominum Ieſum non
latuiſſe inuiſibiliter in pane: Sed in ipſorum conſpectu in
menſa fuiſſe: qui, inquam, Apoſtoli in myſteriorū & phra-
ſium Sacramentaliū cognitione exercitati erant, vt ſuprà
ex Chryſoſtomo audiuiſti. Hæc cum ita ſeſe habeant, fa-
ceſſat, & procul quidē faceſſat inepta illa & fallax, in qua
tamen magnificē te efferſ, veſtra argumentatio: qua ſim-
plicium

plicium animos, postquam vobis autoribus, rationem omnem exuerunt, capere soletis: Quod iisdem verbis in Scriptura sæpe repetitur: iuxta τὸ ῥητὸν, vt verba sonant, accipi debet: De Pane scribunt magno consensu Evangelistæ: Panem esse corpus Christi. Ergo Panis, absque tropo est corpus Christi. Hæc si verè & ex animo loquimini, Iacobe Schroppi, cur non nobis pontificijs victas manus datis: & in nostra castra transitis: vt inuictis argumentis ante paucos annos Pappum, Papam Argentinensem, Iesuita quidam noster vrsit, & vel transubstantiationem, vel Tropicam phrasin agnoscendam esse euicit. At vos mundo & auditoribus vestris speciosa illa argumentatione imponere, & pessima fide tale argumentum vsurpare: ex eo est conspicuum, quòd vosmetipsi ad Tropum Synecdoches, cum patre vestro Luthero, confugitis, & verba, vt sonant, quotiescunque vobiscum congreddimur, non retinetis: Sed loco horum verborum: Hoc est corpus meum, quod pro vobis traditur: fabricatis hæc verba: Hic est corpus meum inuisibiliter latens. Verùm vt ad syllogismum illum vestrum veniam, nōne vos Calviniani milles monuerunt, falsam esse vtramque propositionem: Maiorem videlicet & minorem: Nam si quod iisdem verbis in Scriptura sæpe repetitur, vt verba sonant, & ad litteram accipi debet: Ergo obtinebunt Antropomorphitæ, Deum oculos, pedes, brachia, & corpus humanum habere: quia membra illa Deo sæpe tribuuntur: Ergo petra Deserti realiter erit Christus: Quia verbum substantiuū Est vsurpat Apostolus, Ergo poculum realiter erit sanguis Noui Testamenti. Ergo Aqua Baptismi, non autem Christi sanguis, erit lauacrum regenerationis: vel realiter erit Christi sanguis: Minor quoque Propositio falsa est: Evangelistarum consensum esse in syllabis, & vocibus:

L

Vanum
& futile
Schroppij
argumentum.

cum & de corpore & de sanguine alijs & plurib. verbis Lucas & Paulus loquantur, quàm Matthæus & Marcus: licet eodem sensu: non enim in syllabis & vocibus: sed in sensu positus est Euangelistarum consensus: quemadmodum scimus, non discrepare has propositiones: Fides iustificat: Christus iustificat: licet verbis & vocibus dissimilibus exprimentur. Nec minus verus est hic articulus Fidei: Christus sedet ad dextram Patris: quàm reliqui Articuli, licet propriè loquendo Deus dextram non habeat: & locutio sit à reb. humanis desumpta. Vides Schroppi, qui in Præfatione tua gloriaris, te Philosophiam & Theologiam Calvinistarum reformare velle: quàm sis in vtraque infans, & in quos scopulos cum tua argumentatione impingas.

Et tu Abbas: egregiè scilicet in mysterijs institutus, in tua insulitate pergens, pagina libri tui 200. longè, longè aliam cœnam in Nouo Testamento institutam fuisse clamas: quàm in vetere Testamento, cùm Pascha celebraretur. Fuit certè alia cœna: & successit aliud Sacramentum priori: Sed non ita aliud iuxta sensum tuum, vt longè, longè à patribus sit Christus remouendus: qui ab initio Mundi *VERA ESCA* Fidelium fuit, vt docet D. Paulus 1. Cor. 10. Erras igitur toto cælo, si Fidei patrum manducantium Agnum Paschalem non putas adfuisse verè, *AGNUM* tollentem peccata mundi: quia aliàs inania fuissent veteris Testamenti Sacramenta, neque enim fuissent Signacula Iustitiæ Fidei, patribus verè, non imaginariè communicatæ. Nam in Nouo Testamento, *NOVVS CHRISTVS* patribus incognitus, non offertur: neque per figuras & umbras, sed per verum Christum & veram expiationem sanguinis eius patres servati fuerunt. Valeant ergo tuæ *εὐαγγλια*, qui nihil, nisi meras umbras & figuras in vetere Testamento fuisse putas, & eos vociferaris

raris ex sanguine Christi figuram facere, qui signa Sacramentalia & Elementa cum Scriptura, cum vetere Ecclesia, cum ipsa Augustanâ confessione, Figuras, signa, testimonia appellant. Sic ineptè cōcludis, corpus spirituale Christo ab eis tribui, qui modum, quo ei communicamus, spirituales vocant. O te crassum Theologū, qui corpus & sanguinem Christi manducari non posse putas, nisi ore corporis, quēadmodum agnus paschalis manducetur, neque ex Irenæo adhuc didicisti, sicut discrimen est inter rem terrenam & cælestem, licet pijs & fidelibus simul exhibeantur: ita modum manducationis non eundem esse posse, sed rem terrenam ore terreno: cælestem ore fidei omninò percipiendā. Et tu stolidissime Abbas, reos corporis Christi sentis, non eos, qui contemnunt & repudiant, sed eos, qui edunt & percipiunt corpus Christi, cū Dominus Iesus disertè & categoricè pronunciet, QUI EDIT CARNEM MEAM, ET BIBIT SANGVINEM MEVM, habet vitam æternam: Item: qui EDIT carnem meam, in me manet &c. Ideò rectè Ambrosius: Quid est Reos esse corporis, nisi pœnas dare mortis Domini, quia pro ijs occisus sit, qui beneficium illud irritū ducunt? Eadem est tua ineptia, cū sic argumentaris: Panis & vinum, vt Calvinus & Melanchthon ipsi scribunt, est communicatio & distributio corporis Christi, Ergo ori etiam impiorum distribuitur: cū contra D. Pauluseo in loco hanc communionem ita explicet, quā vnum sumus in Christo, & quæ cum cōmunionē Dæmoniorum consistere nequit. Neque tamen, vt tu pag. 227. calumniaris, Fides à symbolis se auertit, quasi illis relictis vel spretis, nescio quò in sublime feratur: sunt enim symbola ex Dei institutione, vtilissima adminicula, quæ de iisdem rebus nos erudiunt, de quibus verbum, & symbo-

la sunt non rei absentis, neque corpusculi in se latentis, sed nobis præsentissimi: Nobis & pro nobis dati corporis Christi.

Egregium
argumen-
tum ubi-
quitario-
rum.

Valeat etiam illud tuum **VB IQVE**, quod te semel in Nouo Testamento reperisse, & pro tua ubiquitate facere, tibi persuades, quia nimirum Apostoli prædicabant **VB IQVE**, vt Marc. 16. legimus, *τὸ κυρίον πανταχού*. Ergo ne in cælo & inferno prædicabant Apostoli? Quid igitur illud **VB IQVE** ad tuam ubiquitatem? vel an hæc consecutio, quæso, valet? Dominus operatur ubique, Ergo corpus Christi est ubique: sed licet tibi videre, quid ad illud **VB IQVE**, tuis antistitibus, Iacobo Andrea, Kemnitio, & Zimmermanno, Anhaltini Theologi responderint: vnde, vnde, quæso, illud corpus ubiquitarium, inuisibile, nisi ex Eutychetis Mandra, & Vulcani vestri Fabrica prodijt? Valeat tua impudens calumnia, qui innocentes viros falsi criminis accusas, quasi statuant, Christum nescire, quid patiantur Christiani, dum distinguunt inter scientiam *ἀόβη* infinitam, increatam, & scientiam creatam humanitatis, in qua successiuè profecisse eum, testantur Euangelistæ. Tuam turpem maledicentiam coarguunt, non solum Confessio illa Heidelbergensium de vno Deo & tribus personis; Sed & Admonitio Neustadianorum nuper edita, pag. 81. 84.

Sed tu Schroppi tibi perpetuò similis, gnauius scurræ agis, cum pagina 229. grandem dicam impingis Beza, & ex nescio quo Prateolo, Sarcasmos quosdam facetos adfers, quorum, ipsas Cortisanas nostras Romanas puderet: & grande crimen ei intentas: quod non erubuerit affirmare, vt scribis, Lucam c. 22. soloecismum fecisse, aut ab alio eius Euangelium corruptum: vbi video rectè à Comico dictum: nihil tam benè dici, quod malè

malè narrando deprauari non possit. Inspecto enim loco
deprehendo, te rem pessima fide, & planè histrionica refer-
re. Hæc enim sunt verba Bezæ, quæ tu pro tuo arbitrio &
retulisti & truncasti : τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυρόμενον. Cùm hæc ver-
ba, si constructionem spectemus, necessariò non ad san-
guinem, sed ad poculum pertineant, neque tamen de vi-
no (nedum de poculo) intelligi possint : aut manifestum
est solœcophanes, id est, species Solœcismi, cùm dicen-
dum fuerit, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυρόμενον, VT LEGIT BASILIUS
in Ethicis: aut potius, cùm hæc essent ad marginem anno-
tata ex Matthæo & Marco, in contextum postea irrepse-
runt. Sed non video causam, CUR SOLOECOPHANES LV-
CAS VSURPARIT, &c. Vides, Iacobe, quàm bona fide
verba Bezæ recitaris: & quàm in calumnias pruriat inge-
nium tuum: cum manifestum sit, illa verba Lucæ ita con-
strui, & legi simpliciter non posse, nisi saltem agnoscamus
& admittamus tropum, sicut annotauit vir clarissimus, &
in Græca lingua exercitatissimus Ioach. Camerarius in
NOTATIONIBVS figurarum sermonis in 4. Euangelistas,
cùm in illum locum ita scribit: τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυρ.] μετὰ νομικῶς.
Sanguinem enim suum profundi ait, non poculum: Et
Lutherus ipse in versione sua Germanica illud ἐκχυρόμενον,
non ad poculum, vt verba Lucæ sonant, sed ad sangui-
nem retulit, & de sanguine est interpretatus, sed vobis o-
mnia sunt cacodoxa, non orthodoxa, quæ à vestra aduer-
sa parte proficiscuntur, in qua, vt Tertulliani verbis vtar,
NOMEN potius vobis inuisum est, quàm crimen. Quod
non miror: cùm & VERITAS odium pariat, & non so-
lùm Neotericorum Doctorum, verùm etiam veterum
Patrum, cùm libet, dicta & testimonia eleuetis.

Quid igitur iuuat paucas aliquot mancas & muti-
las, & millies à vestris aduersariis explicatas, & contra vos

Calumniæ
putida in
Bezæ.

“
“
“

De aliquot
dictis pa-
trū, colle-
ctis à
Schrop-
pio.

Pag. 276.

Irenæi lo-
cus de Eu-
charistia,
contra Lu-
theranos.

retortas patrum autoritates colligere: vt tu pag. 231. facis: cum antea Augustini dicta, quæ apud Gratianum de Eucharistia recitantur, & aliorum Patrum vetustissimorum, Sacramentaria & Hæretica esse pronutiâris: Et in hac ipsa parte, in qua patres profers, eos scribens de Testamento Christi non eodem modo semper locutos, & doctrinam pro auditorum diuersitate inflexisse, patribus omnem detrahas auctoritatem, & eos penè hæreticis annumeres? Sic nuperrimè audacissimus ille Homuncio Selneccerus in concione, quam Lipsiæ habuit, tertia Feria Natalis Domini, Theodoretum turpiter errasse affirmauit, quod non eodem scilicet modo loquatur, quo Areopagita & Bergenses. Cur ergo tibi, consensus orthodoxi autoribus conuiciari non liceat, vt tu in tuo claustro strenuè, tanquam de plastro facis? Obijcis eis pag. 133. quod de re cælesti non eadem sentiant, nec credant Irenæo & patribus docentibus, Eucharistiam duabus rebus, non vna constare. Sed nisi Dæmonium tuum surdum esset, & malè audires, audiuißes & intellexißes, quid tibi consensus orthodoxus, quid Neostadiani Theologi, quid Talmannus responderint: Locum illum nimirum Irenæi ex professo pugnare cum vestro dogmate, primùm quia vos non estis duabus rebus contenti, sed vt tu ipse pag. 222. inculcas: in cœna trimembrem facitis distinctionem, panis & vini, corporis & sanguinis, sine fructu & efficacia: & corporis cum fructu & Spiritu coniuncti. Deinde quia Irenæus docet, Eucharistiam constare duabus rebus, cælesti & terrena, non tanquam continente & contento, sed iuxta modum Eucharistiæ, & per relationem, cum res planè sint disparatæ, & alterum ex terra, terrenum sit, & in sensus externos incurrens, alterum videlicet corpus Christi, res sit cælestis, quia iam in cælo est: & ad cælestem vitam a-
lendam datur.

Ad

Ad loca Augustini, quo sensu corpus Christi in pane accipi scribat, vel impios corpus Christi manducare, si ab orthodoxo consensu tanto perè abhorres, vt ex eoni hil discere velis, saltem obseruasse debueras, quid vobis Tigurini in Apologia ann. 75. pag. 43. 44. 45. ad illa loca respõderint: quomodo etiam eadem ex ipso Augustino & aliis patribus, præter orthodoxi consensus autores explicarit Benedictus Talmannus in Exegemate. cap. II. pag. 57.

De dextra Dei docuit consensus Orthodoxus ex Augustino, illam accipi posse & pro Beatitudine perpetua, vt Augustinus eam accipit, de Agone Christiano cap. 26. & pro Imperio & dignitate, quam Dominus Iesus, vt caput Ecclesiæ, obtinet: vt ipsemet Augustinus alibi interpretatur. Interim rectè colligimus cum Apostolo ad Hebræos cap. 8: Sessionem ad dextram, in cælo fieri, & corpus Christi non esse corporaliter in terra. Talem enim, inquit Apostolus, habemus Pontificem, qui cõsedit in dextra Throni maiestatis in cælis &c. Si esset super terram non esset Sacerdos, &c. Quomodo panis, corpus Christi visibile, & palpabile, à Cyrillo & Chrysostomo nuncupetur, te docet Ephesina Synodus nuper edita ex Cyrillo & orthodoxo consensu pag. 21. & quàm hoc nihil faciat ad corpus vestrum inuisibile defendendum omnes intelligunt. Item, quo sensu caro totam Verbi operationem suscepisse dicatur, ostendit Damascenus lib. 3. cap. 15. videlicet non per transmutationem, sed per vnionem, quia omnis operatio Verbi fit cum assumpta carne. Totum & impartibilem Christum nobis adesse, vnum vbi que esse, nullo modo diuisum, nullus orthodoxus vnquam negauit: Corporalem autem præsentiam in terra, ad nos viuificandos & sanctificandos requiri, sæpe negat

Vide Tal-
manni Exe-
gemat. pa.
75. & 76.

Cyrillus: In primis lib. II. in Iohann. cap. 21. Cùm salu-
tem se non corporali carnis præsentia, sed Deitatis po-
testate daturum promiserit Dominus.

Et tu Thraſo, tanquam Rolandus quidam trium-
phans aut potiùs furioſus, pag. 249. exclamas, Audis hæc
” pessima bestia Beza, quid de orali perceptione corporis,
” & sanguinis Christi in pane, vniuersa Ecclesia scripserit?
” Et quæ est illa vniuersalis Ecclesia? Duo aut tria loca mu-
tila, deprauata, & truncata, quæ proferſ; Item Cyrillum
& Hilarium, naturalis participationis facere mentio-
nem. Et ex Chrysostomo: nos *LINGVA* tangere carnem
Christi. Sed nō tu audiuiſti sæpè, aut audire nō vis, Mona-
che excucullate, & vt cuculla, sic frōte, cerebro, oculis &
auribus carens, quid tibi millies orthodoxi ex tota vetu-
state, & collatiōe integrę doctrinæ Cyrilli & patrū respon-
derint: non quæri, an hoc Cyrillus, vel Chrysostomus di-
xerit: sed quo sensu dixerit: quomodo se explicârît: nem-
pe quòd Sacramentaliter, non corporaliter aut in sua
substantia tangatur corpus & sanguis. Aliàs enim cœnam
non vocasset vetus Ecclesia *ἀναίματος* sacrificium: si ibi sub-
stantia sanguinis, lingua tangeretur. Qualis porrò sit na-
turalis illa coniunctio, quæ nobis cum Christo interce-
dit, de qua Cyrillus, & quàm planè nihil pro tua impana-
tione & consubstantiatione faciat (quia in vnione & con-
formitate membrorum cum capite consistit, non in in-
gressu corporis in os nostrum) si eorum es oblitus, quæ
Christianus Hessiander scripsit, attendisse debebas, quæ
nuper in Admonitione, Neustadiani Theologi pag. 177.
ea de re scripserint. Nam nec mei instituti est, hîc longa
commentaria scribere, aut aliorū libros & interpretatio-
nes, quæ in omnium manibus sunt, & à vobis impudentif-
simis omnium mortalium tam strenuè dissimulantur,
transcribere.

Vnum

Vnum te hoc loco tantum monebo, Patres omnino per assertionem veræ participationis Corporis Christi, non, ut imaginariis, per oralem manducationem inuisibilis & infiniti Corporis refutasse Marcionitas, Valentinianos, Eutychianos & similes hæreticos. Si autem tale corpus, quale vos hodie fingitis, Patres descripsissent, nec veritatem Corporis Christi, nec corporum nostrorum resurrectionem unquam contra hæreticos, quorum dogmata renouatis, defendere potuissent. Sed de his inter alia vide initium Ephesinæ Synodi nuper editæ. pag. 257.

Venio ad tuum Eliam Lutherum, quem tandem brevissimè orantem suam causam introducis, veritus, ne si longa oratione usus fuisset, mirabiles illas Antilogias in negotio Eucharistico patefecisset, quas ex eius libris & expressis testimonijs, cum alij multi, tum Neustadiani nuper in sua Admonitione collegerunt. Iam enim cum Cardinale Cameraçense Consubstantiationem, iam cum Papa Nicolao Transsubstantiationem, iam cum Helvetiis & Bucero sacramentalem manducationem professus est. Quomodo tu igitur eius sententiam cum angelica & Evangelica veritate, quæ una est, & simplicissima, conciliabis? Næ tu Schroppi, quantum video, tam felix es conciliator, quàm Patriarchæ Bergenses, qui CONCORDIAM nec cum suis prioribus scriptis, nec cum veteribus Confessionibus, nec cum plerorumq; protestantium Religione concordantem cuderunt. Vaticinia certè Lutheri, & tuæ visiones, Schroppi, non sunt eodem loco apud nos, quo Esaia vaticinia, Ezechielis ac Danielis visiones: Sic ut nunquam adducemur, ut credamus, ita panem esse Corpus Christi, ut de Christo homine dicitur, illum hominē esse Deum, ut ex tuo Luthero illos loquendi modos comparas, Quare tibi tuos Paulos simplices, qui credant, pag. 283.

M

Simplicitas Schroppiana.

ninem esse nigram . . & rideant, cū vxores eorum stuprantur : sicut de quodam Paulo simplice Sozomentus memorat, lib. 1. cap. 13. Quanti Nicenam Synodum facias, & eius de Eucharistia piam commonefactionem, suprà auditum est: quanquam postea pag. 239. insulsiſsimè illa Synodi verba deprauare conaris, & mentis ac Fidei eleuationem, ad Corpus in panelatens detorquere conaris: atque ita tibi, qui aſystatis delectaris, est eleuatio nihil aliud, quàm mentis & oculorum in elementa demissio.

pag. 290. Quorsum tu igitur Paulum Anachoretam simplicem nobis sistis, qui Niceno Concilio interfuit, & interim illi simplici & pio viro, diabolicos & impios Sarcasmos contra Heluetios & Batauos tribuere audes? Quorsum illum Vbiquitarium & Lutheranum facis, qui, vt Ruffinus testatur, cap. 3. nihil sciuit, nisi I E S V M, & eum crucifixum.

Sed bene se habet, Schroppi Abbas, quòd in gratiam redijstis cum Philosophis & Iuriconsultis, quos hactenus in genere Patriarchas & Monarchas Sacramentariorum esse putastis: & quibus apparet adhuc Iacobum Pontificem vestrum in suis illis simplicibus scriptis aduersus Sturmium, grauiter succensere: Tu etiam paulò antè, vel hoc nomine Bezam inter Lucianos & Philosophos collocabas, quòd scribens in caput 22 Lucæ, versiculum aliquem Homeri ad suum propositum accommodasset: Nunc alius factus, Iacobum Fabrum Stapulensem, licet nunquam apertè (quod sciam) Ecclesijs vestris nomen dederit, ex toto Philosophorum grege, vnum delegisti, qui inter Lutheranos, & quidem Brentiolutheranos, qui soli melioris notæ sunt, locum habere possit, illi fortasse hoc nomine æquior, quia Iacobus Faber vocatur, & tu Iacobe, Iacobi Fabriculæ creatura es, quantum ad dignitatem

Iacobum
Fabrū Sta-
pulenſem
cur cæte-
ris omnib.
Philoso-
phis præ-
tulerit
Schrop-
pius.

tatem Abbatialem attinet: Ideò illum Iacobum Fabrum prætulisti Iustino Philosopho, cuius scis honorificentissimam mentionem fieri in historia Ecclesiastica, & cuius ^{Lib. 4. Eupia lucubrationes extant: Etiam illum Fabrum antepo-} ^{sebii ca. 16.}
 fuisti Tubingensi Philosopho, viro clarissimo & doctissimo, Iacobo Scheggio, Iacobi Andreae & vestrorum doctorum Præceptor, quem nunc libenter plus quàm septuagenarium, si adhuc viuit, de ponte præcipitaretis, quia ostendit, vos nec Philosophiam, nec suas lectiones, suaque dictata, rectè intellexisse: & turpiter in defendenda vestra Ubiquitate carnis Christi ^{παράλογίζειν.} Atqui præterire non debuisti Argentinensem Philosophum Hænreuterum, qui ex Aristotele argumenta vobis pro Ubiquitatis defensione suppeditare dicitur: quia, vt Aristoteles corpora extra hunc mundum fore, aut resurrectura esse non credidit: sic nec locum extra & supra hos cælos agnouit: ideòque Calvinista non fuit. Illum, illum Hænreuterum magnum Philosophum æquè ac Theologum, nomine Philosophorum orthodoxis opponere debuisti, non Fabrum Stapulensem. Nam quid vos ^{Iacobus Stapulensis diuersū sentit à Lutheranis.}
 iuuat illud Iacobi Fabri Stapulensis, quod maiusculis literis, tanquam tropæum aliquod extollis, dum modum præsentia in cœna, ait NON TAM esse MODVM, quàm NON MODVM: aut saltem MODVM DIVINVM, & incomprehensibilem (qui nimirum Fide sola percipiat) cùm vos pro MODO CORPORALI, ORALI, dentali, labiali, tanquam pro aris & focus, & pro ^{ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ} Cœnæ pugnetis?

Scire autem si vis, Schroppi, quid Iurisconsulti nostri toto orbe clarissimi, in iudicio ROTAE, vt apud nos vocant mirati sint, cùm pagina tui libri 298. orationem Iurisconsultorum in tua Synodo inspexerunt, dicam paucis

Decorat-
 ione Iu-
 risconsul-
 torum in
 Synodo
 Schrop-
 piana.

& aperrè? hoc nimirum, cum ex ceteris omnibus ordinibus, Philosophis, Iesuitis, Caluinistis, inueneris aliquos, qui nomen profiterentur suum, Gregorium de Valentia, Lucianum, Berengarium, Carolstadium, Lutherum, Iacobum Fabrum Stapulensem, nullum tamen nominaueris Iurisconsultum, qui, ut in accusationibus & inscriptionibus fieri volunt Iurisconsulti, nomen suum ederet aut ascriberet. Sed fortasse (ut in dubio id, quod est mitius, credamus) quemadmodum omnis definitio in Iure ciuili, periculosa est: ita nominis editio.

L. penult.
C. de accusationib.

Vel non ita multi occurrebant Iurisconsulti, quos statuere posses, intelligere adhuc mysteria VBIQVITATIS: quia eos non vis ex foro in templum transire, in quotalib. doctrinis aures auditorum vestrorum circumsonare solent: denique eos à cognitione harum controuersiarum arces: & culpas, Caluinum, Bezam, Oleuium, Danau, & alios eiusmodi, quos tu urbanè, hominum sterquilinia vocas (miror, te D. Ambrosium ex proconsule factum Episcopum Mediolanensem praterisse) quod è foro in templum transierint: quia tu nimirum longè felice transitione, postquam vbiquitarius factus es, ex culina Konigsbrunnensis Coenobij, in Maulbrunnensem transijsti, & ex vili & macro Monacho Papista, euasisti reuerendus dominus Abbas, & vnus ex primis Prælati Ducatus Vvirtenbergici.

IVS
SCHROPP
PIANVM.

In illis scilicet culinis, Iacobe Schroppi, Iustuum didicisti: Veri iuris Germanæque iustitiæ solidam & expressam effigiem nullam tenes. Nam scire Leges, ut rectè respondit Celsus, non est VERBA tenere: sed vim & potestatem: & inciuile est, nisi tota lege perfecta, VNA ALIQUA PARTICVLA eius proposita iudicare vel respondere. Hæc est INCIVILITAS, cuius coram toto orbe Christiano rei peragi-

peragimini, quod nec integra verba Christi, nec eius mentem consideratis, sed ipsius aliquot verbis alienum sensum affingitis. Et licet verba cœnæ fateamini, Sacramentalia esse, & Sacramentaliter intelligenda, nullam phrasin, nullum exemplum, nullam collationem aliorum Sacramentorum veteris & Noui Testamenti agnoscitis aut inspicitis, & ita in iure, ita in Theologia, ita in arte differendi infantes, & sensus etiam communis expertes estis; ut vos Theologi, quibus os, & palatum plus sapiunt; quam cor, pro piaculo habeatis, si in mysteriis modiloquendi mysticè explicentur: pro inani spectaculo ducatis, quicquid non oraliter, labialiter, & corporaliter percipitur: pro falso, quod menti & scopo testatoris cōuenit.

Et tu tibi alter Scœuola, aut Papinianus videris, dum pauca aliquot loca, quæ tamen contra orthodoxos nihil faciunt, ex iure malè consuis, quibus definiri ais: In rebus dubiis tutius esse, non recedere à verbis: & sic inhærendum verbis, ut verba non aliter interpretemur quàm loquuntur: quasi verò vel Imperatoribus in rescriptis: vel Iurisconsultis in responsis vnquam in mentem venerit: verbis Testamenti insistendum, posthabita mente Testatoris: vel quasi vllus orthodoxus docuerit vnquam, Christi verba non esse considerata, audienda, examinanda, atque inprimis eius mentem. Ut igitur te misellum Abbatem ex iure tuo Culinario, in quod te totum immersisti, ad aliquam veri iuris in hoc negotio cognitionem reuocem: non pigebit te docere, quid nobilissimi iuris antecessores de Testamentis & Testatorum mente nobis scriptum reliquerint. Ac primùm quidē Paulus in L. qui quartam. 15. D. de leg. 1. monet voluntatem Testatoris de qua cōstet, potius quàm scripturam esse spectandam. Item Vlpian. in L. 35. Ex facto ss. rerum D. de hered. lu-

fit. cum testator duos scripisset: vnum rerum prouinciarum: alterum Italicarum, & quæreretur, quæ res Italicarum: quæ prouincialium significatione essent accipienda: respondit: voluntatem Testatoris totum facere: non quid senserit spectandum esse. Item L. cum quaestio C. de legat: In omnibus Testatoris voluntatem quæ legitima est, dominari censemus. in L. 3. C. de liberis præteritis Iustinianus scriptum reliquit: Cum sensus Testatoris manifestus est, verborum interpretationem nunquam tantum valere: vt melior sensu existat: quod Baldus sic interpretatur: Interpretatio non debet fieri ad literam, sed ad sensum: quia *SENSVS VERBIS PRAEVALET*.

In L. 3. ss. *Conditio D. de adim. Lega*: Vlpian. ait melius esse sensum magis quam verba amplecti. Voluntatem Testatoris & intentionem eiusdem declarari, ex verbis ab ipso ante & extra Testamentum prolatis, docent, Franciscus Mantica de coniecturis vltimarum voluntatum lib. 3. tit. 1. Bartol. in L. *Fideicommissa. d. de legat. 3.* & in L. 2. D. de vulg & pupill. subtit. & in L. si quis in fundi vocabulo D. de leg. 1. & Iason ibidem.

Et hæc quidem sufficiant hoc tempore de verbis, & mente testatorum. Verum heus tu Abbas, quid tu de Testamentis & re Testamentaria multa proloqueris, qui nondum didicisti quid sit Testamentum? Testamentum definit Vlpian. esse voluntatis nostræ iustam sententiam de eo, quod quis post mortem suam fieri velit. Ideo Testamentum quasi testatio mentis appellatur: vt in mentem testatoris maxime respici merito doceat. Sed vnde vos obsecro, probatis, ex quibus Christi verbis, ex qua promissione Evangelica, velle Christum, aut voluisse in cœna, non panem edi in sui *μνημόσυον* (quod vos Sacramentarium vocatis) sed in pane, & sub pane latens corpus Christi, ore corpo-

ris

ris à pijs & impijs corporaliter comedi. Quod si in verba
 tantum respicere vultis, cur verbis Christi non insistitis? qui
 panem vocat corpus, non aliquid inuisibile in pane latens?
 Cur totam Coenam Testamentum vocatis, cum non de
 pane, sed de poculo tantum dicatur? Hoc poculum est
 nouum Testamentum in sanguine meo? Et, si Testamen-
 tum Domini nostri Iesu Christi est reconciliatio nostra
 cum Deo per effusum sanguinem in cruce: Infideles au-
 tem vestro iudicio, ut cum pane corpus, sic cum poculo
 Testamentum realiter accipiunt, ergo & reconciliatio-
 nem cum Deo, & expiationem peccatorum: Et si demum
 in coena Testamentum Christi institutum est, nonne in-
 officiosum videbitur Testamentum, ex quo excludantur
 & pater credentium Abraham, & fideles omnes, qui ante
 celebratam coenam vixere? Viden' tu ^{ῥηματινὴ} iurisconsul-
 te, vel potius Iurulente Abbas, quam bellè Testamentari-
 am causam intelligas, qui nouum & Scripturae incogni-
 tum Testamentum Christi profers, de corpore latente in
 pane, & ore Iudae, & infidelium comesto, & comedendo:
 Teque verè Testamentarium esse ostendis. Ideoque ex Ci-
 ter. lib. 3. offic. sententia, non tam verbis, & disputatione,
 quam vinculis & carcere castigandum: Sicut & illud fla-
 gitium est immane, & hominis ingratiissimi profligatissi-
 mi que facinus detestandum, quod in tuae Fabulae cata-
 strophe PHILIPPUM MELANCHTHONEM, quem o-
 mnes vos praeceptorem & Reuerendum patrem vestrum
 antè appellastis, qui solus plus nostris hominibus & Do-
 ctoribus, in omnibus Imperij comitijs, dum vixit, nego-
 tij facessabat, quam reliqui omnes vestri Superintenden-
 tes, Abbates, & praepositi, ita scurriliter exagitas atque fla-
 gellas, & intrepidum Augustanae vestrae Confessionis
 autorem, & defensorem, qui non Maulbrunnæ in cu-

Schroppi-
 us testa-
 metarius.

pag. 303.
 De Philip-
 po Melach-
 thone.

Pag. 309.
& 310.

Iliad. X.

Tertullia.
in Apolo-
get. cap. 12.

lina claustrali latuit, sed temporibus duris in plerisque Imperij conuentibus comparuit, tanquam hominem iuxta postes latitantem, & totum trepidantem, imò Protheum, veteranum, versipellem, qui aliud stans, aliud sedens locutus sit, describis: & non integrum fuisse, sibi quæ sæpè cōtradixisse audacter asseris. Id, mi Schroppi, si dum viuebat ille Melanchthon, tempore Augustanorum, Ratibonensium, Spirensium, Vormatiensium Comitiorum efficere potuisses, vt post postes aut fornacem lateret: Crede mihi, Pontifex Maximus te non solum opima Abbatia, sed etiam Galero Cardinalitio donasset. Sed nunc sinamus Philippum quiescere in pace. Et tu desine contra viros claros teterrimam popinam ore foetido nobis inhalare. Ast tu fortassis te tueri potes exemplis, primum Græcorum, & ipsius Achillis, qui mortuo Hectori insultabant, & quem viuum reformidarant, ac vix aspicere ausi erant, eum mortuum vulnerabant: Deinde Romanorum & Neronis erga Senecam præceptorem, cui ob reprehensas superstitiones & flagitia, pessima est habitata gratia. Habes etiam recens exemplum in Pappo Argentinensi Papa Cathedrario, & eius sympresbyteris: egregiæ scilicet obseruantia & gratitudinis erga præceptorem virum clarissimum D. Sturmium, qui dum Synodorum, dum Philippi Melanchthonis præceptoris vestri auctoritatem, dum maiorum Religionem eruditis scriptis tuebatur, gladiatorio animo ad eum affeclant viam, & contra patrem & præceptorem non Scripturæ, non patrum, non synodorum præsidij, sed principum & magnatum minis & gladijs sese armant.

Nos autem Romanenses satis mirari non possumus, qua spe CONCORDIAM Bergensem (nisi per Antiphrasin illam ita vocaueritis) vos sancituros, & omnibus prote-

protestantibus probaturos putetis, cum tres aut quatuor
 patriarchæ vestri, eius autores, nec de PHILIPPO MEL-
 ANCHTHONE, NEC de REALI VBIQVITATE CON-
 cordes sint. Nam & Philippo, & ijs, qui VBIQVITATEM
 non credunt, multò æquiores sunt David Chytræus, &
 Selneccerus in suis Semicaluinianis recitationibus, Selnece-
 rus Schrop-
 pium me-
 daci con-
 uincit.
 quàm Pontifex vester Iacobus Eistetenſis, qui tecum,
 Schropi, passim clamat, PHILIPPVM non fuisse sin-
 cerum, multa mala docuisse, hominibus imposuisse: de
 quibus mirum tamen est à Iacobo Andrea Vormatiæ an-
 57. Philippum ingenuè non admonitum esse. Sed quid in
 illo homine requiro ingenuitatem? qui non incommo-
 dè SUPPLANTATOR vaticina voce, & vaticino carmi-
 ne, à Selneccero, fraterculo vestro, in arce Ducis Iulij
 Volksbeutel olim nuncupatus est. Ipse autem Lipsensis
 Superintendens Selneccerus Lipsiæ nuper contra tuas,
 Schropi, & Iacobi Andreae calumnias hoc testimoni-
 um Melanchthoni dedit, in Recitationibus. Et si multa pag. 7.
 tentata sunt: tamen certum & manifestum est, Philippum
 nec in lectionibus, nec scriptis publicis patrocinium vl-
 lius dogmatis Sacramentarij suscepisse: nec quæstiones &
 disputationes, veram doctrinam de Cœna Domini, so-
 nantem in Ecclesijs nostris, obscurantes, admittere vo-
 luisse. Hæc verissima esse Deus ipse testis est, & norunt Nota
 Schropi.
 multi fide digni, qui superstites sunt. Item, sciant nos du-
 plicitatem in Philippo non quærere. Item, non desierunt
 multi opimum pectus Philippi varijs modis adoriri & pag. 10.
 tentare. Et cum in explicatione Epistolæ ad Coloss. Phi-
 lippus dictaret hæc verba: De locali ascensione naturæ hu-
 manæ dictum est: Ascendit ad cælos, & corpus LOCALI-
 TER alicubi est, secundum veri corporis modum &c. me-
 mini triumphare mysteriomachos: cum tamen veritati

N

doctrinæ nostræ, illa non obstant. Hactenus Selneccerus à te Domine Abbas, à Fabricula, Kemnitio, Heshusio, Vigando, & aliis Philippomastigibus palàm dissentienti.

Epilogus.

Sed video, me excedere modum Epistolæ.

Andræ
Musculi
Palinodia.

Et hæc sufficiunt (si aures habes ad audiendum, & cor ad intelligendum) ad morbum tuum tibi patraciendum: qui fortasse lethalis non erit; si imitaberis exemplū Andræ Musculi, magni illius Superintendentis Brandenburgici, & ex patriarchis Bergensibus non postremi: qui nuper ante obitum aliquot articulos reuocasse, & de multis corruptelis in libro Bergensi occultatis conquestus dicitur, ut ad studiosum quendam Eisterensem, qui hîc in collegio Germanorum apud nos viuit, Francofurto Marchionum scriptum est. Si verò, Abbas, cōtingeret, te forsitan ex imbecillitate carnis, hac mea monitoria Epistola in iracundiam & bilē solui: (tuum enim temperamentū fortassis est biliosum, præsertim cūm dulcibus vinis, quæ bilem augent, multū vtaris) suadeo tibi, pro remedio & coercitione illius bilis, ut statim in manus sumas egregiū libellum, quem ann. 77. D. Iohannes VVierus, Medicus Iuliacensis de iræ morbi curatione Philosophica, Medica & Theologica edidit.

Iam claudere & obsignare parabam hanc Epistolam, cum ecce quidam ex S. R. Abbatibus minimè contemnendus mihi astans me monet, ut te moneam, ut si Synodi tuæ canones recudi contingat, tres postremos imprimis, ita emendes: 12. Si quis dixerit, corpus Christi sua corporea essentia non in omnibus caseis, & cantharis cereuisarij esse, & in inferno æquè atque in cælo, Anathema esto. Et 13. articulum hoc modo: Si quis cum Aristotele non crediderit, nullum locum esse supra firmamentum, & hos aspectabiles cælos, Anathema esto. Et 14. id est, vltimum sic:

Quis.

Quisquis ex Principibus & ordinibus, qui Bergensi libro subscripserunt, aliquem in sua ditione aliter sentientem tulerit, & ut nos Theologi truces calamos, sic rigidos enses in nostros aduersarios non vibrarit, Anathema esto.

Nam in hoc articulo, Schroppi, planè tibi respondebitur, quod insulis quibusdam Sycophantis, Diogenes Cynicus (recitante Gellio lib. 19. cap. 13.) opposuisse dicitur: nempe, si verum esse velint, quod dicunt, ad sese referant, quod in alios contorquent. Modestiam enim & humanitatem Lutheranam testantur, inter alia Lutheri scripta ad Regem Angliæ: Item de Henrico Duce Brunsvicensi: Item glossa in edictum Imperatoris anno 31. & omnia ferè eius polemica: Testantur hodie sæua tot Doctorum virorum exilia: carceres: corporis & animi cruciatus, quibus multos afficitis.

Vale, & si potes, sape, Iacobe Schroppi. Romæ Calend. Februar. qui dies ad februandum & purgandum cerebrum tuum, ut spero, auspicatus erit, Anno Christi 82. Pontificatus Gregorij XIII. P.M. decimo: Schismatis Saxosueuici Bergensis tertio.

Apologia Iacobi Schroppij contra Calvinistas: & omnes

ORTHODOXOS.

Ut maximè vobis nasutulis diluta videantur, quæ in mea Phantastica Synodo contra vos attuli: non est tamen quòd admodum gloriemini: aut me causa casurum putetis. VBIQVITATEM enim Pontifex noster Iacobus, prope Norimbergam minimè certè dilutis argumentis contra vos Calvinistas defendit: ita ut solidum eius fundamentum stet, habens sigillum hoc: sicut grauissimis verbis recitat famosissimus D. Doctor Iacobus Andreæ Eistensis, in sua Ablegatione contra Sturmium edita, pag. 64. cuius hæc est summa:

N 2

Sigillum
miraculo-
sum, quo
confirma-
ta est Vbi-
quitas.

IACOBVS ANDREAE, cūm adesset constitutum
tempus coenæ, discubuit in monasterio Heilsbrunēsi pro-
pe Norimbergam, cum Abbate eius loci, & aliis multis:
& accepto poculo argenteo, coepit maledicere, dicens:
Hic haustus vini sit mihi lethifer, & tumidum cor meum
mihi eruat, nisi verum est, Calvinistas non melius de
Christo & eius omnipotentia sentire, quàm Turcæ in Al-
corano sentiunt.

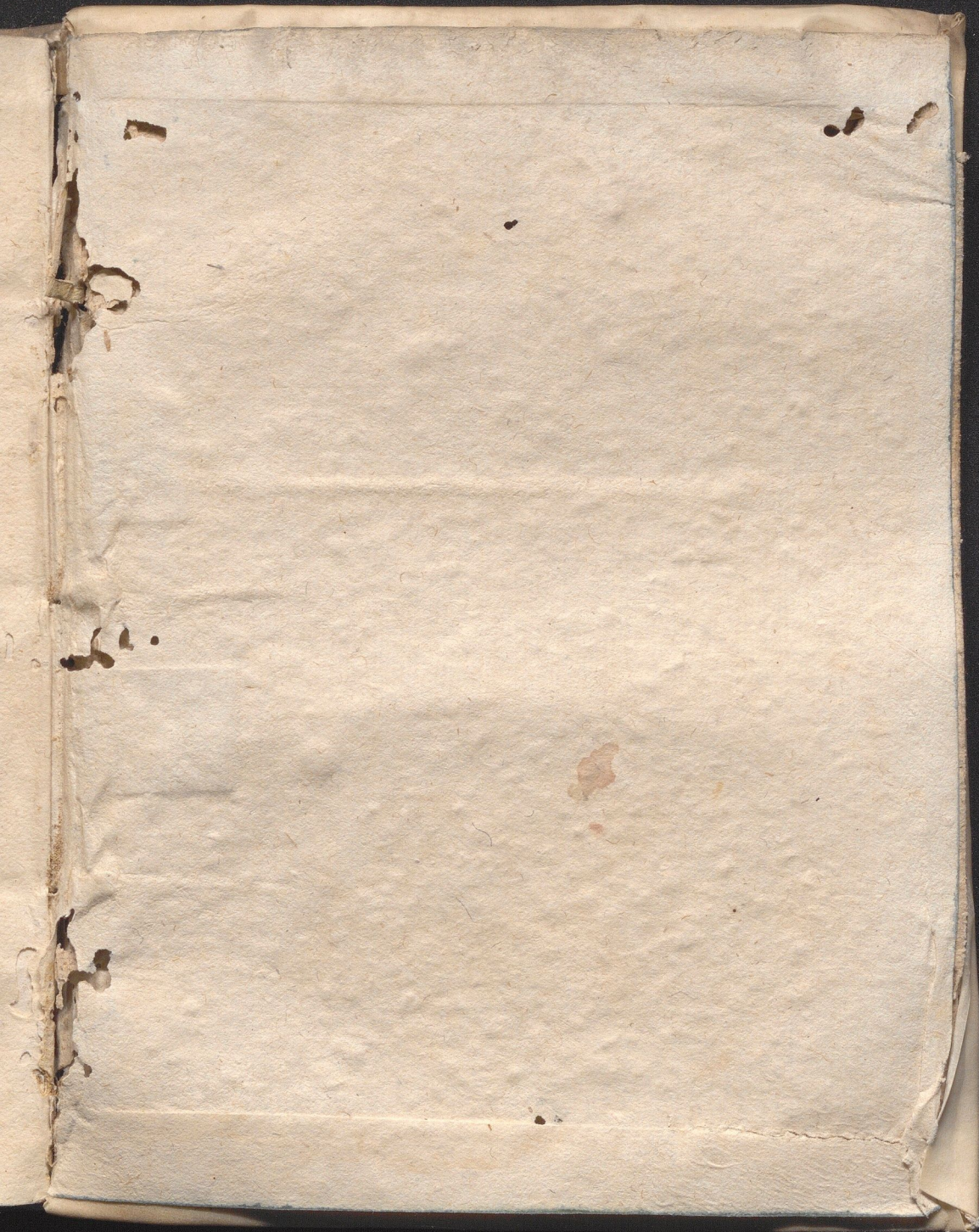
Haustus autem ille vini D. Præposito Iacobo An-
dreæ non fuit lethifer, sed somnos illi salubres & leues in-
uitauit.

Ergo verum est, Calvinianos non rectius sentire
quàm Turcæ sentiunt.

PSALM. 69.

*Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum & in retri-
butiones & in scandalum.*

F I N I S.

ALVENSLEBEN

T

112

V 16

282

1
EPISTOLA MONITORIA
ANGELI M A-
SARELLI S. R. AP. SE-
DIS NOTARII

AD 1112
IACOBVM SCHROPPIVM
Abbatem Maulbrunnensem,

DE SYNODO OECKME
nica ab ipso nuper facta

--- habeat nunc Bergap
Septimus è clauſtro cecidit pater,
Fraude piam Synodum ferroq.

R O M
PER STEPHANVM N
Sabienſem, Chalcographum Ap
M. D. LXXXII. Menſe F
Οὐκ ἀρεν δεγρονίας.

